

MEMÒRIA 2016

Aprovada pel Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici
en la sessió de 28 d'abril de 2017

MEMÒRIA 2016

Índex

I. Informació general.....	5
Dades generals.....	6
Normativa aplicable	12
Principals valors.....	16
Objectius estratègics	20
Estructura de l'equip de gestió.....	21
Inventari d'equipaments.....	25
Composició òrgans rectors	29
Publicacions pròpies de l'espai	31
Mapa	32
.....	32
II. Actuacions executades	33
Presentació i principals actuacions executades	34
Òrgans Rectors.....	36
Direcció i equip de gestió.....	36
Normativa, plans i programes	39
Protecció i conservació del patrimoni natural	39
ACCIONS D'OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ I MILLORA DEL CONEIXEMENT	39
GESTIÓ D'ESPÈCIES	48
GESTIÓ D'HÀBITATS I ECOSISTEMES	48
PREVENCIÓ DE RISCOS	51
Protecció i conservació del patrimoni cultural i del paisatge.....	51
Serveis d'ús públic: informació, comunicació i educació ambiental.....	53
INFORMACIÓ PER ALS VISITANTS.....	53
CONTROL I SEGUIMENT DELS VISITANTS.....	55
EDUCACIÓ AMBIENTAL.....	60
DIVULGACIÓ I COMUNICACIÓ SOCIAL	62
Documentació i investigació.....	67
Creació i manteniment d'equipaments i infraestructures	72
EDIFICACIONS I EQUIPAMENTS PER LA GESTIÓ I L'ADMINISTRACIÓ	72
XARXA VIÀRIA I APARCAMENTS	73
INFRAESTRUCTURES PER A USOS TRADICIONALS.....	74
SENYALITZACIÓ.....	74
Desenvolupament local sostenible.....	76
Participació social	76
Relacions i col·laboracions institucionals	76
Vigilància	78
Gestió administrativa, econòmica i de personal	79
Qualitat i eficàcia de la gestió	81
Q DE QUALITAT.....	81
CERTIFICAT EMAS.....	82
III. Execució econòmica	84
Dades generals del pressupost.....	85
Detall per actuacions	87
IV. Annexes	91
Annex 1 - Taula ajuts concedits 2015-2016	92
Annex 2 – Resum visitants atesos	95
Annex 3 – Evolució pernoctacions refugis 1997-2016.....	98
Annex 4 – Comptadors automàtics	101
Annex 5 – Tasques brigada de manteniment.....	104

I. Informació general

Dades generals

El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (PNAESM) neix al ser declarat com a tal per Decret de 21 d'octubre de 1955 del Ministeri d'Agricultura (BOE 25, 21-11-55) sota les directrius emanades de la Llei de Parcs Nacionals de 1916. És un dels quinze parcs de la xarxa de parcs nacionals de l'Estat espanyol i l'únic d'aquesta categoria a Catalunya.

El 1988 es publica la Llei 7/1988, de 30 de març, de reclassificació del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Aquesta Llei estableix la necessitat de dotar al Parc d'un document marc de programació de la gestió i dels usos. El primer Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG) del Parc es va aprovar l'any 1993.

Després de diverses pròrrogues, al febrer de 2003, es va aprovar el segon PRUG. Aquest document s'ajusta a les previsions del Pla Director de Parcs Nacionals vigent i és el principal document de planificació i regulació del PNAIESM, on es defineixen els objectius de gestió i la regulació d'usos i activitats com ara:

- Assegurar la conservació dels processos naturals i els valors culturals.
- Definir l'ús públic, promoure l'educació i divulgació dels valors ecològics i integrar la població de la zona en les seves activitats.
- Promoure la investigació científica sobre el patrimoni natural, etnològic i cultural.

Aquests objectius han de ser assolits durant els període de vigència que té el PRUG (quatre anys, prorrogables per dos anys més).

El PNAESM i el seu entorn engloba un patrimoni natural i cultural d'un valor excepcional, per la qual cosa s'ha implantat un sistema de gestió ambiental per tal de minimitzar l'impacte, al medi natural, de les activitats que s'hi desenvolupen i establir-hi un correcte comportament ambiental que permeti la preservació d'aquest patrimoni.

Raó social

Activitat empresarial codi **NACE 084.1.2**, que regula les activitats sanitàries, educatives i culturals i altres serveis socials, excepte Seguretat Social.

Direcció: Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici

C/ de les Graieres 2

25528 Boi

Telèfon: 973 696 189

Fax: 973 696 154

CIF: Q-2500328-F

Correu electrònic: pnaiguestortes@gencat.cat

Pàgina web: <http://parcsnaturals.gencat.cat/ca/aiguestortes>

SITUACIÓ

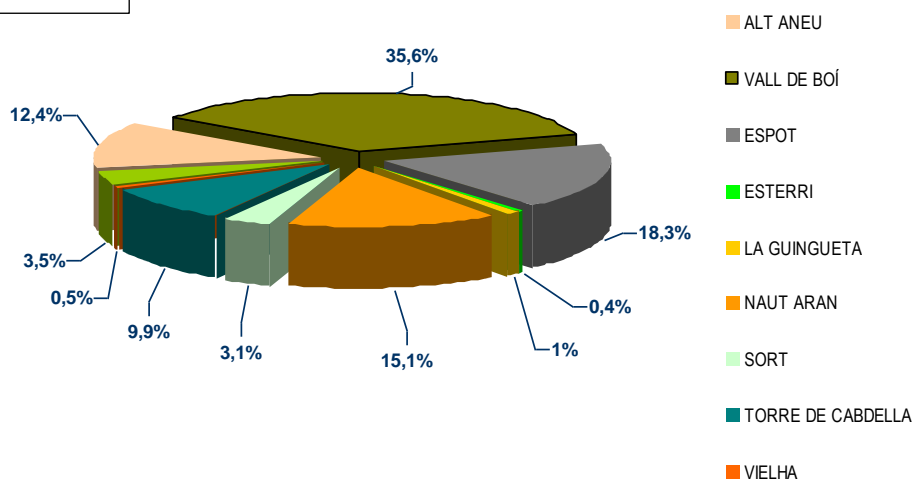
S'ubica als Pirineus Centrals, a l'extrem nord-occidental de Catalunya. La seva superfície total actual és de 40.852 hectàrees, de les quals 14.119 corresponen a la zona central i les 26.733 restants a l'anomenada zona perifèrica de protecció (ZPP). Aquest extens territori abraça quatre comarques del Pirineu de Lleida: l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, la Val d'Aran i el Pallars Jussà.

Un total de deu municipis aporten part dels seus termes municipals a aquest espai natural protegit, que acull cada any més de 600.000 visitants segons les estimacions fetes.

Municipis inclosos a l'Àrea d'Influència socioeconòmica

Alt Àneu, Espot, Esterrí d'Àneu, La Guingueta d'Àneu, Naut Aran, Sort, Torre de Cabdella, Vall de Boí, Vielha e Mijaran i Vilaller

SUPERFÍCIES

Parc Nacional	14.119 ha
Zona d'ús especial	14.760 ha
Zona d'ús moderat	28,05 ha
Zona d'ús restringit	13.733,32 ha
Zona de reserva	317,63 ha
Zona perifèrica	26.733 ha
Zona de reserva integral	93,56 ha
Zona d'especial interès ecològic i paisatgístic	6.010,43 ha
Zona perifèrica d'ús especial	61.181 m
Zona de protecció exterior	20.629,01 ha
Zona d'influència socioeconòmica	1.447,50 Km²

FIGURES DE PROTECCIÓ

Xarxa Natura 2000: és una xarxa europea d'espais naturals que té per objectiu fer compatible la protecció de les espècies i els hàbitats naturals i seminaturals amb l'activitat humana que s'hi desenvolupa. Natura 2000 és la iniciativa política europea més important de conservació de la natura.

- ⌘ El 5 de setembre de 2006, el Govern de Catalunya va aprovar la proposta catalana de Natura 2000. Aquesta aprovació implica la designació de noves zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i la proposta de nous llocs d'importància comunitària (LIC), però també recull les ZEPA designades i els LIC aprovats amb anterioritat. Posteriorment, la xarxa Natura 2000 ha estat modificada pels Acords de Govern 115/2009, 138/2009 i 150/2009.

Lloc d'Importància Comunitària de la Regió Biogeogràfica

Alpina (LIC): En virtut a l'article 4 la Directiva 79/409/CEE i que figuren a l'annex 92/43/CEE s'ha creat un LIC amb el nom d'Aigüestortes, encara que l'espai integrat en aquesta xarxa ocupa una extensió que ultrapassa els límits propis del PNAIESM amb aproximadament 46.000 hectàrees d'extensió.

Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA): El Parc també va ser declarat Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA) al setembre de 1987 d'acord amb la Directiva 79/409 CEE de conservació de les aus.

- ⌘ **Zona Especial de Conservació de la Regió biogeogràfica alpina (ZEC).** Per Acord GOV/176/2013, de 17 de desembre, pel qual es declaren les zones especials de conservació de la regió biogeogràfica alpina, integrants de la xarxa Natura 2000, i se n'aprova l'instrument de gestió.
- ⌘ **Espais d'Interès Natural (PEIN Aigüestortes)**

RAMSAR: El Conveni de Ramsar és un tractat intergovernamental que serveix de marc per a l'acció nacional i la cooperació internacional per a la conservació i l'ús racional de les zones humides i els seus recursos.

- ⌘ El PNAIESM és inclòs a la llista del Conveni de Ramsar, relatiu als aiguamolls d'importància internacional especialment com a hàbitat d'aus aquàtiques. El PNAIESM engloba la major concentració d'estanys d'alta muntanya d'Europa, a més d'una gran quantitat de molles i torberes associades.

UICN: Es una organisme internacional dedicat a la conservació dels recursos naturals. La missió de la IUCN és la promoció i assistència a les societats de tot el món perquè conservin la integritat i biodiversitat de la naturalesa i assegurin que l'ús dels recursos naturals és equitatiu i ecològicament sostenible.

- ⌘ El PNAIESM té la categoria II de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura i els Recursos Naturals.

ALTRES RÈGIMS DE PROTECCIÓ

⌘ **Forests Catalogades d'Utilitat Pública**

- Propietat d'ens local: 11 forests (20.349,00 ha)
- Propietat de la Generalitat: 6 forests (17.969,17 ha)

⌘ **Ordre de 18 de gener de 1995 Arbres Monumentals**

- *Avet de la Cremada*
- *Avet del Barranc de Morrano*
- *Pi de Peixerani*
- *Grèvols de Llavedes*
- *Avet de la Solaneta*
- *Pi de Monestero*
- *Pi de la Valleta Seca*

INTEGRACIÓ EN ALTRES XARXES

- ⌘ **Xarxa de Parcs Nacionals:** Mitjançant el Consejo de la Red de Parques Nacionales i la Comisión interadministrativa para la cooperación de los Parques Nacionales.

L'Organisme Autònom Parcs Nacionals (OAPN) és una entitat pública adscrita al *Ministerio de Agricultura, Alimentación, y Medio Ambiente* responsable, en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, de la coordinació general dels Parcs Nacionals, i de la projecció de la Xarxa que aquests espais formen.

Igualment és l'ens tutelar de l'aplicació a Espanya del Programa MaB de la UNESCO i de la coordinació de la Xarxa de Reserves de Biosfera. Complementàriament, gestiona un ampli patrimoni de centres singulars i finques pròpies com a referència i exemple de conservació i ús sostenible dels recursos naturals.

Parcs Nacionals completa la seva acció amb una capacitat instrumental per donar suport a accions en matèria d'educació ambiental, conservació de biodiversitat, divulgació de coneixements i experiències, servir d'escenari per a la posada en comú de capacitats, i integrar a la societat en la nova cultura ambiental.

El Node LTER - Aigüestortes: A l'any 2008 es va crear el node LTER Aigüestortes dins la xarxa LTER-Espanya. Aquesta xarxa d'investigació ecològica a llarg termini (Long-Term Ecological Research) és una iniciativa de col·laboració entre científics, gestors i institucions per a promoure la investigació dels processos ecològics a gran escala a partir de diferents àrees d'estudi.

INSTRUMENTS DE PLANIFICACIÓ

⌘ **El Pla rector d'ús i gestió (PRUG)**

El PRUG és el document principal de planificació i de regulació del PNAESM. Defineix uns programes d'actuació que s'han d'executar durant el seu període de vigència i fa una estimació econòmica del seu cost. Els programes comprenen tots els àmbits d'actuació dins del PNAESM, des de la conservació dels valors naturals fins a les relacions amb la població local (Decret 39/2003, de 4 de febrer)

- ⌘ **Pla director de la Xarxa de Parcs Nacionals** (Reial Decret 389/2016, de 22 d'octubre)
- ⌘ **Pla d'ús públic** (aprovat pel Patronat 28.05.2005)
- ⌘ **Pla bàsic de prevenció d'incendis 2010-2015 (3a revisió)** (Resolució de DGMN de 23 de juliol de 2010)
- ⌘ **Pla estratègic del Parc** (aprovat pel Patronat 22.04.09).
- ⌘ **Pla de tancament de pistes forestals** (Ordre de 20 d'octubre 1997 i Ordre MAH-160-2004, de 6 de maig, de modificació de l'Ordre de 20 d'octubre de 1997).
- ⌘ **Pla d'autoprotecció del visitant**

CERTIFICACIONS

El Parc disposa de les següents certificacions:

- ⌘ Reglament CE 761/2001 d'adhesió al sistema comunitari de gestió i auditoria ambiental EMAS.
- ⌘ Qualitat turística (per l'Institut para la Calidad Turística Española)
- ⌘ Certificat de gestió ambiental sostenible PEFC del Bosc de Jou – Bosc de Son (per Bureau Veritas)
- ⌘ Certificat d'excel·lència Tripadvisor
- ⌘ Destinació Turisme Familiar dins la Vall de Boí i les Valls d'Àneu (per l'Agència Catalana de Turisme).

Normativa aplicable

Legislació catalana

- Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Llei 7/1988 de 30 de març, de reclassificació del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Llei 22/1990 de 28 de desembre, de modificació parcial dels límits de la zona perifèrica de protecció del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Llei 9/1995 de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Llei 12/2006, del 27 de juliol, de mesures en matèria de medi ambient i de modificació de les Lleis 3/1988 i 22/2003, relatives a la protecció dels animals, de la Llei 12/1985, d'espais naturals, de la Llei 9/1995, de l'accés motoritzat al medi natural, i de la Llei 4/2004, relativa al procés d'adequació de les activitats d'incidència ambiental.
- Llei 3/2010, del 18 de febrer, de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis.
- Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya
- Llei 35/2010, d'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran
- Llei 8/2012, del 25 de juny, de modificació dels límits i la denominació de la Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars - Aran.
- Llei 1/2015, del 5 de febrer, del règim especial d'Aran.
- Decret legislatiu 11/1994, de 26 de juliol, pel qual s'adequa la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.
- Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.
- Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural.
- Decret 282/1994, de 29 de setembre, pel qual s'aprova el Pla de recuperació del trencalòs a Catalunya.
- Decret 234/1996, de 5 de juliol, pel qual s'amplia el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Decret 84/1997, d'1 d'abril, sobre la gestió del règim d'autonomia econòmica dels espais naturals de protecció especial adscrits al Departament de Medi Ambient.
- Decret 166/1998 de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Decret 324/2000, de 27 de setembre, pel qual s'adequa la composició del Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Decret 39/2003, de 4 de febrer, pel qual s'aprova el Pla Rector d'Ús i gestió del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Decret 278/2007, de 18 de desembre, de modificació del Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural.
- Decret 172/2008, de 26 d'agost, de creació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.
- Decret 30/2015, de 3 de març, pel qual s'aprova el catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i es fixa el contingut d'aquestes mesures.
- Decret 212/2015, de 22 de setembre, de modificació parcial del Decret 342/2011, de 17 de maig, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat, i del Decret 270/2013, de 23 de desembre, de reestructuració del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.
-

- Decret 226/2016, de 15 de març, de modificació del Decret 342/2011, de 17 de maig, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat.
- Decret 226/2016, de 15 de març, de modificació del Decret 342/2011, de 17 de maig, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat.
- Ordre de 17 de desembre de 1993, sobre l'accés dels vehicles de servei públic de transport discrecional de viatgers fins a 9 places, dels propietaris de terrenys i dels veïns domiciliats als municipis d'Espot i de Barruera, al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Ordre de 18 de gener de 1995, de declaració d'arbres monumentals i d'actualització de l'inventari dels arbres declarats d'interès local i comarcal.
- Ordre de 17 de juny de 1997, de desenvolupament de les normes sobre gestió en règim d'autonomia econòmica dels espais naturals de protecció especial.
- Ordre de 20 d'octubre de 1997, per la qual s'aprova el pla de tancament de les pistes forestals del parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i la zona perifèrica de protecció.
- Ordre MAB/138/2002, de 22 de març, pel qual s'aprova el Pla de conservació de la llúdriga.
- Ordre PTO/46/2002, de 19 de febrer, per la qual es regulen determinats aspectes de la prestació del servei públic de transport discrecional de persones amb vehicles de fins a nou places al parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Ordre MAH/160/2004, de 6 de maig, de modificació de l'Ordre de 20 d'octubre de 1997, per la qual s'aprova el Pla de tancament de pistes forestals del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i la zona perifèrica de protecció.
- Ordre AAM/103/2012, de 12 d'abril, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts per al finançament d'actuacions a la zona d'influència socioeconòmica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, i es convoquen els corresponents a l'any 2012.
- Ordre AAM/133/2013, de 10 de juny, per la qual s'aproven els preus públics per a la prestació de serveis en els espais naturals de protecció especial.
- Ordre INT/320/2014, de 20 d'octubre, per la qual s'aprova el contingut de la documentació tècnica per efectuar la intervenció administrativa per part de la Generalitat, establerta a la Llei 3/2010, del 18 de febrer, de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis, i també el model de certificat d'adequació a les mesures de prevenció i seguretat en matèria d'incendis.
- Ordre TES/271/2016, de 5 d'octubre, de declaració d'arbres i arbredes monumentals.
- Resolució GAP/865/2010, de 15 de març, relativa a la delimitació entre els municipis d'Alt Àneu i de Naut Aran.
- Resolució MAH/1606/2010, de 7 d'abril, per la qual s'aprova l'atermenament parcial de les forests números 323 i 324 del Catàleg d'Utilitat Pública de Lleida, anomenades respectivament Ribera de Sant Nicolau, de Caldes, Llacs, Capsera de Caldes, Port de Caldes i Font de Sant Martí i Capçalera de Sant Nicolau, propietat de la Generalitat de Catalunya.
- Resolució AAM/1268/2012, de 25 de juny, per la qual es declara d'utilitat pública la forest anomenada Pont de Pallers, situada al terme municipal d'Espot.
- Resolució AAM/732/2015, de 9 d'abril, per la qual s'aprova la catalogació, descatalogació i canvi de categoria d'espècies i subespècies del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.
- Resolució d'11 de febrer de 2016, de nomenament dels representants de les administracions de la Generalitat de Catalunya i municipals al Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici
- Acord GOV/112/2006, de 5 de setembre, pel qual es designen zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i s'aprova la proposta de llocs d'importància comunitària (LIC).

- Acord GOV/176/2013, de 17 de desembre, pel qual es declaren les zones especials de conservació de la regió biogeogràfica alpina, integrants de la xarxa Natura 2000, i se n'aprova l'instrument de gestió.
- Anunci pel qual es fa pública la modificació dels preus aplicables al servei públic de transport discrecional de persones amb vehicles de fins a nou places al Parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Aprovació del Pla Bàsic de Prevenció Incendis 3a revisió.
- Ordenança núm. 16 reguladora de l'accés motoritzat des de la "Serradora" fins a l'aparcament del Prat de Pierró a l'època d'hivern.

Legislació estatal

- Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient incorpora les directives 2003/4/CE i 2003/35/CE).
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i Biodiversitat.
- Llei 30/2014, de 3 de desembre, de Parcs Nacionals.
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.
- Reial Decret 1229/2005, de 13 d'octubre, pel qual es regulen les subvencions públiques amb càrrec als Pressuposts Generals de l'Estat en les àrees d'influència socioeconòmica dels Parcs Nacionals.
- Real Decret 887/2006, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions.
- Reial Decret 649/2011, de 9 de maig, pel qual es modifica el Real Decret 12/2008, de 11 de gener, pel qual es regulen la composició i el funcionament del Consell de la Xarxa de Parcs Nacionals, i el Real Decret 948/2009, de 5 de juny, pel qual es determinen la composició, les funcions i les normes de funcionament del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.
- Reial Decret 401/2012, de 17 de febrer, pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.
- Reial Decret 278/2016, de 24 de juny, pel qual s'estableixen les bases reguladores per a la concessió de subvencions per a la realització de programes de voluntariat en el marc del pla de sensibilització i voluntariat en la Red de Parques Nacionales i centres i finques adscrits a l'Organismo Autónomo Parques Nacionales.
- Reial Decret 598/2016, de 5 de desembre, pel qual es regula la composició, funcions i funcionament del Consell de la Xarxa de Parcs Nacionals.
- Reial Decret 389/2016, de 22 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla Director de la Xarxa de Parcs Nacionals.
- Decret de 21 d'octubre de 1955, pel qual es crea el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Ordre PRE/1841/2005, de 10 de juny, per la qual es modifica parcialment l'Ordre de 18 de gener de 1993, del Ministerio de Relaciones con las Cortes y de la Secretaria del Gobierno, sobre zones prohibides i restringides al vol.
- Ordre AAA/838/2012, de 20 d'abril, sobre delegació de competències del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.
- Ordre AAA/888/2012, de 24 d'abril, sobre delegació de competències a l'Organismo Autónomo Parques Nacionales.
- Ordre AAA/1402/2012, de 19 de juny, per la qual es modifica l'Ordre AAA/838/2012, de 20 d'abril, sobre delegació de competències del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.
- Ordre AAA/1536/2013, de 5 d'agost, per la que es modifica l'Ordre AAA/888/2012, de 24 d'abril, sobre delegació de competències a l'Organismo Autónomo Parques Nacionales.

- Ordre AAA/38/2016, de 18 de gener, per la que s'estableix la composició, funcions i funcionament del Comitè de Col·laboració i Coordinació de Parcs Nacionals, de les Comissions de Coordinació i del Comitè Científic de Parcs Nacionals.
- Resolució de 17 de gener de 2006, de la Direcció General per a la Biodiversitat, per la que es disposa la publicació de l'Acord de Consell de Ministres de 16 de desembre de 2005, pel qual s'autoritza la inclusió a la llista del Conveni de Ramsar (2 de febrer de 1971), relatiu a zones humides d'importància internacional especialment como hàbitat d'aus aquàtiques, de las següents zones humides espanyoles: Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, humedales del macizo de Peñalara, humedales de la Sierra de Urbión, Paraje Natural Punta Entinas-Sabinar, Reserva Natural Complejo Endorreico de Espera, Reserva Natural Laguna del Conde o El Salobral, Reserva Natural Laguna de Tíscar, Reserva Natural Laguna de los Jarales, Humedales y Turberas de Padul, Paraje Natural Laguna de Palos y las Madres, Reserva Natural Laguna Honda, Reserva Natural Laguna del Chinche, Reserva Natural Lagunas de Campillos, Paraje Natural Brazo del Este, així como l'ampliació de la zona Ramsar Doñana i la redefinició de límits de la zona Ramsar Laguna y arenal de Valdoviño.

Legislació comunitària

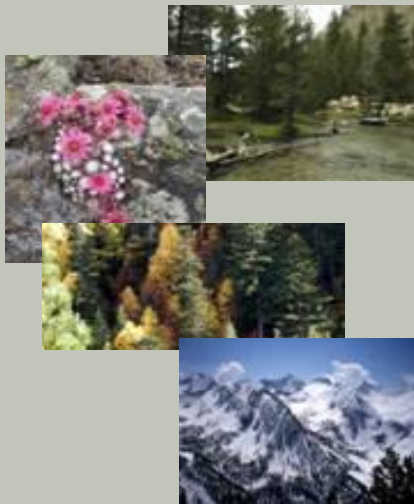
- Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.
- Directiva 97/62/CE del Consell de 27 d'octubre de 1997 per la que s'adapta al progrés científic i tècnic la Directiva 92/43/CEE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de fauna i flora silvestres.
- Directiva 2000/60/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2000, per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües.
- Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres.
- Directiva 2013/17/UE del Consell, de 13 de maig de 2013, per la que s'adapten determinades directives en l'àmbit del medi ambient, amb motiu de l'adhesió de la República de Croàcia.

Xarxa Natura 2000

- Decisió de la Comissió, de 22 de desembre de 2003, per la que s'adopta la llista de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica alpina.
- Decisió d'Execució (UE) 2016/2332 de la Comissió, de 9 de desembre de 2016, per la que s'adopta la desena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica alpina.

Principals valors

Valors climatològics

Descripció

La climatologia del parc es troba molt condicionada per diversos factors. Un dels més importants és la diferència altitudinal de la seva superfície la qual oscil·la entre els 1.200 i els 3.033 m que, juntament amb la distinta orientació de les seves valls, faciliten l'existència d'un gran nombre de microclimes diferents, amb una major influència oceànica a les valls situades a la vessant nord i a l'oest, i d'influència mediterrània als espais que miren a l'est o al sud. A les zones altes, el clima és uniforme i les precipitacions d'aigua o neu poden arribar a ser de l'ordre dels 1.500 mm anuals.

A l'hivern el clima és extrem. L'observatori meteorològic d'Estany Gento posseeix el rècord de temperatura mínima a la Península Ibèrica (-32 °C el 02/02/1956) i Cabdella destaca per ser el lloc més humit de Catalunya amb 1.212,9 mm entre 1961-1990; a l'Estany de Sant Maurici (1.900m) la temperatura mitjana és inferior al 0 °C durant 4 mesos de l'any. La mitja estival es troba entre els 15 °C a les cotes més baixes, prop de l'estany de Llebre i d'Espot, i amb valors d'entre 6 i 7 °C als cims més elevats a l'entorn dels 3000m. Aquestes temperatures donen lloc a paisatges on el gel i la neu són protagonistes durant força mesos a l'any. Com a contrapunt, el període estival dona pas a l'eclosió de la vegetació característica de les zones d'alta muntanya.

Valors geològics

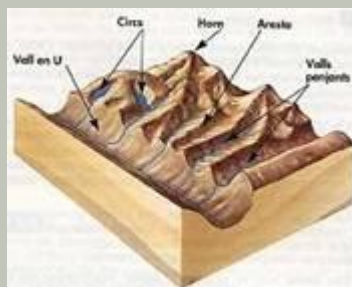
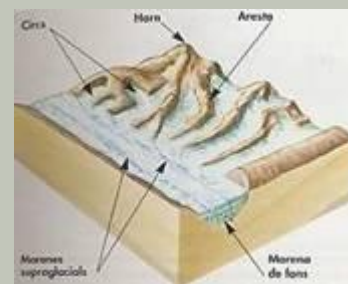
Descripció

Destaca pels seus relleus quaternaris sobre granits i pissarres que formen diverses formes de relleu abrupte, espectacular i singular, a causa del model glacial i periglacial (tarteres, congostos, llacs, circs glacials, estanys, valls amb perfil de "U", etc). A més del granit, en el sector nord-est i sud-est apareixen pissarres, esquists i calcàries. En el sector sud-oriental apareixen materials calcaris del Devonianà.

Elements d'interès geomorfològic del domini Pirinenc: vall Glaciar de Molieres, el relleu glacial d'Amitges i els Encantats, l'allau d'arrossegalls de Senet i els ambients lacustres.

El tipus litològic dominant, en superfície, és un granodiorita-monzogranit, que pot ser reconegut en nombrosos sectors. Els tipus litològics de major interès es presenten, pel contrari, en afloraments d'extensió reduïda. Aquests són els gabres, gabronorites i diorites que formen

part de la unitat de

Boí, i les tonalitats biotíiques presents en els circs de Serradé i Gémena. Les roques que representen els estats més diferenciats de la intrusió d'aquest massís plutònic són els sienogranits, que afloren en els circs d'Estany Negre, Travessany, Colomèrs i Estany de Gerber.

Valors edafològics	Descripció
	<p>Presenta un tipus de sòl rar en el Pirineu i inexistent a la resta del país: són els espodosòls, caracteritzats per una forta il·liviació de ferro i alumini.</p> <p>També destaquen els histosòls (torberes), localitzats sobretot en el pis subalpí. Destaquen per la seva raresa i estan valorats per la vegetació que en ells es desenvolupa, sobretot si drenen aigües carbonatades.</p>
Valors hidrològics	Descripció
	<p>El sistema hídic és molt ric i complex. L'aigua és un element fonamental del paisatge i de la dinàmica funcional del sistema natural del PNAESM. La seva distribució heterogènia a l'espai enriqueix la diversitat dels ecosistemes terrestres.</p> <p>L'element més singular són els més de 450 estanys alpins d'origen glacial, estanyets, basses, etc.</p> <p>Conté també un entramat de cursos d'aigua corrent, alguns d'ells salvant un enorme desnivell, com el riu Monestero o l'Escrita, amb més de 2.000 metres, i el riu Sant Nicolau, amb un desnivell de 1.800 metres en un recorregut de 15 quilòmetres.</p>
Valors paisatgístics	Descripció
 	<p>Dins els valors del PNAESM destaquen per la seva rellevància els valors paisatgístics, ja que engloben els trets més característics i els elements naturals que constitueixen el paisatge.</p> <p>Trets distintius:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Extens paisatge lacustre d'origen glacial amb llargues i esmolades arestes i cims granítics, dels més importants i emblemàtics dins l'àmbit català. ▪ La forma sinuosa del riu de Sant Nicolau a Aigüestortes. ▪ El simbolisme de l'estany de Sant Maurici i dels Encantats. <p>La bellesa escènica de les nombroses valls en forma d'aresta, flanquejades per alts cims de parets verticals i tarterams.</p>

<p>Hàbitats d'interès Comunitari</p>	<p>Hi trobem un total de 30 Hàbitats d'Interès Comunitari. 28 són d'Interès Comunitari <i>no prioritari</i> i 2 d'Interès Comunitari <i>prioritari</i>.</p>
<p>Valors botànics</p>	<p>Descripció</p>
	<p>La vegetació forma un mosaic de notable diversitat típicament pirinenc, en funció de diversos factors ambientals. Els pisos montans i subalpins presenten fagedes (<i>Scillo-Fagetum</i>), boscos mixtos caducifolis (<i>Tilio-Acerion</i>), bedollars (<i>Goodyero-Abietetum</i>), pinedes de pi roig (<i>Deschampsio-Pinion</i>) i de pi negre (principalment <i>Rhododendro-Pinetum uncinatae</i>), matollars (<i>Calluno-Ulicetea</i>, <i>Juniperion nanae</i>) i les torberes.</p> <p>El paisatge alpi és de gran interès fitogeogràfic, amb extenses comunitats endèmiques del Pirineus, com les pastures de <i>Festucion gauteri</i>, <i>Primulion intricatae</i>, <i>Festucion airoidis</i>, <i>Festucion eskiae</i>, les gleres de <i>Iberidion spathulatae</i>, <i>Salicion herbaceae</i>, les roques d'<i>Androsacion vandellii</i>, i de <i>Saxifragion mediae</i>. També destaquen algunes comunitats secundàries com les pastures migeuropees (<i>Festuco-Brometes</i>), els prats de sega de muntanya (<i>Trisetio-Polygonion</i>), i els prats de baixa altitud (<i>Arrhenatherion</i>)</p> <p>Les principals espècies de flora són plantes poc comunes o rares en el Pirineu, com <i>Alchemillia pentaphyllea</i>, <i>Arenaria biflora</i>, <i>Campanula jauvertiana</i>, <i>Saxifraga androsacea</i>, <i>Pedicularis rosae ssp. allioni</i>, <i>Festuca borderi</i>, <i>Salix daphnoides</i>, <i>Pinguicula alpina</i>, etc. L'espai conté, també, una elevada riquesa criptogàmica i briofítica amb diverses espècies artíctic-alpines úniques a la Península Ibèrica i algunes relíquies terciàries. Destaquen per la seva notable diversitat els gèneres <i>Andreaea</i> i <i>Sphagnum</i>.</p> <p>També destaquen <i>Isoetes echinospora</i>, <i>Nitella syncarpa</i> i <i>Potamogeton alpinus</i>.</p>
<p>Valors faunístics</p>	<p>Descripció</p>
	<p>És la pròpia de l'alta muntanya pirinenca, tot i que a les zones més baixes penetra la fauna mediterrània. En total destaquen 340 espècies de vertebrats, de les quals 173 estan protegides.</p> <p>Dins les espècies amenaçades o rares destaquen el trençalòs, l'àliga daurada, el gall fer, la perdiu blanca, el mussol pirinenc, la perdiu xerra, el pela-roques, el milà reial, l'ermíni, la llúdriga, l'almesquera, el tritó pirinenc i la sargantana pirinenca.</p> <p>De la fauna invertebrada destaca la presència d'espècies de mol·luscs que es troben de forma relictual als Pirineus, com <i>Pisidium hibernicum</i> i <i>Discus ruderatus</i> o <i>Phenacolimax annularis</i>, que no es troba a la resta del Pirineus. Hi ha espècies rares de coleòpters com <i>Carabus rutilans ssp. opulentus</i> i <i>Rosalia alpina</i>.</p>

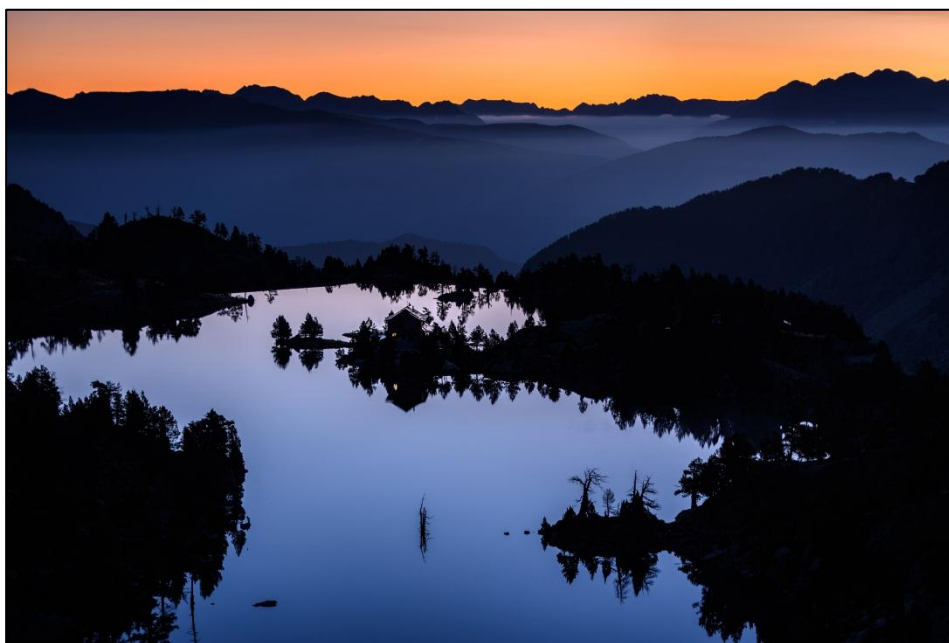
Valors socials i culturals	Descripció
	<p>L'aprofitament turístic del PNAESM, juntament amb els importants recursos del patrimoni artístic i els valors paisatgístics, han constituït els principals inductors dels canvis socioeconòmics que han experimentat aquests municipis.</p> <p>Els principals elements artístics remarcables són la Capella de Sant Maurici i l'ermita romànica de Sant Nicolau. Cal fer especial menció a l'existència d'importants mostres de l'art romànic, a la Val d'Aran, la Vall Fosca, les valls d'Àneu i, sobretot, a la Vall de Boí, el qual ha estat declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO (any 2000)</p> <p>La UNESCO ha declarat també Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat les Festes del Foc del Solstici d'Estiu dels Pirineus, que es celebren a 63 municipis d'ambdós costats del Pirineu, alguns dels quals formen part de la zona d'influència socioeconòmica del Parc.</p>
Valors arqueològics	Descripció
	<p>A les prospeccions realitzades al PNAESM, s'han identificat i documentat un total de 344 troballes arqueològiques de característiques morfològiques i cronològiques diverses, majoritàriament situades a més de 2.200 metres d'altitud. Del total de restes destaquen conjunts arquitectònics a l'aire lliure, abrics, balmes i coves amb indicis d'ocupació humana (que en alguns casos es remunta al neolític i, fins i tot, al mesolític), art rupestre, eines arqueològiques, carboneres...</p> <p>Aquestes restes han estat trobades en un total de 221 jaciments, la datació dels quals ha permès identificar una ocupació humana continuada al territori des de fa uns 10.700 anys.</p> <p>Fins l'any 2007 no es coneixien en tot el país restes arqueològiques datades a l'època prehistòrica per a àrees alpines. Igualment són sorprenents les traces d'un poblament d'època romana, amb ceràmica de manufactura romana, vidre, etc. en àrees d'alta muntanya.</p>

Objectius estratègics

Principals objectius estratègics per l'espai

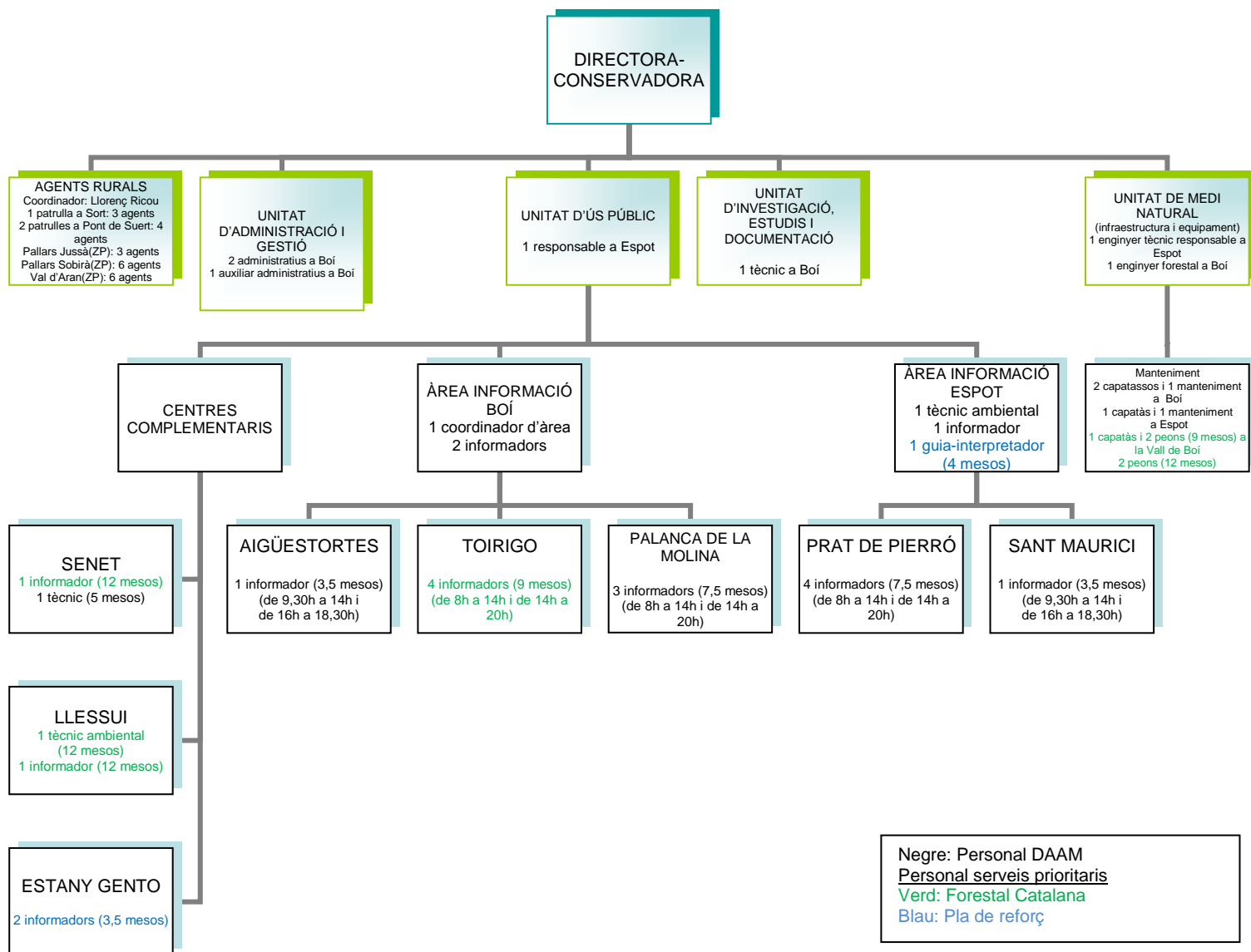

- Consolidar un equip de gestió suficient.
  - Vetllar per la conservació dels valors naturals, la biodiversitat i garantir el manteniment dels processos naturals.
  - Desenvolupar les línies bàsiques, per definir el sistema d'ús públic i ordenació de les visites de manera compatible amb la conservació del Parc.
  - Fomentar el desenvolupament sostenible de les comarques implicades, integrant els habitants de la zona en les activitats generades pel Parc Nacional.
  - Promoure la investigació i els estudis del medi natural.
  - Desenvolupar les activitats del centenari de la Ley de Parques Nacionales.
  - Analitzar les adaptacions necessàries al nou marc de la Ley de Parques Nacionales.
-

Foto 1. Estany Tort de Peguera i refugi Josep Maria Blanc

Estructura de l'equip de gestió

PERSONAL PROPI

Unitat d'Administració i Gestió	<p>Maria Merced Aniz Montes, directora-conservadora Cristina Ballarín García, administrativa Sònia Bruguera Diego, administrativa Francesca Gil Gómez, auxiliar administrativa</p>
Unitat d'Ús Públic	<p>Jaume Comas i Ballester, responsable (jubilació parcial l'01/04/2015) Xavier Llimiñana Sabaté, responsable (cobreix jubilació de Jaume Comas des de l'01/04/2015) Gerard Giménez Pérez, tècnic ambiental Espot Alícia Orteu Blasi, administrativa-informadora Alícia Giralt Mora, informadora (7 mesos i mig) Montserrat Gallart Gerotina, informadora (7 mesos i mig) Ma. Isabel Sebastia Urbano, informadora (7 mesos i mig, reducció 1/3) Oriol Cardona Isus, informador (7 mesos i mig, amb permís de paternitat) Sílvia Frías Campos, informadora (4 setmanes, cobreix baixa d'Oriol Cardona) Montserrat Morancho Ribes, informadora (3,5 mesos) Josep Maria Rispa Pifarré, tècnic ambiental Boí Roc Subirà Biosca, informador (4 mesos i mig) Ma. Lourdes Casal Franco, administrativa-informadora Lluís Pifarré Martí, informador Lourdes Lozano Hodas, informadora (7 mesos i mig) Marisol Garcia Ardanuy, informadora (7 mesos i mig, amb reducció 1/3) Iolanda Gil Gómez, informadora (7 mesos i mig) Meritxell Centeno Magí, informadora (3 mesos i mig) Alba Jordana Lapedra (5 mesos)</p>
Unitat d'Investigació, Estudis i Documentació	<p>Jordi Vicente Canillas, bibliotecari</p>
Unitat de Medi Natural	<p>Jesús Tartera Orteu, responsable Ma Cristina Espinar Mosquera, enginyera forestal Josep Lluís Gómez Bringué, capatàs Xavier Ramon Garcia, capatàs (jubilació parcial des del 16 de desembre) Domingo Roca Cecília, capatàs Antonio Ignacio Roig Llanas, manteniment (cobreix la jubilació de Xavier Ramon) Josep Ginesta Cervós, manteniment</p>
UNITAT DE VIGILÀNCIA (COS D'AGENTS RURALS)	
Alta Ribagorça	<p>F. Xavier Maurín Alós Joaquim Bada Donadeu Manuel Muñoz Toro M^aJosé Larios Nevado Josep Gilabert Valldeperez Angel Monsó Porté Joan Vila Alturo Jaume Perelada Ramon Josep Gispert Pallerola Emili Casals Parlade Marc Canal Colomer. Sergi Fondevila Delgado (Agent de Parcs i Reserves)</p>
Pallars Sobirà	<p>Badia Sala, Ramon Jove Prat, Josep</p>

Soler Farrera, Pere
Garzon Caujola Lluís
Pinós Ros Jaume
Farre Espar, Francesc Xavier
Farrando Sebastia, Jordi
Marques Sole, Jesus
Cases Nuez, Domenech
Ricou Ribó, Jordi
Sastrada Cortina, Joan
Edo Teys, Enric
Beltran Coma, Josep
Martin Martin, Jesus
Pinyol Franch, Ramiro
Yebras Canellas, Agustí
Ruiz Garcia, Angel
Doya Peroi, Blanca
Castellvi Obiols, Raimon

Pallars Jussà

Arístides Admella
Jose Bolado
Jordi Cardona
Miquel Palacin
Miquel Arilla (Cap d'Àrea)
Carles Barri
Josep Mª Puigarnau
Cristina Bordes
Anna Servent
Balbina Hernández
Jordi Solduga
Jose Luque
Xavi Guash
Joan Bardina
Modesto Llussà
Jaume Gasà
Josep Mª Dos
Jesús Bustos

Agents Forestaus

Enric Larruy
Antonio Cuito
Jose Antonio España
Jesús Diaz
Oscar Yubero
Juan Rodríguez
Carlos Adalid
Manuel Broto
Fermin Monge
Yannick Fernández
Ivan Barrios
Jose Maria Monge
Isaac Castet
Seguiment os Val de Aran
Sergio Mir
Salvador Gonçalvez

PLACES DE REFORÇ

Espot	Luisa Mireia Witnauer Picornell, guia-interpretadora (4 mesos)
Torre de Capdella	Esteve Guzmán Navarro, guia-interpretador (3 mesos i mig) Montse Roca Sarroca, guia-interpretadora (3 mesos i mig)

PERSONAL EXTERN

Forestal Catalana	
Servei d'informació a Boí	Abel Quintana Llevot, informador (9 mesos) Nicolás Molina Mates, informador (9 mesos) Núria Espot Martínez, informadora (9 mesos, amb baixa de maternitat) Sabina Lapedra Grau, informador (9 mesos) Roger Gras Suanes, informador
Brigada de manteniment a Boí	Joan Mongay Joaniquet, capatàs (9 mesos) Manuel Carrera Garijo, peó (9 mesos) Joan Iglesias Arara, peó (9 mesos)
Servei d'informació a Senet	Amaya Gómez Rodríguez, informadora
Servei d'Informació a Llessui	Elena Rafart Plaza, tècnica (amb reducció del 30% a partir del 20/1) David Escur Prat, informador
Brigada de manteniment a Espot	Ana Maria Vega Sagredo Rafel Escolà Saboya David Pérez Cabré (cobreix baixa de Rafel Escolà)
Neteja centres (Servinet)	
Boí	Leonor Santibanyez Bautista
Senet	Elena López Barbal
Espot	Dolors Rosés Roig
Llessui	Raquel Peiró Vila

Inventari d'equipaments

CENTRES D'INFORMACIÓ

Casa Espot

Casa Boi

Les oficines administratives, el centre de documentació, una part de les unitats tècniques i la direcció es troben a la Casa del Parc de Boí (Alta Ribagorça), mentre que la resta de les unitats tècniques tenen la seu al centre de visitants d'Espot (Pallars Sobirà).

Actualment es disposa de dues Cases del Parc situades als pobles de Boí (Alta Ribagorça) i Espot (Pallars Sobirà), obertes durant tot l'any, on s'ofereix informació de tota mena (accessos, normativa de protecció, itineraris recomanats, servei de guies interpretadors, servei de transport públic, audiovisuals, exposicions, etc.).

CENTRES COMPLEMENTARIS

INSTAL·LACIÓ	ÚS	IMATGE
Ecomuseu dels pastors de la Vall d'Àssua	Centre complementari d'informació situat al poble de Llessui, obert tot l'any. Actua com a centre d'informació i com a divulgador de la temàtica pastoral dels Pirineus.	
Centre complementari d'Informació de Senet (La Serradora)	Centre d'informació situat al poble de Senet, obert tot l'any. Actua com a centre d'informació i com a divulgador de la fauna dels Pirineus.	
Centre complementari d'Informació d'Estany Gento	Centre d'informació situat a 2000 metres i s'accedeix per mitjà del telefèric d'Estany Gento (Vall Fosca), el qual només està obert a l'estiu.	

ALTRES EQUIPAMENTS

<p>Centre d'Interpretació Ambiental (CIA) Toirigo</p>	<p>Espai i instal·lacions destinades a campaments de joventut.</p>	
<p>Casetes d'informació</p>	<p>Dins el PNAIESM també hi ha diversos punts d'informació distribuïts en els aparcaments i altres llocs que estan oberts durant la temporada alta.</p>	 <p>Informació Prat de Pierró</p>
<p>Xalet d'Aigüestortes</p>	<p>És una caseta de suport a la gestió: serveix pel personal del PNAIESM per refugiar-s'hi al hivern si fa mal temps, per fer pernoctacions quan es fan censos de fauna a primera hora del matí, etc.</p>	
<p>Refugi de la Centraleta</p>	<p>Refugi de muntanya, funciona com a refugi lliure quan el refugi d'Estany Llong és tancat. Situat al sector de Boí. L'ús i les pernoctacions en aquest refugi són molt puntuals.</p>	
<p>Cabanes de Pastors</p>	<p>Cabanes on s'emmagatzema llenya i altres materials i dedicades a acollir pastors de la comarca quan condueixen els ramats. L'ús i les pernoctacions en aquestes cabanes són molt puntuals.</p>	 <p>Cabana del Portarró</p>
<p>Exposició de Pallers</p>	<p>Antic refugi de pescadors condicionat com a petita exposició sobre la fusta.</p>	
<p>Garatges d'Erill i Espot</p>	<p>Garatges on es guarden cotxes del Parc, s'emmagatzema material i és on es localitzen els magatzems finals de residus. El garatge d'Erill la Vall està situat al sector de Boí i el garatge d'Espot al sector d'Espot.</p>	 <p>Garatge Erill</p>
<p>Casa Forestal de Boí (Vall de Boí)</p>	<p>Centre d'arxiu</p>	

REFUGIS PROPIETAT DEL PARC

Refugi d'Estany Llong	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Boí. La gestió del refugi és externa. Certificació AMED	
Refugi del Pla de la Font	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. La gestió del refugi és externa.	
Refugi Ventosa i Calvell	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Boí. La gestió del refugi és externa. Certificació AMED	

ALTRES REFUGIS AL PARC

INSTAL·LACIÓ	ÚS	IMATGE
Refugi d'Amitges	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. El refugi pertany al CEC i la seva gestió és externa al PNAESM. Certificació AMED	
Refugi de la Colomina	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de la Vall Fosca. El refugi pertany a la FEEC i la seva gestió és externa al PNAESM.	
Refugi de Colomers	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Naut Aran. El refugi pertany al Conselh Generau d'Aran (CGA) i la seva gestió és externa al PNAESM.	
Refugi del Gerdar	Refugi de muntanya, el 2009 va tancar al públic, està situat al sector de l'Alt Àneu. El refugi pertany a l'EMD de Sorpe i la seva gestió és externa al PNAESM.	
Refugi d'Ernest Mallafré	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. El refugi pertany a la FEEC i la seva gestió és externa al PNAESM.	

<p>Refugi Josep Ma Blanc</p>	<p>Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. El refugi pertany al CEC i la seva gestió és externa al PNAESM. Certificació AMED</p>	
<p>Refugi de Restanca</p>	<p>Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Naut Aran . El refugi pertany al CGA i la seva gestió és externa al PNAESM.</p>	
<p>Refugi de Saboredo</p>	<p>Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Naut Aran . El refugi pertany al CGA i la seva gestió és externa al PNAESM.</p>	

Composició òrgans rectors

PATRONAT

President

Sr. Ruben Farelo i Navarro (fins el 30/11/16) / Sr. Josep Enric Llebot Rabagliati (des del 1/12/16)

Secretària

Sra. Maria Merced Aniz Montes

Directora-conservadora del Parc Nacional

Representants de la Generalitat de Catalunya

Sr. Ferran Miralles Sabadell

Sra. Montserrat Barniol i Carcasona

Sr. Jaume Vicens Perpinyà

Sr. Ferran de Noguera i Betriu

Sra. Dolors Tella Albareda

Departament d'Agricultura Ramaderia, Pesca i Alimentació

Departament de Territori i Sostenibilitat

Sr. Octavi Miarnau Roca

Sr. Miquel Àngel Cullerés i Balagueró

Departament d'Empresa i Ocupació

Departament d'Ensenyament

Sr. Juli Gendrau i Farguell

Sr. Josep Borrell Figuera

Departament d'Interior

Departament de Cultura

Diputació i Consells Comarcals

Sr. Joan Reñé i Huguet

Sr. José Enrique Arró Cuny

Diputació de Lleida

Conselh Generau d'Aran

Sr. Carlos L. Isus Castellarnau

Sr. Marc Peró Agullana

Consell Comarcal del Pallars Sobirà

Consell Comarcal del Pallars Jussà

Sr. Josep Lluís Farrero Moyes

Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça

Ajuntaments

Sr. Jacinto Cuny Moga

Sr. César Ruiz-Canela Nieto

Ajuntament de Vielha-Mijaran

Ajuntament de Naut Aran

Sra. Laura Arraut Díaz

Sr. Ramon Villuendas Palobart

Ajuntament d'Alt Àneu

Ajuntament d'Esterri d'Àneu

Sr. Josep Antoni Cervós Costansa

Sr. Josep Ma Sebastia Canal

Ajuntament de la Guingueta d'Àneu

Ajuntament d'Espot

Sr. Raimon Monterde Alberich

Sr. Josep Maria Dalmau Gil

Ajuntament de Sort

Ajuntament de la Torre de Capdella

Sr. Joan Perelada i Ramon

Sr. Josep Antoni Parache Palacín

Ajuntament de la Vall de Boí

Ajuntament de Vilaller

Universitats Catalanes

Sr. Antoni Luna Garcia

Universitat Pompeu Fabra

Institut d'Estudis Catalans

Sr. Carles Cortés i Moragrega

Institut d'Estudis Catalans

Administració de l'Estat

Sr. Jesús Serrada Hierro Jefe Área de Conservación, Seguimiento y Programas de la Red <i>Organismo Autónomo Parques Nacionales</i>	Sra. Natalia Beltran Díaz Jefa de Servicio de Coordinación - Área de Conservación, Seguimiento y Programas de la Red <i>Organismo Autónomo Parques Nacionales</i>
Sr. Sixto Martínez del Valle Jefe de Servicio <i>Demarcación de Costas de Cataluña</i>	Sr. Montserrat Fernández San Miguel Directora Adjunta de Parques Nacionales <i>Organismo Autónomo Parques Nacionales</i>

Associacions de Conservació de la Natura

Sr. Antoni Plans i Lladós <i>DEPANA</i>	Sr. Lluís Toldrà i Bastida <i>DEPANA</i>
--	---

Entitats excursionistes i propietàries d'equipaments dins el Parc

Sr. Jaume Grau López <i>Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya</i>	Sr. Lluís Gómez Mestre <i>Centre Excursionista de Catalunya</i>
---	--

COMISSIÓ PERMANENT

Comissió Permanent

President Sr. Ruben Farelo i Navarro / Sr. Josep Enric Llebot Rabagliati	Secretària Sra. Maria Merced Aniz Montes Directora-conservadora
Sr. Jaume Vicens Perpinyà Sra. Dolors Tella Albareda <i>Departament de Territori i Sostenibilitat</i>	Sr. Ferran de Noguera i Betriu <i>Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, i Alimentació</i>
Sr. Joan Perelada i Ramon <i>Ajuntament de la Vall de Boí</i>	Sr. Josep Ma Sebastia Canal <i>Ajuntament d'Espot</i>
Sra. Laura Arraut Díaz <i>Ajuntament d'Alt Àneu (Espot)</i>	Sr. Jesús Serrada Hierro <i>Organismo Autónomo Parques Nacionales</i>
Sr. Josep Maria Dalmau Gil <i>Ajuntament de la Torre de Cabdella (Boí)</i>	Sr. Antoni Plans i Lladós <i>DEPANA</i>

PARTICIPACIÓ EN ALTRES ÒRGANS COL·LEGIATS

Consejo de la Red de Parques Nacionales

Sra. Marta Subirà Roca

Comité Científico de Parques Nacionales

Sr. Emilio Ortega Casamayor
Director del Centre d'Estudis Avançat de Blanes, CEAB-Consell Superior d'Investigacions Científiques

Publicacions pròpies de l'espai

Monografies:

- Memòria d'actuacions 2015.

Fulletons:

- Edició del fulletó *Travessa el Parc a Peu* (català i castellà), finançat per la Diputació de Lleida i l'empresa ALSA
- Reimpressió del plànol guia del Parc (català i castellà).
- Fulletó del XXIII Concurs de Fotografia.
- Programa d'activitats juliol-setembre 2016, octubre-desembre 2016 i gener-juny 2017.

Altres:

- Revista 36 del Portarró, en format digital.

Foto 2. Fulletó *Travessa el Parc a peu*

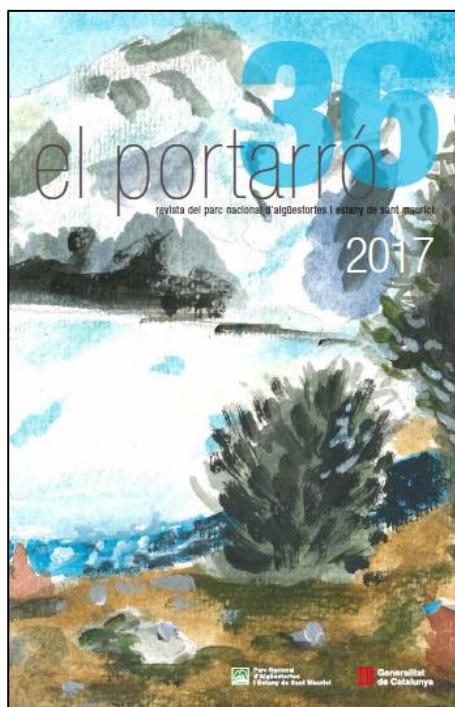

Foto 3. *Portarró n°36*

Mapa

II. Actuacions executades

Presentació i principals actuacions executades

L'any es va tancar amb l'elecció del **nou president del Patronat** el dia 1 de desembre. Es tracta de Josep Enric Llebot Rabagliati, qui agafa el relleu del seu predecessor Ruben Farelo i Navarro. Amb una àmplia experiència i prestigi científic, així com un profund coneixement de la realitat dels espais naturals a nivell internacional, el nou president pretén impulsar el parc des del punt de vista econòmic per, de retruc, reactivar els projectes de conservació i recerca, i fomentar el turisme de natura en el Parc i la seva àrea d'influència.

El **nombre de visitants** s'ha tornat a incrementar, en aquesta ocasió un 11,67% respecte l'any anterior. La xifra total de visitant ha estat de 586.334, del quals 347.205 han accedit pel Parc Nacional estricte i 239.129 per la zona perifèrica de protecció. Iniciatives com la recent creació del compte d'Instagram del Parc ajuden a difondre encara més aquest espai, en aquest cas mitjançant la publicació de belles i espectaculars imatges.

El **Projecte LIFE+ Limno Pirineus** ha complert el seu tercer any de funcionament amb nombroses accions desenvolupades dins del Parc, entre les que destaquem la restauració hidrològica de les torberes de Trescuro, l'eliminació de salmònids en estanys i rius d'alta muntanya, el control i eradicació de les poblacions de *Phoxinus sp.* o la millora de la qualitat de fonts calcàries.

Foto 4. Espais amb actuacions del Projecte LimnoPirineus

També s'ha iniciat la tramitació per aconseguir que el Parc obtingui la certificació de **Destinació turística Starlight**, la qual s'atorga a aquells espais amb una excel·lent qualitat del cel i que representen un exemple de protecció i conservació. Són escenaris que incorporen l'observació del firmament com part del seu patrimoni natural, paisatgístic, cultural o científic i fomenten al seu torn el "Turisme de les Estrelles". Aquest sistema de certificació està recolzat per la UNESCO, l'Organització Mundial del Turisme (UNWTO) i la Unió Astronòmica Internacional (IAU). De moment s'han fet algunes passes prèvies com a mesurar la contaminació lumínica, la realització d'un informe climàtic i l'elaboració de l'inventari i la caracterització de les instal·lacions d'enllumenat exterior existents a la zona.

Foto 5. Cel nocturn en el Parc Nacional

Destacable també és l'aprovació a l'octubre, per part del Consell de Ministres i mitjançant Reial Decret, del **Pla Director de la Xarxa de Parcs Nacionals**. L'objectiu del mateix és reforçar la planificació i la gestió d'aquests espais naturals de màxima protecció ambiental.

Ens fem ressò de les importants troballes arqueològiques realitzades fins el moment per l'equip d'investigadors liderat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). S'han registrat **344 vestigis arqueològics** dins del Parc, el que el fa una de les zones de muntanya europees amb més intensitat de registres documentats. Els resultats revelen un territori fortament humanitzat, ocupat fa més de 10.000 anys. La majoria de les localitzacions estan per sobre de l'actual límit superior del bosc, el que referma la vinculació de l'ocupació humana amb les pràctiques ramaderes.

En l'àmbit de la flora destaquem la troballa d'una nova espècie al límit del Parc: ***Polygonum alpinum*** (dita en nom comú caganiu o fajol alpi) que ha estat localitzada a la zona del Balneari de Caldes de Boí. Aquesta planta, que viu en herbassars de megafòrbies, no ha estat per ara localitzada a l'interior del Parc, però no es descarta que en futures prospeccions se'n trobi i passi així a formar part del nostre llistat florístic.

I seguint amb el món de la flora, també ha estat l'any en que tres arbres del Parc han estat declarats **Arbres Monumentals**: l'Avet de la Solaneta, el Pi de Monestero i el Pi de la Valleta Seca, tots al municipi d'Espot. S'afegeixen, doncs, als 5 arbres ja declarats anteriorment com a monumentals al nostre espai natural.

El 2016 ha estat l'any de la celebració del **Centenari de la Ley de Parques Nacionales**. Per aquest motiu, i amb col·laboració amb l'Organismo Autònom de Parques de Nacionales, s'han dut a terme al llarg de l'any tot un seguit d'activitats, entre les que destaquen:

- Exposició de pintura "100 años de Parques Nacionales de España" (col·lecció de 16 quadres en que es representa un animal emblemàtic de cada Parc).
- Campanya escolar "100 años de Parques Nacionales. Conservando la naturaleza juntos" (concursos de redacció, pintura, disseny de logotip, frases i eslògans, contes, fotografia, materials i activitats).
- Concurs de fotografia "100 años de Parques Nacionales".
- Elaboració d'un documental sobre biodiversitat a la xarxa de Parcs Nacionals.
- Opuscle-quadern amb les propostes de cada Parc sobre un sender commemoratiu del Centenari.
- Col·locació d'una placa commemorativa del centenari de la Llei de Parcs a Espot (Pallars Sobirà).

Òrgans Rectors

PATRONAT I COMISSIÓ PERMANENT

El Patronat s'ha reunit l'1 de desembre i els temes principals tractats han estat:

- Presentació de la candidatura del nou president del Patronat del Parc.
- Composició de la Comissió Permanent.
- Memòria d'Activitats del 2015.
- Síntesi de les principals actuacions del 2016 i aprovació dels Objectius de la Q i EMAS.
- Activitats del centenari de la Ley de Parques Nacionales.
- Reunions del Comitè de Col·laboració i Coordinació, i novetats legislatives de la Xarxa de PPNN.
- Resolució de la convocatòria d'ajuts 2015 d'acord amb la Resolució TES/2642/2015, de 13 de novembre.
- Certificació del Parc com a "Destinació turística Starlight".
- Avanç pressupost 2017.

Direcció i equip de gestió

GESTIONS SOBRE EL PERSONAL

S'han obtingut 3 places de reforç, amb dos guies interpretadors al punt d'informació d'Estany Gento de tres mesos i mig de durada cada contracte, i una a la Casa del Parc a Espot durant 4 mesos.

Encomanes de Serveis

L'empresa pública Forestal Catalana, SA ha contractat personal per cobrir els serveis d'informació al visitant amb 8 persones per els centres de Senet, Llessui i el punt d'informació de Toirigo, i personal de manteniment amb 6 persones, dividides en dues brigades, una a l'Alta Ribagorça i l'altra per Sant Maurici, al Pallars Sobirà.

Foto 6. Personal de les brigades del Parc

Convenis estudiants

- Conveni de col·laboració amb l'Escola de Capacitació Agrària del Solsonès per a la formació en pràctiques dels alumnes: Roc Balderstone Roumens, Roger Embid Lázaro i Alba Martín Guillamón.
- Conveni de col·laboració amb l'ECA del Pirineu per a la formació en pràctiques dels alumnes: Carlos González Farrando, Àlex Cahisa Peruga i Anna Jorba Rodriguez.
- Conveni de col·laboració amb l'IES Pont de Suert per a la formació en pràctiques dels alumnes: Silvia Aznar Nadal, Pere Codina Monfort i Daniel Zuliani.
- Conveni de col·laboració amb la Universitat de Girona per a la formació en pràctiques de l'alumne: Abel Lapedra Farré.
- Conveni de col·laboració amb l'Institut Rubió i Tudurí per a la formació en pràctiques de les alumnes: Maria Floriach i Teresa Cuennet.
- Conveni de col·laboració amb la Université de Rennes per a la formació en pràctiques de l'alumna: Laure Sirvent.

FORMACIÓ

Cursos formatius

El personal del Parc ha assistit a diversos cursos organitzats per l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (EAPC), el Departament de Territori i Sostenibilitat (DTES) i per l'Organismo Autónomo Parques Nacionales (OAPN):

Cursos formatius 2016

Títol Curs	Població	Data
Taller sobre eines lingüístiques a l'abast de tothom		8 de març
Gestió de documents electrònics	DTES (Barcelona)	14 de març
Curs de Sarcat	Virtual	12 d'abril
Conocimientos y herramientas para el seguimiento de poblaciones de anfibios	CENEAM (Valsaín)	17 - 20 d'abril
Tractament de les dades. Nivell 2	Virtual	2 de maig
Curs presentació de continguts. Nivell 3	Virtual	2 de maig
Curs d'autoaprenentatge virtual sobre accidents de trànsit <i>in itinere</i>	Virtual	23 de maig – 2 de juny
Els nous protocols per al tractament de casos d'assetjaments psicològic i sexual	Virtual	24 de maig
Taller Saber escoltar		26 i 30 de maig
Gestión de Ungulados Silvestres. Técnicas de manejo	PN Sierra Nevada (Granada)	7 – 9 de juny
Jornada sobre eines al núvol		9 de juny
Taller pràctic d'alliberament d'estrès	Barcelona	17 de juny
Taller per la millora de les relacions interpersonals	Barcelona	22 i 28 de juny i 5 de juliol
Delitos Mediambientales. Herramientas de control	CENEAM (Valsaín)	11 – 15 de juliol
Curs d'eines al núvol	Lleida	23 de setembre
Curs Organització i mètode de treball	EAPC (Lleida)	26 i 28 de setembre i 17 de novembre

Patrimoni Geològic en la Red PPNN	PN Picos de Europa (Astúries)	4 – 7 d'octubre
Gestió documental digital en centres mediambientals	Barcelona	2, 9, 16 i 23 de novembre

Foto 7. Participació en curs de seguiment poblacional d'amfibis

Normativa, plans i programes

Quarta revisió del Pla Bàsic d'Incendis Forestals

Elaboració del pla d'anàlisi de risc amb eines tecnològicament innovadores. L'ICGC conjuntament amb el CREA ha generat mapes temàtics de variables biofísiques de l'estrat arbori de Catalunya, a partir dels quals s'ha creat el mapa de probabilitat d'ocurrència d'incendis al Parc.

Seguiment de la càrrega ramadera

Continuació de la segona fase del projecte consistent en la realització d'un seguiment GPS de ramat oví, la determinació de la qualitat farratgera de les pastures i l'anàlisi de les superfícies pasturables, pasturades i càrregues ramaderes.

Protecció i conservació del patrimoni natural

ACCIONS D'OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ I MILLORA DEL CONEIXEMENT

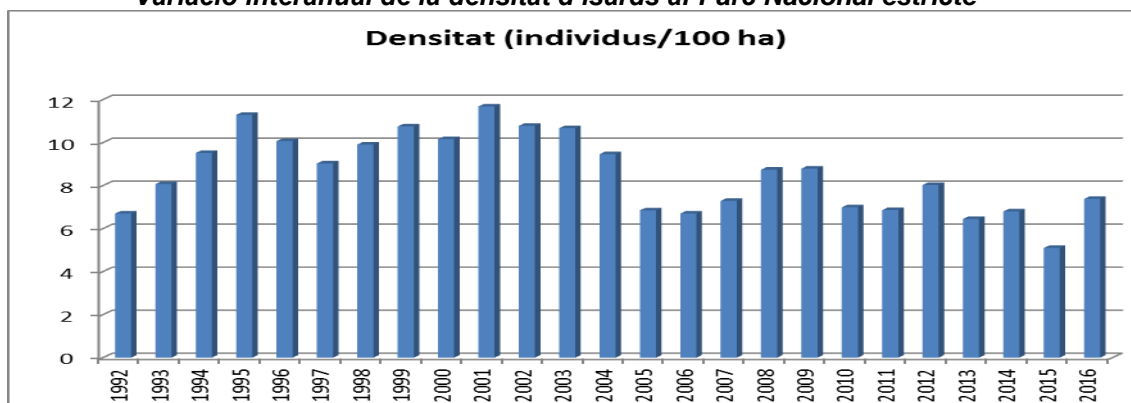
INVENTARIS I CENSOS

Seguiments i controls poblacionals de l'isard (*Rupicapra pyrenaica*): Cens d'estiu de l'espècie amb batudes simultànies o "drive-census" amb un mínim d'una persona coneixedora del terreny i de l'espècie, amb l'objectiu de conèixer la població d'isards i de disposar de més dades per poder informar els Plans d'Aprofitament Cinegètic de les Àrees Privades de Caça (APC), d'acord amb l'actual Pla rector d'ús de gestió (PRUG).

Evolució densitat i productivitat de l'isard al Parc Nacional estricte

Paràmetres demogràfics	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Mitj.
Densitat (individus/100 ha)	9.46	6.85	6.7	7.29	8.74	8.79	6.99	6.86	8,03	6,45	6,8	5,1	7,38	7,58
Productivitat (cabrit/fem)	0.66	0.64	0.76	0.67	0.67	0.61	0.75	0.60	0.69	0.59	0.68	0.71	0,60	0,65

Variació interanual de la densitat d'isards al Parc Nacional estricte

En quant als resultats:

- Important recuperació del nombre d'individus censats, amb els resultats més elevats dels darrers 5 anys i valors propers a la mitjana dels últims 15 anys.
- S'observa una mitjana d'increment de la població del 32% respecte l'any 2015 (any amb dades inusualment baixes a causa probablement de les condicions meteorològiques desfavorables durant el cens). La productivitat d'enguany es troba lleugerament per sota de la mitjana.

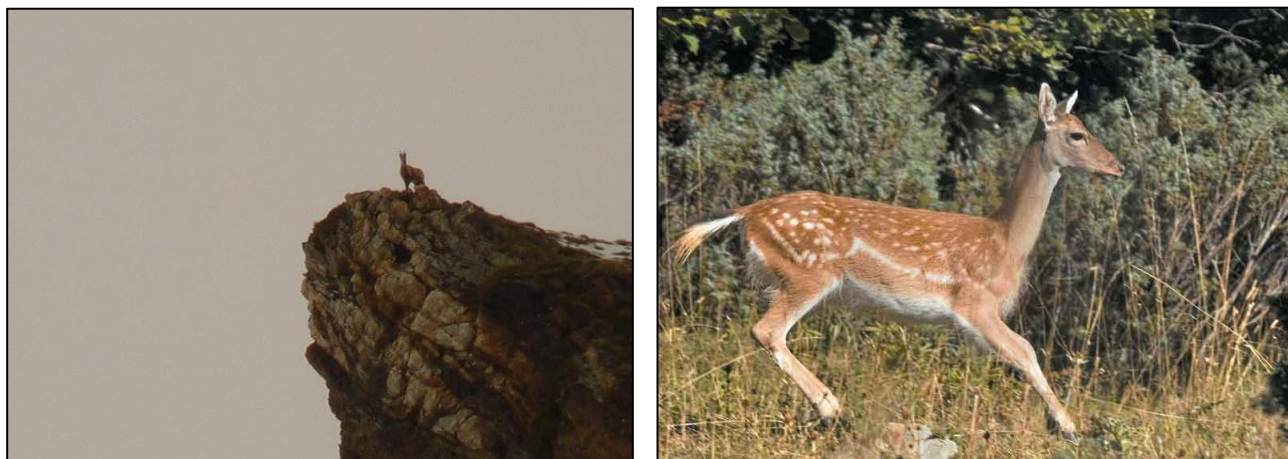

Foto 8. Isard (esquerra) i daina (dreta)

Seguiments d'altres espècies d'ungulats

Cabirol (*Capreolus capreolus*). Els resultats del seguiment a la comarca de l'Alta Ribagorça es detallen a la taula següent:

Seguiment del cabirol a l'Alta Ribagorça

Transsecte i data	Zona	Masc	Varetos	Fem	Seg	Indet
VB-01 27/04/16	Plana Miligà	6		5	4	
VB-02 27/04/16	Bordes de Basco	7		8		1
VB-03 01/05/16	Saraís	2		1	1	1
VB-04 19/04/16	Ribera de Sant Nicolau	4		2		
VB-05 19/04/16	Ribera de Caldes	5		7	1	1
VB-06 19/04/16	Ribera de Barruera	6	1	7		28
Total		30	1	30	6	31

Cérvol (*Cervus elaphus*). El cens realitzat a l'època de la brama al sector de Sant Maurici va generar els següents resultats mostrats a la taula, molt similars al recompte de 2015:

Seguiment del cérvol al sector de Sant Maurici

Zona	Data	Masc	Fem	Seg	Indet
Allau Font dels Valencians	09/10/16	1	0	0	0
Corrals	09/10/16	1	0	0	0
Canal Estany Serull	09/10/16	1	0	0	0
Curva dels Corrals	09/10/16	1	0	0	0
Canal sobre Control Pierró	09/10/16	1	0		0
		5	0	0	0

Daina (*Dama dama*). El cens nocturn amb vehicle i focus realitzat a la zona baixa del sector d'Espot ha produït els següents resultats en IKA (expressat en ind/km de transecte):

Seguiment de daina al sector de Sant Maurici

		Daina	
ESP001	1a rèplica	Núm. Ex.	56
		IKA	11,91
	Zona rèplica	Núm. Ex.	64
		IKA	13,61
	Total	Núm. Ex.	64
		IKA	13,61
ESP002	1a rèplica	Núm. Ex.	77
		IKA	35
	Zona rèplica	Núm. Ex.	14
		IKA	6,36
	Total	Núm. Ex.	77
		IKA	35
TOTAL	Número mínim	Núm. Ex.	141
		IKA	20,43

El cens es va realitzar a zones obertes de prats de dall i pastures, és a dir, allà on es concentren els danys. Tot i que es desconeix la fracció que viu a cotes mitjanes i altes, les dades obtingudes permeten establir uns cups per la gestió cinegètica de l'espècie, per tal de minimitzar aquests danys.

Els valors comparatius dels IKAs entre anys permetran observar les variacions poblacionals i avaluar l'eficàcia dels cups assignats.

Seguiments del gall fer (*Tetrao urogallus*): Els objectius establerts per al seguiment d'aquesta espècie impliquen fer el seguiment cada dos anys del nombre d'exemplars que acudeixen als respectius llocs de cant. Es va realitzar l'any 2015 i per tant aquest any no.

També es participa en l'obtenció de l'èxit reproductor de l'espècie a nivell del nucli biogeogràfic de l'alta Noguera Pallaresa fent batudes durant l'estiu, amb la col·laboració de voluntaris de SEO Birdlife, amb subvenció de l'OAPN, que no hi ha hagut enguany.

Foto 9. Gall fer al sector d'Aigüestortes

Seguiments de la perdiu blanca (*Lagopus muta pyrenaicus*): Per a la obtenció de densitats primaverals (mascles territorials) s'aprofita l'activitat cantora i/o territorial de la totalitat dels mascles presents a la població durant la primavera i a primera hora del matí (una hora abans de la sortida del sol). Enguany únicament s'ha fet un cens de primavera a Saburó (amb 9 mascles detectats) i cap a l'estiu.

Censos primaverals de perdiu blanca a Vall Fosca (densitat de ♂ /100ha)

Sectors	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
FITERÓ-RUS-CABEÇADES		5'97	6,50	7,00	8,00		11,59		
OBAGA FILIÀ		3'82							
MONTSENT_MONTORROIO		4,75	6,88	8,77	12,00				
CARBONERES-TORT-MORTO				6,67	18,00	4,21		6,68	
SALADO-REGUERA							23,77		
SABURÓ									16,98

Seguiment de l'èxit reproductor i actuacions al Pla de recuperació del trencalòs (*Gypaetus barbatus*): Dels 8 territoris controlats que hi ha al voltant del Parc i que l'utilitzen dins la seva àrea de campeig, només ha tingut èxit reproductor la parella del territori d'Espot - Solanet.

Seguiment d'itineraris preestablerts d'ós bru: Per la detecció de petjades, excrements i altres indicis, no detectant-se cap indicati de la presència d'ós en els transectes establerts, però sí se l'ha detectat enguany puntualment a la zona de la Bonaigua i el Gerdar.

Seguiment de flora: Transectes pel seguiment a llarg termini de les espècies *Vicia argentea*, *Vaccinium vitis idaea*, *Epipogium aphyllum* i *Botrychium matricariifolium*.

Com a novetat destaca la troballa d'una nova espècie florística, *Polygonum alpinum*, a la zona del Balneari de Caldes de Boí (límit del Parc).

SEGUIMENTS DELS SISTEMES NATURALS

Xarxes de seguiment de la biodiversitat

- **Participació en la Xarxa LTER Espanya. Node Aigüestortes**

Reunió del node LTER Aigüestortes a Boí.

- **Pla de seguiment de la Xarxa de Parcs Nacionals:**

Per tal de donar compliment als objectius de la Llei 5/2007, de la Xarxa de parcs nacionals, s'ha constituït un grup de treball per elaborar un programa de seguiment a llarg termini del funcionament de la xarxa. Aquest programa s'estructura en tres blocs específics: seguiment funcional, seguiment sociològic i seguiment ecològic. Es diferencien tres nivells: nivell 1 per tota la xarxa, nivell 2 per grups de parcs i nivell 3 per cada un dels parcs.

Amb el finançament de l'OAPN i emmarcat en el nivell 1 s'han realitzat els seguiments següents:

- ✓ Programa SACRE de seguiment dels ocells comuns:

El seu objectiu és obtenir un indicador que pugui establir l'evolució de la biodiversitat de la Xarxa de Parcs Nacionals basat en l'evolució de la població d'aus reproductores e hivernants. A partir del segon any ja es podran establir comparacions però és necessària una sèrie de com a mínim cinc anys per poder establir tendències. S'han seguit 4 itineraris, dos al sector d'Aigüestortes i dos al sector de Sant Maurici, a la primavera (maig i juny) i a l'hivern (desembre i gener).

- ✓ Revisió de l'estat fitosanitari de les masses forestals i espècies indicadores.

A causa de retallades de pressupost només s'ha realitzat la revisió de tardor:

- *Pinus uncinata*: continua el degoteig de peus secs per escolítids, ja danyats prèviament. Les altes temperatures han debilitat aquests boscos i han implicat un augment de les poblacions de barrinadors (*Ips* spp), així com provocat la pèrdua d'acícula antiga. En les zones afectades pels allaus de 2015 i les avingudes del 2013 s'observa afectació per la proliferació de perforadors en els peus morts.
- *Abies alba*: no ha variat significativament, amb algunes zones danyades i presència de vesc en àrees habituals.
- Les frondoses presenten danys intensos per les altes temperatures: tardor prematura, elevada defoliació i decoloració, principalment en faig, bedoll i boix.
- Com a novetat es detecten freixes en mal estat, amb branques marcides freqüents. Encara no es pot confirmar o descartar l'aparició del fong *Hymenoscyphus fraxineus*.
- El nivell de defoliació se situa a la classe 1 de danys (arbres no danyats amb defoliació entre 15-25%), i augmenta lleugerament respecte el 2015 (+1,8%). El pi negre i el pi roig empitjoren una mica el seu grau de defoliació, mentre que l'avet roman estable. Destaca el mal estat de *Prunus padus*, dins la zona alta de la classe 2, i l'empitjorament del freixe, que encara es manté a la classe 1. En global el 80% de l'arbrat revisat no es troba danyat (classes 0 i 1), però el nombre de peus en millor posició (classe 0) ha disminuït gairebé un 6%.
- El nivell de decoloració continua sent molt baixa, però una mica superior als valors dels darrers anys.
- L'empitjorament general observat es pot explicar en part pels cops de calor de l'estiu: s'han registrat fins a 35 dies amb $T^a \geq 25^{\circ}\text{C}$, sovint de forma sostinguda.

- **Seguiment de ropalòcers (CBMS)**

Onzena campanya de seguiment de ropalòcers que consta de 30 setmanes de seguiment, des de primers de març fins a finals de setembre, dels quals se n'han fet 18 setmanes. Han sortit un total de 1.434 exemplars que corresponen a 70 espècies diferents, del total de 101 espècies detectades presents al llarg de tots els anys de seguiment. S'ha detectat per primera vegada l'espècie nova *Techla betulae*.

En general es considera un any dolent en quant als resultats, a causa de les condicions climatològiques, molt seques, i la influència de les mateixes sobre la comunitat florística. Tanmateix ha estat un any bo per determinades espècies de licènids i pièrids.

Foto 10. Exemplar de ropalòcer

- **Manteniment de l'estació pirinenca de seguiment de les poblacions de quiròpters**

En col·laboració amb el CAR de l'Alta Ribagorça i la Unitat de Ús Públic s'han revisat les 22 caixes niu de la vall de Barravés i s'ha confirmat l'ocupació en el 50% d'elles. Entre el 2011 i el 2016 s'han ocupat el 72% de les caixes i s'han observat 5 espècies, tot i que amb els anys ha anat disminuint la diversitat de les mateixes fins a detectar-se enguany una única espècie ocupant: *Nyctalus leisleri*.

Amb les deteccions ultrasòniques s'ha complementat el seguiment de les caixes niu.

Foto 11. *Pipistrellus pygmaeus*, espècie comuna a l'Estany de Llebrera

Es consideren destacables els fets següents:

- Les 5 espècies de muixerics trobades a les caixes niu son: *Plecotus auritus*, *Myotis mystacinus*, *Nyctalus leisleri*, *Pipistrellus kuhlii* i *Hypsugo savii*.
- Les 7 espècies detectades en les propeccions del mes d'agost son: *Myotis daubentonii*, *Hypsugo savii*, *Nyctalus leisleri*, *Pipistrellus pipistrellus*, *Pipistrellus kuhlii*, *Pipistrellus pygmaeus* i un possible *Myotis blythii*, essent *Pipistrellus pipistrellus*, *P. pygmaeus* i *Myotis daubentoni* les més abundants.
- S'observa una tendència a mantenir-se estable la diversitat de quiròpters de la vall de Barravés en els darrers 4 anys. *Nyctalus leisleri* predomina a les zones forestals i vora el riu i els pobles hi predomina *Pipistrellus pipistrellus*.
- Els resultats de la vall de Sant Nicolau d'enguany es consideren subestimats pel fort vent en alçada durant les campanyes.
- Al Parc Nacional s'han observat fins ara 21 de les 28 espècies presents a Catalunya.

▪ **Participació en el SOCC**

Al Parc i zona d'influència hi han 9 itineraris SOCC (Seguiment d'ocells comuns a Catalunya) donats d'alta, dels quals s'han realitzat 6 d'ells: Serrat de les Giroles, Llessui, Les Planes de Son, Aigüestortes, estació d'esquí de Llessui i Tredòs.

Seguiment de l'afectació de la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*)

Es realitza mitjançant la col·locació de trampes amb feromones durant el període de vol en diferents sectors. Hi ha hagut el mateix nombre de trampes que en l'anterior i s'han distribuït de la mateixa manera. El període de captures ha anat des de la primera setmana de juny fins a la primera d'octubre.

El nombre de captures al sector d'Aigüestortes s'ha incrementat un 20% respecte el 2015. És el segon registre més alt dels darrers 11 anys. Les captures han mostrat dos pics de vol: a mitjans de juliol i a mitjans d'agost.

Al sector de Caldes les captures han augmentat molt respecte el 2015 (de 2.942 a 3.945), essent el major registre observat. Al sector d'Espot també s'han incrementat les captures (de 90 a 616). Aquest valor ha estat el més elevat dels darrers 5 anys, però queda molt lluny del màxim de la sèrie històrica.

Al llarg de la sèrie de dades s'observa que les captures han disminuït des de 2005 fins el 2013, mentre que els tres últims anys ha tornat a augmentar.

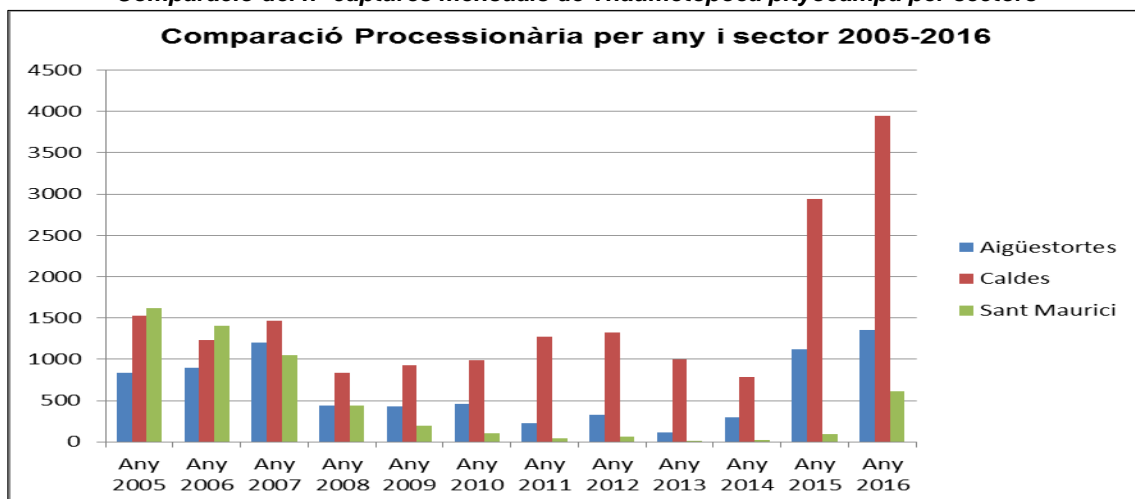
Seguiment de l'afectació de l'*Ips acuminatus*

El trampeig i seguiment s'ha efectuat per tretzè any consecutiu amb 14 trampes al sector de Sant Maurici i 7 trampes al d'Aigüestortes. La instal·lació de les trampes es va iniciar a principis de maig. El darrer recompte es va fer el dia 12 de setembre a Sant Maurici i el 24 d'octubre a Aigüestortes.

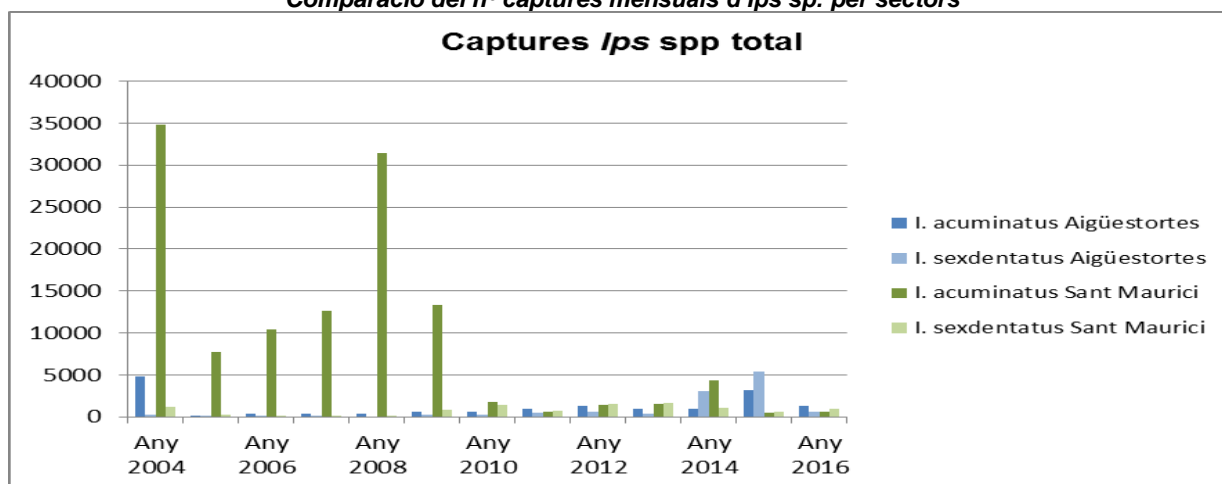
Al sector d'Aigüestortes les captures d'*Ips acuminatus* han disminuït molt (de 3.127 el 2015 a 1.260), igual que en el cas de l'espècie *I. sexdentatus* (de 3.049 el 2015 a 666). S'ha trencat, doncs, la tendència a l'augment que es mostrava des del 2012.

D'altra banda al sector de Sant Maurici les captures totals han augmentat lleugerament (de 481 el 2015 a 533 d'*Ips acuminatus* i de 567 de 2015 a 961 d'*Ips sexdentatus*). Són, però, valors força baixos respecte anys anteriors.

Comparació del nº captures mensuals de *Thaumetopoea pityocampa* per sectors

Comparació del nº captures mensuals d'*Ips* sp. per sectors

SEGUIMENT AMBIENTAL

Seguiment de la qualitat de l'aigua de les fosses sèptiques dels refugis

Es realitza mitjançant les analítiques de mostres preses mensualment. Les úniques fosses que no han donat incompliment en cap dels paràmetres analitzats han estat el refugi E. Mallafré i refugi Ventosa i Calvell.

Al CIA Toirigo, per primer cop, en una de les 4 analítiques s'ha excedit dels 80 mg/l de més, concretament en 3 mgr/l.

Seguiment de la qualitat de l'aigua de boca dels refugis propietat de la Generalitat i del CIA Toirigo

Control mensual de la qualitat d'aigua de boca de diverses infraestructures que no estan connectades a xarxes d'aigua potable dels municipis. S'han obtingut paràmetres per coliformes i de *Scherichia coli* fora de límits al Pla de la Font (juliol i agost), Estany Llong (juliol i agost) i Ventosa i Calvell (juliol i agost). Son les pitjors dades registrades dels darrers anys. Ens proposem millorar els equips de desinfecció aplicant filtres d'un gramatge més fi.

Revisions de l'impacte ambiental de plans, projectes i activitats

Informes favorables sobre 30 treballs i autoritzacions, alguns amb observacions. A més a més dels corresponents a les autoritzacions, també s'han emès informes sobre:

- Aprofitaments forestals fustaners 2016 de diverses forests.
- Informe sobre els preus dels refugis.
- Cens de perdiu blanca al Pallars Jussà.
- Cens de daina a Espot.
- Aprofitaments hidroelèctrics diversos.
- Seguiment ramaderia 2016.

entre d'altres.

Seguiment de la capacitat d'acollida

Avaluació de l'estat de la xarxa de camins per tal de determinar l'impacte negatiu que genera la freqüentació dels visitants sobre els camins. S'ha revisat: de l'Estany Llong a l'Estany Redó; de Llubriqueto als Estanys de Gèmera; camí de la Montanyeta; Pinetó des del Coll de Fogueruix; de Monestero al Coll de Monestero i d'Estany Gento a la Collada de Font Sobirana. També s'han revistat les àrees: Estany Llong – Estany Redó i Monestero – Coll de Monestero.

L'únic paràmetre resultant superior al màxim permès ha estat la degradació de la vegetació al camí de la Muntanyeta, amb un valor de 43 sent 40 el límit acceptable.

Mesures de contaminació acústica

El Servei de Prevenció i Control de la Contaminació Acústica i Lumínica del Departament de TES ha realitzat una campanya de mesures de la contaminació acústica i lumínica al Parc Nacional. Es van identificar possibles llocs de l'entorn i de l'interior del Parc susceptibles de patir contaminació acústica i es van col·locar aparells de presa de mesures de so. Encara no es disposa de l'informe final d'aquest estudi.

Mesures de contaminació lumínica

Durant l'estiu la Direcció General de Qualitat Ambiental ha realitzat una campanya de mesura del cel nocturn. Es van dissenyar tres rutes a l'interior del Parc i la zona perifèrica de protecció, que abracen les zones est, sud i oest. Restarà per l'any vinent el sector nord.

S'ha mesurat la "brillantor del cel nocturn" en condicions de referència favorables (sense lluna, ni vegetació, ni nuvolositat). Els valors resultants mostren cels de qualitat i fins i tot excel·lents. Caldrà seguir avaluant l'evolució anual i poder confirmar l'excel·lència del lloc i les seves possibilitats de sumar-se al Montsec com a lloc amb certificació de màxima qualitat.

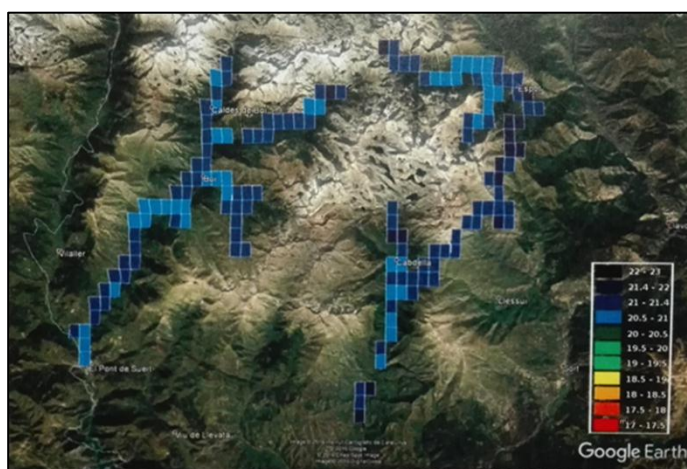

Foto 12. Resultats dels transectes de mesura de contaminació lumínica

GESTIÓ D'ESPÈCIES

Gestió cinegètica de l'isard (*Rupicapra rupicapra*)

Treballs de seguiment i control poblacional per informar-se de les peticions d'aprofitament cinegètic mitjançant els PTGC, concretament s'ha emès l'informe sobre el Pla Tècnic de Gestió Cinegètica (PTGC) de l'àrea de caça L-20.015 "Manyanet", temporades 2016-2019, favorable amb modificacions.

Gestió del trençalòs (*Gypaetus barbatus*)

Continuació de les aportacions puntuals de menjar suplementari al canyet de les Planes de Son (Alt Àneu), que ha funcionat per part de MónNatura Pirineus de la Fundació Catalunya la Pedrera, amb 49 aportacions de carn i ossos (6.915 Kg) amb una mitja mensual de 576,25 kg.

Al punt d'alimentació suplementària de Llebreta s'han fet únicament aportacions mínimes de 6 peces d'animals morts per atropellaments, donat que aquest any no s'han localitzat els nius propers.

GESTIÓ D'HÀBITATS I ECOSISTEMES

PREVENCIÓ I EXTINCIÓ D'INCENDIS

Execució d'actuacions de prevenció d'incendis recollides a la 3a revisió del Pla bàsic de prevenció d'incendis aprovat al 2010, a banda dels treballs ordinaris de manteniment de les franges de seguretat a les carreteres d'accés. Aquests treballs, finançats mitjançant el conveni amb l'Obra Social de la Caixa, han estat:

- Treballs silvícoles en trams discontinus de la pista d'Espot Esquí a Sardiello (2.300 x 6 metres) (codi vial 6.13)
- Millora de les pistes forestals de Llessui – Cabana del Triador (codi 7.02) i Coll de Triador – cruïlla pista Llessui (codi pista 7.03)
- Millora de la pista forestal Son – pista bosc Esterri (codi 3.04)

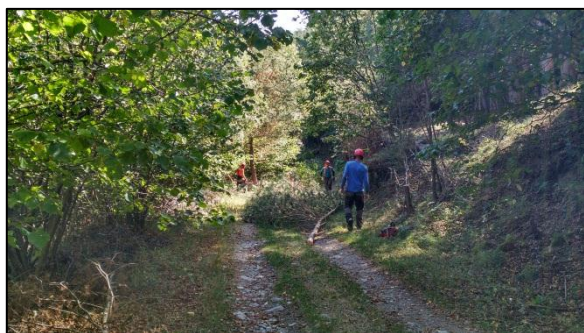

Foto 13. Treballs de prevenció d'incendis

GESTIÓ FORESTAL

Gestió forestal sostenible a la forest 139 - Rose i pla d'Aires.

Aclarides i millora de la massa forestal en 4 ha.

Gestió forestal a la forest L-1107, la Mata de València.

Actuació silvícola al rodal 8, prevista al POF. S'han extret 250 m³ de fusta classificada.

CONTROL ESPÈCIÈS INVASORES

S'ha detectat per segon any consecutiu la presència de l'espècie *Helianthus tuberosus* a un talús de la carretera d'accés a l'estany de Sant Maurici a uns 300 m de l'entrada a la zona perifèrica. Aquesta planta apareixia al llistat del Reial Decret 1628/2011, de 14 de novembre, pel qual es regula el llistat i catàleg espanyol d'espècies exòtiques, malgrat que no apareix en el darrer Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost. S'ha arrencat amb el bulb per evitar la seva proliferació.

Projecte LIFE+ Limno Pirineus

Tercer any de funcionament d'aquest projecte coordinat pel Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB-CSIC) amb participació d'experts de la Universitat de Barcelona, que està destinat a la recuperació d'hàbitats i espècies aquàtiques de l'alta muntanya dels Pirineus.

Actuació en tres espais de la xarxa Natura 2000 dels Pirineus: el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, el Parc Natural de l'Alt Pirineu i l'Estanho de Vilac, situat a la Vall d'Aran, que té per objectiu millorar l'estat de conservació d'hàbitats com ara les molleres, les fonts carbonatades i els rius i estanys d'alta muntanya.

S'ha treballat en les línies següents:

- Redacció de protocols de restauració de les molleres de la Font Grossa.
- Estudi preliminar i projecte executiu de restauració hidrològica de les torberes de Trescuro i restauració de les mateixes.
- Eliminació de salmònids en estanys i rius d'alta muntanya, i control i eradicació de les poblacions de *Phoxinus sp.*
- Protecció i millora de la qualitat de torneres i de fonts calcàries.
- Treballs i estudis previs per la recuperació de les torberes de la Font Grossa.
- Monitoreig d'estanys d'alta muntanya.
- Redacció del protocol de cabals mínims del riu Peguera.
- Gestió del projecte.

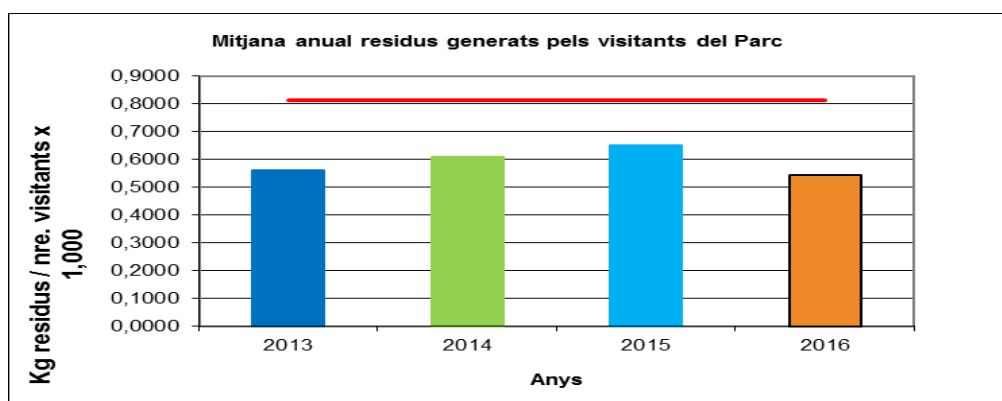

Foto 14. Pesca elèctrica als estanys de Dellui (esquerra) i cartell divulgatiu Limno Pirineus a l'aixopluc d'Aigüestortes (dreta)

RECOLLIDA I RETIRADA D'ESCOMBRARIES

Neteja de deixalles per part de les brigades de les zones més freqüentades, que han ocupat 1.384 hores. El total de deixalles recollides és de 163,82 kg al Parc Nacional estricte i 24,68 kg a la zona perifèrica.

Tot i l'important increment de visitants d'enguany, la quantitat total d'escombraries recollides ha disminuït un 4% respecte l'any anterior, el que equival a un 16,5% si es considera el valor relatiu de kg/nº visitants.

Evolució de la relació Kg deixalles recollides / Núm. visitants.

És el valor més baix de tota la sèrie històrica registrada. La instal·lació del WC sec per lombricompostatge del Planell d'Aigüestortes ha contribuït a aquesta reducció.

RECOLLIDA D'ÀREES DEGRADADES

Restauració de la zona afectada per l'accident de l'avioneta al Pic Petit del Pessó, recuperant-se 500 kg de restes de l'any 2002.

Treballs de reducció de l'impacte de l'ús públic intens sobre el camí del Pinetó. S'han eliminat drecceres i s'ha millorat la senyalització de seguiment amb estaquetes de fusta.

Foto15. Recollida de residus diversos

PREVENCIÓ DE RISCOS

Tasques de retirada d'arbres caiguts i rocs a les pistes i senders.

Adequació del pas a la congesta que cada any es forma al camí de la presa de Cavallers, per tal d'evitar que els visitants s'enfonsin al pont de neu que es forma.

Millora de la senyalització i abalisament per risc d'allaus o gel de les principals entrades i camins d'accés a les zones baixes.

Reubicació d'una balisa de neu de l'Estany de Contraix que provocava confusió, amb el vist i plau de la CHE.

Sanejament amb retroexcavadora d'un punt del talús de la carretera d'accés a la Molina.

Foto 16. Estació meteorològica de Contraix i balisa de neu reubicada al fons

Protecció i conservació del patrimoni cultural i del paisatge

ESTUDIS, PROSPECCIONS, CATÀLEGS

Excavació arqueològica de l'Abric d'Obagues de Ratera (Espot)

Actuació sobre una extensió de 21 m², 9 m² dels quals sota la cornisa de l'abric i la resta en el seu exterior. Van quedar al descobert diversos nivells d'ocupació i reutilització de l'interior de la cavitat. Aquests usos van comportar diverses activitats constructives i de tancament de l'exterior.

Foto 17. Treballs d'excavació

Amb aquests treballs es confirma l'existència de com a mínim 6 moments d'ocupació al llarg de la història:

- Conjunt 1: segle XX
- Conjunt 2: molt possiblement s. XIX
- Conjunt 4: entre 550 i 650 calANE (època visigòtica)
- Conjunt 5: mur de pedra, d'entre 790 i 530 calANE (finals Edat del Bronze o inicis Edat de Ferro)
- Conjunt 6: estructures de combustió encara no datades
- Conjunt 7: estructura de combustió, d'entre 1190 i 1000 calANE (Edat del Bronze tardà)
- Conjunt 8: fogar sobre el terra i àrea de combustió contra el bloc de granit, d'entre 1380 i 1130 calANE (mitjan de l'Edat de Bronze)
- Conjunt 9: àrea de fogar vinculada a un nivell de talla lítica de sílex, d'entre 1735 i 1564 calANE

Treballs previs certificació com a Destinació turística Starlight.

Inici dels treballs previs per tal de poder certificar-se com a Destinació turística Starlight. Aquesta certificació acredita aquells espais que tenen una excel·lent qualitat de cel i que representen un exemple de protecció i conservació.

Amb el suport del Parc Astronòmic del Montsec (PAM) i el Servei de Prevenció i Control de la Contaminació Acústica i Lumínica aquest any s'ha fet:

- Informe climàtic: El Servei Meteorològic de Catalunya ha realitzat aquest informe fent una anàlisi de dades meteorològiques per establir la probabilitat de dies de núvols al cel del parc, per la influència que té en la visualització del cel nocturn.
- Mesures de contaminació lumínica: Durant el primers dies d'agost els tècnics del PAM van fer els treballs de camp per mesurar la contaminació lumínica. Es van dissenyar 3 rutes a l'interior del Parc i la zona perifèrica de protecció i que abracen les zones est, sud i oest del Parc. Queda la part nord per l'any vinent.
- Elaboració de l'inventari i la caracterització de les instal·lacions d'enllumenat exterior existents a la zona: s'ha enviat una enquesta per saber el nombre i tipus de llums a totes les instal·lacions de l'interior del parc, de la zona perifèrica i dels envoltants, així com als nuclis de població més propers.

En funció dels resultats que s'obtinguin es desenvoluparà un projecte de protecció que, en cas de disposar del consens del territori, culminaria amb la declaració del Parc i de la zona de l'entorn que es decideixi, com a "punt de referència", màxima figura de protecció envers la contaminació lumínica contemplada per la normativa vigent que actualment només disposa el Montsec.

Serveis d'ús públic: informació, comunicació i educació ambiental

INFORMACIÓ PER ALS VISITANTS

La informació als visitants es realitza a través de les Cases del Parc i dels centres i punts d'informació. Les oficines de turisme de les quatre comarques i els punts d'informació automàtica 24h distribuïts per les principals poblacions de la zona d'influència també realitzen una tasca informativa molt important.

La web és una de les més visitades de tots els parcs catalans i s'ha convertit en una eina d'informació bàsica amb 63.599 consultes. El número de visitants atesos de forma directa ha estat de 142.929, comptabilitzant les persones ateses als centres i punts d'informació del Parc, i les que han realitzat alguna activitat organitzada.

CASES DEL PARC

Les cases del Parc de Boí i d'Espot han estat obertes al públic durant tot l'any excepte els dies 1 i 6 de gener i 25 i 26 de desembre. En aquests centres es duen a terme les funcions pròpies d'atenció al públic (informació general, exposicions permanents i temporals, projecció d'audiovisuals, programació d'itineraris de natura amb guies interpretadors, cursos de formació interns i externs, informació meteorològica, etc.). Alhora, també actuen com a centres de comunicació amb el Cos d'Agents Rurals, Bombers, Mossos d'Esquadra, Protecció Civil, Urgències, Creu Roja i com a equipaments socioculturals per associacions i activitats relacionades amb la població local (reunions d'associacions locals, actes culturals i científics, etc). També s'han emès llicències i permisos per la pràctica de pesca recreativa.

A la Casa del Parc de Boí s'han atès de forma directa a 23.184 persones (entre atencions directes, projeccions i itineraris). S'han realitzat també un total de 2.170 atencions indirectes (telèfon, correu ordinari i electrònic). A la Casa d'Espot les atencions directes han estat 20.926 persones, mentre que les indirectes han estat 1.467.

CENTRES D'INFORMACIÓ COMPLEMENTARIS

Centre d'Informació de Llessui

Ha funcionat amb dues persones, una a jornada completa i l'altra al 70%. S'han atès 7.640 persones de forma directa i 415 de forma indirecta.

Centre d'informació de Senet

Ha funcionat amb una sola persona de gener a juny i de juliol a desembre amb una tècnica de suport. S'han atès 1.736 persones de manera directa i 293 de forma indirecta.

També actua com a punt de difusió electrònica de les diverses informacions sobre el Parc, així com de publicacions i d'activitats. S'han realitzat 82 enviaments que han arribat a 122.211 destinataris.

Centre d'informació d'Estany Gento

Obert de l'1 de juliol al 30 de setembre, període molt similar al de l'any anterior, amb dues persones treballant. Les persones ateses han estat 6.779.

Foto 18. Atenció de visitants al CI d'Estany Gento

PUNTS D'INFORMACIÓ

Controls d'accés

També han funcionat com a punts d'informació els controls d'accés de la Palanca de la Molina, de Toirigo i de Prat de Pierró i de manera puntual els de la Farga i de la Serradora. El número de persones ateses ha estat de 20.114 al control d'accés de la Molina, 27.584 a la Ribera de Caldes i 20.158 a la ribera de l'Escrita.

Punts d'informació a l'interior del Parc

Situats el planell d'Aigüestortes i a l'estany de Sant Maurici. El primer ha estat obert els 3 mesos d'estiu i per Setmana Santa i ha atès 7.119, mentre que el segon, obert només els 3 mesos d'estiu, ha atès 7.701 persones.

Punts d'informació de Colomers i Valarties (Val d'Aran)

A les riberes araneses d'Aiguamòg i Valarties, aquests punts completen la xarxa d'atenció al públic, pel vessant més septentrional del Parc, alhora que donen suport al servei de transport públic de la zona. Com a conseqüència del aiguats de 2013 el punt d'informació de Valarties ha estat tancat, tot i que s'ha habilitat una àrea d'aparcament nova 300 metres més endavant de la vella, amb un plafó interpretatiu amb textos, recomanacions i els principals itineraris.

A la vall d'Aiguamòg s'han atès 11.473 persones.

Punts d'informació automàtics

Funcionen amb una pantalla tàctil, accessible fins i tot des de l'exterior de les oficines de turisme i informació en les hores en què aquestes romanen tancades, ofereixen informació del propi Parc i dels municipis circumdants. S'ha continuat amb l'actualització i manteniment dels continguts de les pantalles que volen reforçar, per una banda, el nombre de visites que s'hi fan i, per una altra, actualitzar i modernitzar els continguts i imatges presents. A la taula adjunta es veu el resum anual del nombre total de pantalles consultades i el nombre de dies en què les pantalles han entrat en funcionament.

Nombre pantalles consultades-Punts d'informació automàtics

CENTRE	Núm. INF	MITJA/DIA
Boí	4.391	22,87
La Torre de Capdella	25.876	93,75
Capdella	4.691	48,86
Espot	12.448	75,44
Esterri d'Àneu	22.826	81,52
La Pobla de Segur	12.406	48,09
Sort	27.045	82,20
Taüll	5.789	42,57
València d'Àneu	1.470	12,35
Vilaller	3.422	28,76
Salardú	4.966	26,84
Vielha	6.036	71,86
El Pont de Suert	3.678	37,92
TOTAL	135.044	51,77

Els resultats d'aquesta temporada evidencien el pes informatiu que han adquirit els punts automàtics, com els de Sort, Torre de Capdella i Esterri d'Àneu, de forma molt similar a l'any anterior. Destacar el gran augment experimentat per les pantalles de la Torre de Capdella i Esterri d'Àneu, mentre les de Vielha i Espot han registrat un lleuger descens.

CONTROL I SEGUIMENT DELS VISITANTS**DADES GENERALS**

D'acord amb el model aplicat des de 2013, el càlcul de visitants es realitza sumant les dades dels controls de les entrades principals, els comptadors automàtics, les pernoctacions als refugis i les que accedeixen a la zona perifèrica dins de l'àmbit de les dues estacions d'esquí. El nombre de visitants ha estat de 586.334 (347.205 han accedit pel Parc Nacional estricte i 239.129 per la zona perifèrica de protecció), xifra que representa un augment de 61.267 visitants (11,67%) respecte el 2015.

Visitants Parc Nacional per zones d'accés

	Sector Espot	Sector Boí	Sector Val d'Aran	Sector Vall Fosca	Sector Alt Àneu	Sector Vall d'Àssua	Sector Vall de Barravés	Total
Parc Nacional	178.582	168.623						347.205
ZP protecció	45.872	11.387	90.075	31.466	39.665	9.918	10.745	239.129

El recompte efectuat als controls de les entrades principals indica que hi han accedit 301.619 persones (144.055 pel sector d'Aigüestortes i 157.564 per Sant Maurici). L'entrada que ha experimentat un major augment respecte l'any passat és la d'Aigüestortes, amb 20.990 visitants més (+17%), mentre que en la de Sant Maurici l'augment es xifra en 17.225 persones (+12,3%).

Foto 19. Visitants al mirador de Sant Esperit

VISITANTS PER LA VALL FOSCA

L'Ajuntament de la Torre de Capdella facilita les xifres de la utilització del telefèric Sallente-Estany Gento, que funciona els mesos de juliol, agost i setembre, i que facilita l'accés a la important zona lacustre de la capçalera de la Vall Fosca. Ha estat utilitzat per 27.557 passatgers, el que suposa un augment de 4.777 persones respecte la temporada passada. Els horaris i tarifes s'han mantingut iguals que el 2015.

COMPTADORS AUTOMÀTICS

Han funcionat 25 comptadors, dels quals 23 són de persones i s'han instal·lat en aquelles entrades, valls o indrets on no existeix cap altre mètode de control. Els altres 2 són de vehicles, que s'han ubicat a la carretera d'accés a Cavallers i d'una manera alternativa, a la d'accés al Prat de Pierró i a la pista que va d'Espot a Llessui (Quatrepins).

El funcionament dels comptadors, al sector oriental, ha estat correcte. S'observa una tendència a l'alça en tots, destacant els augments en els de la vall de Gerber, al camí de la cascada de Gerber i a l'aparcament del Prat de Pierró.

Bon funcionament dels aparells del sector occidental. Es detecten xifres més elevades que la temporada passada en tots els comptadors, però el que registrem major augment són els del port de Rus i sobretot a l'accés a la zona de Cavallers.

Lleuger augment en el nombre de passos del comptador de Colomina, a diferència del situat al camí de la canal de Pigolo que registra una davallada semblant a la del 2015.

Els instal·lats a la Val d'Aran han funcionat amb normalitat, amb augment en tots els comptadors, destacant el fort increment registrat en el comptador de Colomèrs.

Foto 20. Passarel·la d'accés a la zona de Colomers

BUS DEL PARC

Setè any d'aquest servei, que funciona del 21 de juny al 30 de setembre. S'han continuat fent dos serveis diaris d'anada i tornada entre el Pla de l'Ermita i Espot. És un servei que està força consolidat, i molt ben valorat per la població local. El nombre de usuaris ha disminuït lleugerament respecte el 2015, amb 3.639 usuaris. El Parc Nacional ha contribuït novament a difondre el servei a través de diferents mitjans.

Evolució usuaris del Bus del Parc

Ruta	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Espot/Pla Ermita	1.839	1.508	1.615	1.821	1.904	1.869
Pla Ermita/Espot	2.030	1.657	1.592	1.774	1.862	1.770
Total	3.869	3.165	3.207	3.595	3.766	3.639

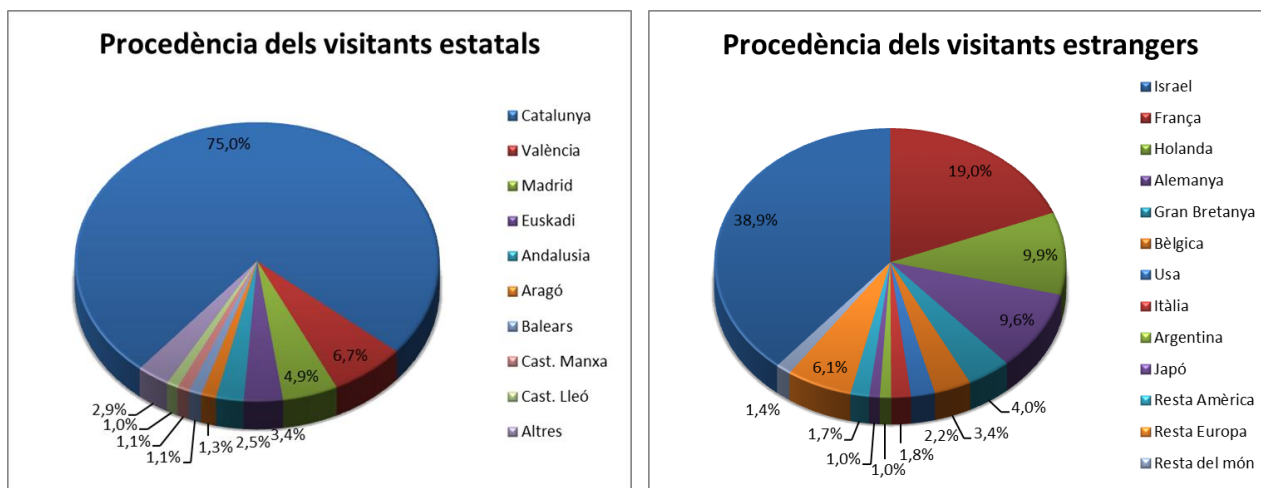
PROCEDÈNCIA

La procedència dels visitants s'obté mitjançant enquesta directa a totes les persones que demanen informació personalitzada. Les dades globals no són gaire diferents de les obtingudes altres anys. Els visitants estrangers gairebé assoleixen el 20 % del total.

Percentatge de visitants

Dels visitants nacionals, una gran majoria (75%) són catalans. Els percentatges per comunitats varien molt poc respecte l'any anterior, sent novament els valencians el segon grup que més ens ha visitat (6,7%).

Pel que fa als visitants estrangers, el turisme israelià predomina amb una representació del 38,9%, tot i que hi ha un cert estancament en el seu nombre respecte el total. Destaca enguany la presència de visitants argentins (111). El nombre de països registrats ha estat de 66.

ENQUESTES

S'ha continuat fent dos tipus d'enquestes diferents, una a l'interior del Parc i l'altre als centres d'informació. S'han realitzat 701 enquestes, de les quals, 552 les han emplenat els visitants del Parc i 149 s'han fet als centres d'informació.

El 41% dels enquestats han estat homes, un 47% dones i un 11% col·lectius. Pel que fa a la franja d'edat, un 43% estan en una franja entre 26 i 45 anys, un 33% entre 46 i 65 anys i un 15% entre 14 i 25.

La primera pregunta fa referència a com han conegut l'existència del Parc en els dos models i a les enquestes realitzades a l'interior del Parc sol ser més freqüent que "ja el coneixien" o que "haviem estat abans". Un de cada tres enquestats ha vingut per recomanació directa d'amics o parents, un 16% per informació obtinguda en revistes, fulletons, tv, etc., i un 10% a través d'internet.

Les enquestes dels camins

Sobre la duració de l'estada predominen els viatges de menys d'una setmana on la visita ocupa un sol dia.

En quant a l'activitat, el senderisme és l'activitat preferida per gairebé el 40% dels enquestats, seguida de descansar/gaudir (19%).

Pel que fa a l'estat dels camins es poden veure els resultats a la taula següent:

Resultat enquestes dels camins

LLOC	Neteja camins	Senyalització	Estat físic	Quantitat gent
Aigüestortes	9,5	8,8	9,2	8,5
Estany Gento	8,9	8,3	8,2	8,0
Sant Maurici	9,1	8,6	8,5	7,3

Les notes mitjanes obtingudes són generalment molt altes. Sobretot cal destacar que estan per sobre del 8 en aquells aspectes més lligats a la gestió directa (neteja i senyalització).

El 95% dels visitants enquestats declaren que el Parc ha satisfet molt o bastant les seves expectatives.

De les 318 opinions i propostes de millora, 88 corresponen a temes de senyalització, 65 expressen mancances d'infraestructures (com papereres, lavabos o bar), 51 en referència al servei de taxis (preu, temps d'espera, velocitat o excés d'unitats), 27 sobre la gent i el personal, 22 comentaris de la normativa, 17 demandes de més i millor informació, 16 queixes sobre mancances del manteniment, 15 sobre temes puntuals dels refugis, 6 reclamen millores en l'accessibilitat, etc. També hi ha gent (55 visitants), però, que respon que no canviaria res.

D'entre el que més ha agradat a la gent destaquen els indrets més coneguts de cada sector, però també els conceptes representats en el següent diagrama en funció de la freqüència d'aparició de cada paraula en aquesta resposta:

Enquestes als centres

S'ha preguntat sobre els serveis que s'ofereixen i sobre les exposicions permanents. La valoració en tots els casos és força positiva, prop de l'excel·lent. A la taula es poden veure les valoracions distribuïdes per centre. Llessui i Senet són els dos que obtenen unes notes més altes, si es comparen amb els altres centres que també són excel·lents.

Valoració centres

Centre	Boí	Espot	E. Gento	Llessui	Senet	TOTAL
Ubicació	8,81	8,87	9,13	9,21	9,57	9,12
Horaris	8,73	8,60	9,00	9,38	9,43	9,03
Atenció personal	9,50	9,26	9,60	9,85	9,79	9,60
Neteja	9,63	9,53	9,53	9,79	9,64	9,62
Audiovisual	8,80	8,87	8,67	9,59	9,57	9,10
Exposició						
En general	8,44	8,98	8,47	9,47	9,57	8,99
Interès	8,63	9,09	8,73	9,26	9,50	9,04
Claredat	8,69	8,79	8,87	9,59	9,43	9,07
Manteniment	9,00	8,77	8,67	9,62	9,62	9,13

A la pregunta *Què heu après de la visita a l'exposició?* A la casa de Boí es destaca la idea dels canvis i la transformació del paisatge; a Senet la resposta més repetida fa referència al respecte i la relació amb la fauna; a Llessui la vida del pastor en les diferents èpoques de l'any; a Estany Gento s'identifica la temàtica dels ecosistemes aquàtics, destacant les plantes carnívores; i a la casa d'Espot, en ser més generalista la seva exposició, s'esmenten temes diversos com els sons dels ocells, el nou interactiu de rastres i els aspectes geològics.

EDUCACIÓ AMBIENTAL

ITINERARIS

S'han realitzat 139 itineraris amb 2.100 persones, inferior a l'any 2015 per la disminució a Boí i Espot. A Llessui han augmentat, tot i que el nombre total de participants ha disminuït, mentre que a Senet, enguany amb una tècnica de reforç, s'ha incrementat el nombre d'itineraris i de participants, gairebé doblant els de 2015. Els itineraris es distribueixen principalment en:

- 28 **sortides monogràfiques** amb 309 participants del calendari d'activitats interpretatives, de periodicitat semestral, que s'han fet de manera compartida amb empreses de senderisme associades a l'Associació de Guies Interpretadors del Parc Nacional (AGIPN).
- 13 sortides amb **raquetes de neu**, amb 109 participants.
- Dins el programa anomenat "**El Parc i les escoles**" s'han fet 35 sortides amb 839 alumnes que han participat en alguna activitat (592 alumnes a Boí, 239 a Llessui i 8 a Senet).
- Amb la **població local** s'han fet 17 sortides amb 247 participants, entre les quals està la col·laboració amb els Centres Excursionista de Vilaller i el de l'Alta Ribagorça.
- De les sortides amb persones amb **diversitat funcional**, des del sector d'Aigüestortes s'ha atès un grup de l'Associació de Discapacitats de la Val d'Aran (ADDA), amb 12 assistents; i des del sector de Sant Maurici s'ha atès un grup de l'Associació ASPID de Lleida, amb 15 persones, 7 de les quals en cadires de rodes. Enguany s'han tramitat 245 autoritzacions d'accès al Parc per a persones amb diversitat funcional.
- Conjuntament amb el **Centre del Romànic** de la Vall de Boí, s'ha realitzat un itinerari guiat visitant les principals esglésies i ermites romàniques de la Vall a través de la xarxa de camins tradicionals que uneix tots els pobles. Hi han participat 35 persones.

Foto 21. Raquetes de neu a Durro i itinerari de descoberta del poblat de Casesnoves

ALTRES ACTIVITATS DIDÀCTIQUES I DE DIVULGACIÓ

- A les **exposicions permanents** dels diferents centres s'han fet 8 visites guiades a Boí amb 127 persones, 4 a Senet amb 148 persones i 15 a Llessui amb 463 persones a banda de les 61 explicacions breus de l'Ecomuseu amb 2.297 persones més ateses.
- A més a més dels monogràfics, a **Llessui** s'ha fet l'activitat "*L'Àssua i els seus amics*" en una ocasió per 30 alumnes, "*Aviem el bestiar*" per un grup de 6 estudiants i l'itinerari interpretatiu "*Les Veus del Pamano*" per un grup d'institut de 35 joves També activitats obertes al públic com la celebració del *Dia Mundial dels Ocells* (7 participants) o, "*Juguem amb la llana*" (10).
- Al centre de **Senet** es va celebrar la XII Nit Catalana de Ratpenats amb 15 participants.

- Durant tot el 2016 s'han dut a terme diferents activitats en motiu de la celebració del **Centenari de la Ley de Parques Nacionales** en col·laboració amb l'OAPN.
- Enguany s'han realitzat 6 projeccions dins el **Cicle de Cinema**, amb 201 espectadors. Tots els films programats, agrupats sota el títol de "Pirineu recuperat", han comptat amb la col·laboració de la Filmoteca de Catalunya.

Foto 22. Activitats monogràfiques a Llessui

Estades d'educació ambiental

Un total de 516 alumnes i 40 professors d'Ensenyament Secundari Obligatori i de Batxillerat han realitzat estades al Camp d'Aprenentatge de la Vall de Boí (Barruera- Alta Ribagorça). Les activitats s'han centrat a la ribera de Sant Nicolau, del mirador del Sant Esperit fins a l'estany Llong o el Redó i més puntualment s'ha visitat la vall de Dellui, els voltants de l'estany de Llebreia i la zona de l'estany Roi, a Llubriquet.

Pel Camp d'Aprenentatge de les Valls d'Àneu (Esterri d'Àneu) han passat 2.281 alumnes i 183 professors, dels quals 1.300 alumnes i 103 professors han realitzat activitats per la zona que comprèn els estanys de Sant Maurici i de Ratera, 868 alumnes i 70 professors ho han fet pel bosc del Gerdar i 23 alumnes i 4 professors per les Planes de Son.

Per altra banda des de Món Natura Pirineus han efectuat activitats al Parc un total de 821 persones.

Centre d'Interpretació Ambiental de Toirigo

Equipament destinat a facilitar l'allotjament de grups i entitats que tinguin entre els seus objectius la realització d'activitats relacionades amb el Parc Nacional i d'estudi i interpretació de l'entorn natural. En les activitats, que es desenvolupen entre els mesos de maig i agost, han participat un total de 2.986 persones, amb un màxim d'usuaris en el mes de juliol.

S'ha efectuat un seguiment de la gestió del centre per part de l'associació Tumeneia, per tal de procurar una major conscienciació ambiental dels participants. Com a exemple, els participants del camp de treball internacional organitzat per l'associació han col·laborat realitzant treballs de millora a la xarxa de senders del Parc.

Foto 23. Celebracions del Dia Europeu de Parcs

DIVULGACIÓ I COMUNICACIÓ SOCIAL

XERRADES

S'han fet 12 xerrades amb 364 persones ateses, principalment a la Casa del Parc de Boí:

- Xerrades ambientals: Parròquia de la Concepció, 26 de juny (90 persones).
- “Aigüestortes, pas a pas” Centre Cultural del Born, Barcelona, 23 de gener (3 sessions amb 130 persones ateses).
- “La gestió de l'ús públic al Parc”, Escola de Turisme de Lleida - UdL, 20 de maig (12 p.), Curs per a informadors turístics LEADER Natura, 10 d'octubre (5 p.), Facultat de Geografia – UdL, 21 d'octubre (25 p.) i Facultat de Geografia – UB, 4 de novembre (20 p.).
- “Què es un parc nacional?”, IES Pont de Suert (cicles formatius Educació Ambiental), 24 d'octubre (2 sessions amb 41 p.) i Consell Comarcal Alta Ribagorça (Pla De Garantia Juvenil), 15 de juny (7 p.).
- “Nits d'astronomia” a Ribera de Sant Martí, 11 d'agost (34 pers.) i a Casa del Parc d'Espot per 40 estudiants de Geografia – UdL.
- “La gestió de l'ús públic al Parc”, Facultat de Geografia de l'UdG, 9 de maig (20 pers.) i Facultat de Geografia de l'UdL, 20 de maig, (12 pers.)
- Presentació de l'exposició del projecte *LimnoPirineus*, 5 de desembre, (10 pers.)

AUDIOVISUALS

Els audiovisuals de les Cases de Boí i Espot i dels centres de Senet i Estany Gento s'han projectat en un total de 638 ocasions, visualitzats per 7.676 persones. Al centre de Llessui els audiovisuals estan integrats a l'exposició permanent i, per tant, no s'inclouen a l'estadística.

Foto 24. Taller de presentació de la Xarxa Natura 2000

EXPOSICIONS

Actuacions de difusió dels valors patrimonials del Parc per fomentar el coneixement i la sensibilització ambiental. S'han realitzat 5 exposicions, distribuïdes en 10 llocs diferents:

- *“Natura i conservació de zones humides dels Pirineus. Projecte LimnoPirineus”* a Casa del Parc d'Espot, de Boí i Centre de Fauna del Pont de Suert.
- *“Recull d'obres presentades al XXII Concurs de fotografia del Parc”* a la Casa del Parc de Boí, d'Espot i Foto Art Manresa.
- *“El Parc i Ramsar: la importància de les zones humides per a la vida a la Terra”*, Centre de Fauna del Pont de Suert.
- *“Foc al Pirineu. Fotografies de Manel Viladrich. Les festes del Foc del solstici d'estiu als Pirineus: falles, haros i brandons”*, Casa del Parc de Boí i d'Espot.
- *“Recull d'obres presentades al “XXII Concurs de fotografia del Parc”*, Casa del Parc de Boí.

Foto 25. Exposició Foc al Pirineu a la casa del Parc de Boí

PARTICIPACIÓ A FIRES

S'ha fet difusió del material divulgatiu des del Patronat Comarcal de Turisme de l'Alta Ribagorça, del Pallars Sobirà i d'altres patronats i entitats de promoció turística de la zona d'influència socioeconòmica.

- Fitur (Madrid) – del 20 al 24 de gener.
- III Saló de Turisme de Muntanya (Lleida), del 12 al 14 de febrer.
- 74ª edició de la “Feria Internacional del Libro” (Madrid), del 29 de maig al 14 de juny.
- Fira NAVARTUR (Pamplona), del 26 al 28 de febrer.
- Saló Internacional de Turisme a Catalunya (Barcelona), del 15 al 17 d'abril.
- TOURNATUR (Düsseldorf), del 2 al 4 de setembre.
- Fira Agrària de Sant Miquel (Lleida), del 29 de setembre al 2 d'octubre.
- 55ª Fira de Mostres de Girona, del 28 d'octubre a l'1 de novembre.
- Descubrim l'Alta Ribagorça, al Centre Cultural del Born (Barcelona), 23 de gener.

Foto 26. Estand de l'OAPN al Saló de Turisme de Muntanya de Lleida

ALTRES ACTIVITATS DE DIVULGACIÓ

- Distribució d'informació del Parc entre les oficines de turisme i els diferents establiments turístics de les comarques de la zona d'influència.
- Difusió via correu postal de la memòria reduïda d'actuacions 2015.
- Realització de 82 enviaments electrònics que han arribat a 122.230 persones.
- Creació d'un compte d'Instagram propi del Parc. A finals de 2016 ja contava amb 1.500 seguidors.
- Atenció a diversos mitjans de comunicació (Catalunya Radio – Aran, Pirineus TV, Agència Catalana de Turisme (WKND TV), TV3 – Divendres, Revista Descobrir Catalunya, periodistes mexicans).
- Actualització i millores en webs vinculats al Parc (Parc DAAM); Ministerio de Agricultura, Pesca, Alimentación y Medio Ambiente; Carros de Foc; Vall d'Àssua i el Batlliu; Patronat de la Vall de Boí, etc.) i en diversos mitjans de difusió digitals.
- Col·laboracions i correccions en nombroses publicacions.

CURSOS, CONGRESSOS I JORNADES

Organització:

- Celebració del Geolodia 2016. Boí, 8 de maig (20 participants).
- Dia Europeu dels Parcs. Vall de Boí, 17, 18 i 25 de maig i 16 de juny (271 nens i professors).
- Jornada tècnica sobre apicultura ecològica d'alta muntanya. Casa del Parc de Boí, 15 de juliol (24 participants).
- XII Nit Catalana de Ratpenats. Centre d'informació de Senet, 6 d'agost (15 participants).
- XXIV Curs de Guies Interpretadors del Parc. Casa del Parc d'Espot, del 12 de setembre al 6 d'octubre (25 alumnes).
- Dia Mundial dels Ocells. Ecomuseu dels Pastors de la Vall d'Àssua (Llessui), 2 d'octubre (7 participants).
- Curs de formació per al sector turístic en l'àmbit del Parc Nacional. Casa del Parc d'Espot, 6 d'octubre (17 participants) i Casa del Parc de Boí, 10 d'octubre (5 participants).
- Rastres, restes i senyals de la fauna. Una aproximació didàctica. Casa del Parc de Boí, 11, 12 i 13 de novembre (14 participants).
- Jornada sobre la conservació de l'ós bru i el llop a Catalunya. Casa del Parc de Boí, 13 de desembre (57 inscrits).

Foto 27. Curs de rastres a Boí (esquerra) i presentació activitat d'orientació a Senet (dreta)

Participació

- 36ª Fira Internacional de Turisme (FITUR). Institució Firal de Madrid (IFEMA), 18 de gener.
- Comissió de Turisme i grup de treball de Senderisme del Patronat de la Vall de Boí. Reunions diverses durant l'any (26 gener i 17 d'octubre).
- 1ª reunió Grup de Treball: Formació i distintiu de qualitat dels Guies de Natura. Barcelona, 5 de febrer.
- ITB 2016 Fira de Turisme Internacional. Berlín, del 9 al 13 de febrer.
- 3er Saló de l'Esport i Turisme de Muntanya (STM). Lleida, del 12 al 14 de febrer.
- Taller informatiu sobre la Xarxa Natura 2000 al Parc Nacional, dins del marc del projecte LIFE+ INFONATUR. Casa del Parc de Boí i Casa del Parc d'Espot, 23 de febrer (20 i 6 participants).
- VI Seminario de uso publico de la Red de Parques Nacionales. Valsaín, 2 al 4 de març.
- Taula de senderisme Pallars Jussà. Tremp, 16 de març.
- Harmonització dels cursos de guies en espais naturals protegits de Catalunya. Barcelona, 31 de març, 24 de maig, 2 de juny i 28 de setembre.
- Taula de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran. Sort, 20 d'abril, 21 de juliol i 14 de desembre.
- Trobada de tècnics d'ús públic dels espais naturals protegits de Catalunya. Barcelona, 28 d'abril i 29 de juny.
- Comissió de guiatge IDAPA. Sort, 19 de maig.

- Dia Mundial del Medi Ambient i Centenari de la Ley de Parques Nacionales. Centro Nacional de Educación Ambiental (CENEAM) a Valsain (Segovia), 6 de juny.
- 15è Camp Internacional Júnior Règler. Gauja National Park, (Letònia). Del 11 al 18 de juliol.
- 1r Congrés de Transhumància de Catalunya. Lleida, 7 d'octubre, Santa Margarida i els Monjos, 21 d'octubre i Tremp, 28 d'octubre.
- 21è Setmana de la Ciència. Boí i Espot, del 11 al 20 de novembre.

Assistència

- Programa de Intercambios del Organismo Autónomo de Parques Nacionales. Parque Nacional de Garajonay, del 22 al 29 de maig.
- 74ª edició de la "Feria del Libro". Madrid, del 29 de maig al 14 de juny, organitzat per l'OAPN.
- Desenvolupament del projecte LEADER Natura. Sort, 12 de juliol.
- Patrimonio geológico de los Parques Nacionales: el Parque Nacional de los Picos de Europa. Cangas de Onís, del 3 al 7 d'octubre.

Foto 28. Jurat del XXIII Concurs de Fotografia del Parc

SENYALITZACIÓ

- Substitució i actualització del plafó informatiu instal·lat al poble de Son.
- Cartells interpretatius de la ruta dels Orris de la Mainera.
- Cartells interpretatius de la ruta de la Llúdriga.
- Millora de la senyalització d'accés al centre d'Informació d'Estany Gento.
- Camins Vius.

Foto 29. Exposició a FITUR

Documentació i investigació

PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

Estan en execució d'altres convocatòries els projectes següents:

- Estudi pilot per l'ús d'isòtops estables i radioactius en seguiment i investigacions a llarg termini (LTER) dels ecosistemes aquàtics dels Parcs Nacionals. Luís Camarero Galindo (CEAB-CSIC).
- Arbustos d'alta muntanya: entendre la seva biologia ens permet preveure la matorralització. Gabriel Montserrat Martí (Institut Pirenaic d'Ecologia).
- Arbustos d'alta muntanya: entendre la seva biologia ens permet preveure els canvis de paisatge. Josep Maria Ninot Sugrañes (Universitat de Barcelona).
- Conciliant el bioinventari semi-quantitatiu amb els codis de barres de DNA per inferir patrons de diversitat i biogeogràfics en la Xarxa de parcs nacionals. Miguel Angel Arnedo Lombarte (Universitat de Barcelona).

ARTICLES I MONOGRAFIES PUBLICATS SOBRE EL PARC

Articles:

- “La belleza de los Pirineos” dins *Viajes National Geographic*, junio 2016, p. 26-29.
- “Naturaleza Salvaje” dins *Kissthemountain*, 2 (2016), p. 88-99.
- “Un rincón privilegiado” dins *GeoMundo* (2016).
- Aranda, Xavier [et al]. “Photosynthesis, growth and structural characteristics of holm oak resprouts originated from plants grown under elevated CO₂” dins *Physiologia Plantarum*, 128 (2006), p. 302–312.
- Bonache, J. [et al]. “El seguimiento y la evaluación a largo plazo en la Red española de Parques Nacionales” dins *Ecosistemas* 25(1): 31-48 [Enero-Abril 2016].
- Bonache, Jorge [et al]. El seguimiento y la evaluación a largo plazo en la Red española de Parques Nacionales dins *Ecosistemas*, 25(Enero-Abril 2016), p. 31-48.
- Bosch, Rosa M. “Sense peixos, l'aigua torna a ser cristal·lina” dins *La Vanguardia*, 22/08/2016, p. 23.
- Cabello, J. [et al]. “Sistema para el Seguimiento del funcionamiento de ecosistemas en la Red de Parques Nacionales de España mediante teledetección” dins *Revista de Teledetección*, 46 (2016), p. 119-131.
- Clemente-Conte, Ignacio. “Cueva de Coro trasito (Tella-Sin, Huesca): un asentamiento pastoril en el Pirineo central con ocupaciones del Neolítico antiguo y del Bronce medio” dins *Actas I CAPA. Sesión 5. Patrimonio, Gestión y Divulgación*, p. 71-80.
- Díaz Bonilla, Sara [et al]. “Arqueología y patrimonio en la alta montaña. Resultados de las prospecciones en el Valle de Góriz (Fanlo, Huesca)” dins *Actas I CAPA. Sesión 5. Patrimonio, Gestión y Divulgación*, p. 609-616.
- Escudero, M. [et al]. “Assessment of the variability of atmospheric pollution in National Parks of mainland Spain” dins *Atmospheric Environment*, 132 (2016), p. 332-344.
- Fernández Martínez, Jordi; Fleck, Isabel. “Photosynthetic limitation of several representative subalpine species in the Catalan Pyrenees in summer” dins *Plant Biology*, 18 (2016), p. 638–648.
- Fernández Martínez, Jordi; Fleck, Isabel. “Photosynthetic limitation of several representative subalpine species in the Catalan Pyrenees in summer” dins *Plant Biology*, 18 (2016), p. 638–648.
- Fernández Martínez, Jordi; Fransi,Alba; Fleck, Isabel. “Ecophysiological responses of *Betula pendula*, *Pinus uncinata* and *Rhododendron ferrugineum* in the Catalan Pyrenees to low summer rainfall” dins *Tree Physiology* (2016), p. 1–16.
- Gassiot Ballbé, Ermengol [et al]. “Surface surveying in high mountain areas, is it possible? Some methodological considerations” dins *Quaternary International* (2016).

- Gassiot, ermengol [et al]. “La Cova del Sardo de Boí i l’exploració de l’alta muntanya als Pirineus occidentals en època neolítica” dins *Tribuna d’Arqueologia*, vol. 2012-2013, p. 199-218.
- Inglés-Yuba, Eduard; Puig, Núria; Labrador, Víctor. “Sports management in protected mountain areas. Sustainable development through collaborative network governance: a case study” dins *Eco.mont*, vol. 8, num. 2 (July 2016), p. 53-61.

Monografies:

- Aniz Montes, Maria Merced; Catalan, Jordi [coords]. *High Mountain Conservation in a Changing World*. [Boí: Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici]; Heidelberg: Springer, 2016.
- Company, Ximo [dir.]. *La Vall de Boí: patrimoni de la humanitat*. Lleida: Publicacions de la Universitat de Lleida, 2016.
- Gassiot, Ermengol [ed]. *Arqueología del pastoralismo en el Parque Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Montañas humanizadas*. Madrid: Organismo Autónomo Parques Nacionales, 2016
- *Guía de anfibios de los parques nacionales españoles*. Madrid: Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente; Organismo Autónomo Parques Nacionales, 2016.
- *La investigació al Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici: X Jornades sobre recerca al Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. [Boí]: Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, 2016.
- *Proyectos de investigación 2011-2014*. Madrid: Organismo Autónomo Parques Nacionales, 2016.

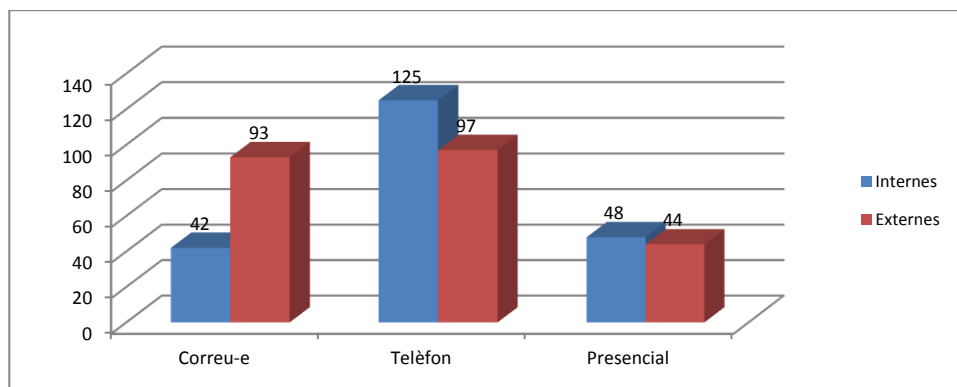
Foto 30. Monografia sobre l’arqueologia del pastoralisme al Parc

FONS DOCUMENTAL

Han entrat 67 documents nous. La biblioteca compta actualment amb 5.334 exemplars catalogats que s’integren al Catàleg de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya. A la Casa del Parc d’Espot tenen 1.100 exemplars que són còpies addicionals dels de Boí.

S'ha donat resposta a 449 consultes, un lleuger descens respecte a 2015 (455) i que corresponen a 92 presencials (48 internes i 44 externes), 222 telefòniques (125 internes i 97 externes) i 135 per correu electrònic (42 internes i 93 externes).

Consultes 2016

Hi ha hagut un descens quant als préstecs, que han estat 23 monografies, 4 recursos electrònics i 2 vídeo-DVD.

En alguns casos, principalment en consultes externes d'estudiants, s'ha optat per l'enviament dels treballs en format electrònic, evitant el desplaçament i préstec de material físic i la seva possible pèrdua.

S'han respost 11 peticions de material fotogràfic de diverses entitats i publicacions, principalment dedicades a la promoció turística.

S'han entrat 348 imatges noves a l'arxiu que ara compta amb 15.381 registres.

El fons de revistes periòdiques actuals es compon de 41 títols que es reben amb regularitat. L'entrada més habitual al Centre de documentació és per donatiu o intercanvi de publicacions amb altres institucions. S'ha continuat fent proposta de despesa per a les publicacions de subscripció habitual: *Quercus*, *Pedra Seca* i els diaris *Segre* i *La Mañana*.

Els reculls de premsa s'ha passat a fer en format digital PDF i es penjen a una carpeta de Google Drive. L'enllaç a la carpeta s'envia als receptors del dossier de premsa.

Altres vies d'entrada són articles segons el condicionant de les autoritzacions de *Presa de mostres* o *Fotografia i filmació*. Els estudis i treballs de recerca rebuts han estat:

- Guardiola, Moisès. *Cartografia digital dels hàbitats CORINE i dels Hàbitats d'Interès Comunitari de la part sud-oriental del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, escala 1:10.000*. Barcelona: Departament de Territori i Sostenibilitat; Universitat de Barcelona, 2016.
- Avizanda, Marta. *Seguiment de rojalòcers dins del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici: Temporada 2016*. [s.l.: autor], 2016.
- Gassiot, Ermengol [et al]. *Documentació arqueològica del despoblat de Casesnoves i l'Abric d'Obagues de Ratera (any 2016)*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2016.
- Serra Cobo, Jordi. *El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici estació pirinenca de seguiment ecoepidemiològic de les poblacions de muixirecs: memòria del 2016*. [s.l.]: Areambiental, 2016.

- *Tercer inventario ecológico-forestal del Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Madrid: TRAGSA, 2016.
- Ferrer i Pleguezuelos, Lluís. *Ramaderia, gestió col·lectiva i coneixement ecològic local: La dimensió política de les relacions ambientals a la Vall de Boí*. [s.l.]: Departament d'Antropologia Social. Universitat de Barcelona, 2016.
- Asociación Herpetológica Española. *Memoria de actividades voluntariado 2015: Censos de lagartija pirenaica (Iberolacerta bonnali) mediante prospecciones en hábitats adecuados en el Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Madrid: Asociación Herpetológica Española, 2016.
- Asociación de Ciencias Ambientales. *Voluntariado ACA en Parques Nacionales: Resultados de los muestreos realizados en campo en el marco de las convocatorias 2013, 2014 y 2015*. Madrid: Asociación de Ciencias Ambientales, 2016.
- Ecomuseu de les Valls d'Àneu. *Memòria del cicle de cinema realitzat en diversos pobles de l'entorn del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, l'estiu de 2016*. [Esterri d'Àneu]: Ecomuseu de les Valls d'Àneu, 2016.
- Gassiot, Ermengol. *Documentació arqueològica del despoblat de Casesnoves i l'Abric d'Obagues de Ratera (any 2016)*. [Bellaterra]: Universitat Autònoma de Barcelona, 2016.
- Serra Cobo, Jordi. *El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici: estació pirinenca de seguiment de les poblacions de muixirecs: Memòria del 2016*. [Santa Coloma de Cervelló]: Areambiental, 2016.

Novament la gestió de la web s'ha vist agreujada per constants tasques de manteniment que han afectat puntualment l'edició immediata de notícies, activitats o continguts.

Relació de visites a les pàgines web

2016	
Visites	63.599
Pàgines visitades	197.396
Pàgines per visita	3,10
Durada de la visita (minuts)	4,55
Descàrrega de documents	14.903

Les 10 pàgines més visitades han estat:

1. *Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Pàgina vista 42.362 vegades en 31.111 visites.
2. *Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici* (castellà). Pàgina vista 28.332 en 21.798 visites.
3. *Accés al Parc*. Pàgina vista 8.645 vegades en 6.857 visites.
4. *Accés al Parc* (castellà). Pàgina vista 7.471 vegades en 5.991 visites.
5. *Equipaments i itineraris* (català). Pàgina vista 6.850 vegades en 4.029 visites.
6. *Guia de visita*. Pàgina vista 6.048 vegades en 4.239 visites.
7. *Propostes d'itineraris per dies* (català). Pàgina vista 5.704 vegades en 3.114 visites.
8. *Propostes d'itineraris per dies* (castellà). Pàgina vista 5.292 vegades en 2.837 visites.
9. *Equipaments i itineraris* (castellà). Pàgina vista 4.468 vegades en 2.550 visites.
10. *Guia de visita* (castellà). Pàgina vista 4.224 vegades en 2.831 visites.

La Web del Organismo Autónomo Parques Nacional, segons les dades facilitades, ha tingut 151.874 pàgines visites (2015: 148.403), tenint, com sembla habitual, el seu pic als mesos de juliol i agost. El total de documents descarregats han sigut 12.677.

S'han publicat 56 notícies (en front a les 43 de 2015) a l'apartat *Novetats* recollint les principals accions dutes a terme, entre les que destaquen els resultats d'activitats o jornades i també informacions d'interès per als visitants (activitats o el Servei Bus del Parc).

Descàrregues web

Web Parc Generalitat		Web Parc OAPN	
Descàrregues	Número	Descàrregues	Número
Plànol del Parc (català).	2.136	Fulletó del Parc (castellà)	3.225
Plànol-guia del Parc	923	Memòria 2012 (castellà)	801
Itineraris Vall de Boí (català)	889	Fulletó del Parc (català)	454
Horaris i preus Bus del Parc 2016	825	Fulletó del Parc (anglès)	404
Itineraris Vall de Boí (castellà)	713	Memòria 2010 (castellà)	275
Itineraris Valls d'Àneu (català)	612	Fulletó Trencant barreres (castellà)	262
Itineraris Valls d'Àneu (castellà)	491	Decret de creació del Parc	244
Itineraris Val d'Aran (castellà)	413	Memòria 2011 (castellà)	203
Fulletó Cases del Parc (castellà)	201	Declaració ambiental 2010	101
Itineraris Vall d'Assua (català)	188	Memòria 2010 (català)	86

Creació i manteniment d'equipaments i infraestructures

EDIFICACIONS I EQUIPAMENTS PER LA GESTIÓ I L'ADMINISTRACIÓ

CASES DEL PARC, CENTRES D'INFORMACIÓ I INFRAESTRUCTURES VARIES

- Manteniments i inspeccions a les cases del Parc de Boí i Espot i als centres d'informació de Llessui i Senet en compliment de la normativa vigent i de la política ambiental.
- Manteniment del jardí, de la casa forestal i de la maquinària i eines a la Casa forestal d'Erill.
- Manteniment de la fusteria exterior i de la pintura de la façana del centre de Senet, així com substitució de la porta d'emergències de la primera planta.
- Manteniment de l'estufa de pellets del centre de Llessui, reparació de l'escala d'accés al primer pis i adequació de l'espai per tal de fer-lo compatible amb la certificació de turisme familiar.

INSTAL·LACIONS D'ACOLLIDA AL VISITANT

Refugis

- Caseta de la Solaneta: neteja i manteniment per fer-hi un spot publicitari.
- Xalet Refugi d'Iberdrola: gestions des de la direcció del Parc amb Iberdrola per l'acondicionament d'aquest espai, per tal de ser utilitzat per suport logístic de les feines de Limnopirineus.
- Refugi de la Centraleta: acopi de llenya pel període d'obertura.
- Refugi-vivac Mataró: instal·lació de trampes de feromones per xinxes, per constatar-hi la seva presència, amb resultats per ara negatius.
- Xalet d'Aigüestortes: reparacions del sistema de bombeig d'aigua i subministrament de llenya.

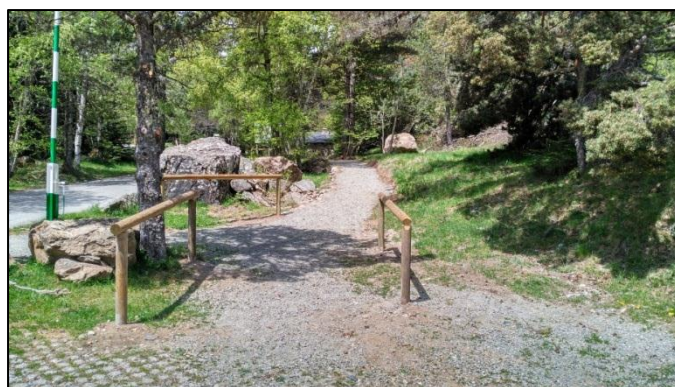

Foto 31. Millores dels aparcament de la Molina i de Prat de Pierró

PUNTS D'INFORMACIÓ, AIXOPLUCS I EXPOSICIONS

- Manteniment dels punts d'informació d'Aigüestortes, Sant Maurici, La Molina i Prat de Pierró, i centre complementari d'informació d'Estany Gento, inclòs equips fotovoltaics i subministrament de llenya.
- Reparació del parquet del terra per humitats del centre complementari d'informació d'Estany Gento, pintat de la paret de la sala d'informació i reparació de la porta del WC.
- Manteniment de la cabina tècnica del WC sec per vermicompostatge de Sant Maurici i pintat de la fusta exterior.
- Pintat de la fusteria interior del punt d'informació de Prat de Pierró.
- Manteniment de l'enllumenat fotovoltaic de l'exposició del Pont de Pallers.

- Posada en marxa del WC de vermicompostatge al punt d'informació d'Aigüestortes i adequació paisatgística de l'entorn del lavabo.
- Millora del tram d'esgraons d'accés al mirador de la cascada de Sant Esperit i instal·lació d'una barana per facilitar l'accés i millorar la seguretat dels visitants.

CENTRE D'INTERPRETACIÓ AMBIENTAL DE TOIRIGO

Ha estat la primera temporada d'obertura amb els nous adjudicatariis. S'han realitzat feines d'acompanyament a l'inici de temporada per tal d'explicar el funcionament dels diferents sistemes del campament.

XARXA VIÀRIA I APARCAMENTS

XARXA VIÀRIA I PISTES FORESTALS

Sector d'Aigüestortes, Caldes i Sant Maurici

- S'han fet neteges, retirada de pedres i arbres caiguts, neteja desguassos a la carretera de Cavallers i a la de Sant Maurici, més construcció de murs a la carretera d'Aigüestortes, així com neteges i manteniments a les principals pistes d'accés.
- Manteniment del trencaaigües de les pistes forestals de Serra del Rei, Mata de València, Pla de la Font, Bosc de Son i Muntanya d'Espot, així com neteja periòdica dels trencaaigües de fusta de la pista d'Amitges i del tram de l'ermita de Sant Maurici.
- Manteniment de la pista d'Aigüestortes al Refugi Llong, assegurant el bon funcionament dels trencaaigües.

APARCAMENTS

- Millora dels aparcament de la Molina, de Prat de Pierró, Cavallers, Aigüestortes, Vall de Cabanes, Pla de la Font i Serra del Rei, mitjançant diverses actuacions.

XARXA DE SENDERS

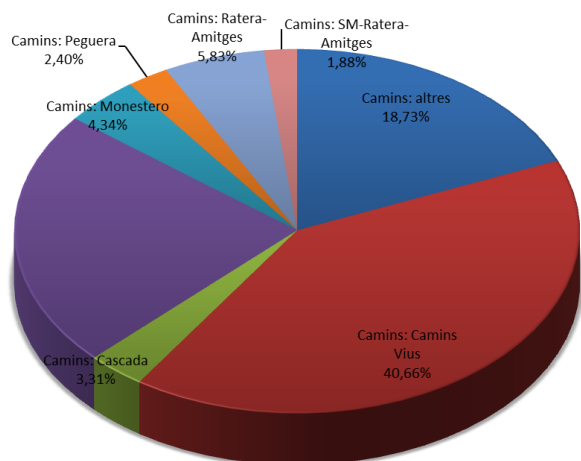
Hi ha 349 km de camins, una bona part senyalitzats. El bon estat d'aquests camins i una correcta senyalització és molt important per l'ús públic, tant pel que fa a seguretat dels visitants, com per facilitar la visita per part de tothom. D'altra banda, són una eina bàsica per la conservació de zones fràgils. Una bona xarxa de camins i una bona senyalització serveixen per conduir la gent fora dels indrets on la massificació d'aquests pot provocar la degradació del medi.

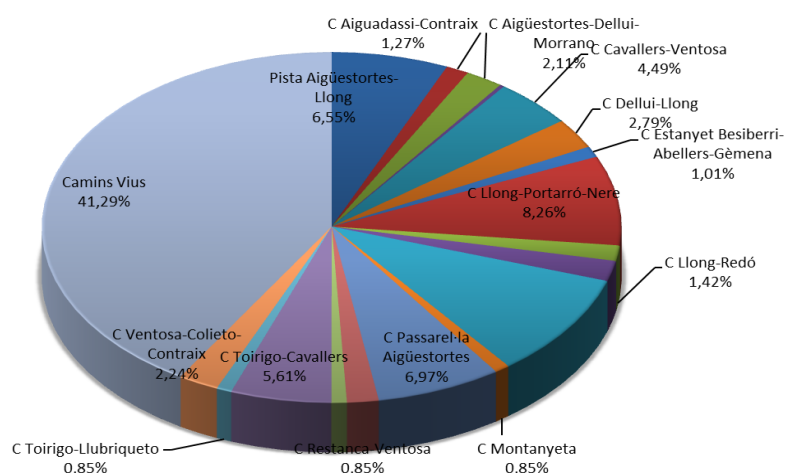
Foto 32. Renovació del pont de Subenuix

S'ha fet el desbrossament de vegetació, la retirada de pedres, el manteniment de la senyalització, refer murs i neteja de trenca aigües de diversos trams de la xarxa de camins del parc.

Hores treballs brigada de manteniment pels camins del sector d'Espot

Hores treballs brigada de manteniment pels camins del sector d'Aigüestortes

INFRAESTRUCTURES PER A USOS TRADICIONALS

- Manteniment de la tanca a la pista de Sant Esperit.
- Manteniment de les plaques solars fotovoltaïques de la cabana de Cabanieres (Son), de la cabana de la Muntanyeta i de la cabana de Llubriqueto.
- Retirada d'un toro mort al camí de la Llúdriga.

SENYALITZACIÓ

- Reparació de la cartellera de l'aparcament del Gerber.
- Substitució dels cartells interpretatius dels Orris a la vall de la Mainera.
- Col·locació de vinils protectors a les cartelleres d'alguns miradors: cascada de Gerber, Estany Gento i Fogueruix.
- Millora de la senyalització del tram de Camins Vius entre Boí, Taüll i Sant Martí.
- Reparació de nombrosos senyals malmesos per la neu.
- Repintat d'estaques i marques de seguiment de trams de Camins Vius i altres: Cabanes, vall de Ruda, Port de Rus, Cabdella-Triador, Creu de l'Eixol-Caregue, entre d'altres.

- Substitució de senyals direccionals malmesos a diferents zones: Amitges, Coll de Gavatxos, Eixerola, etc.

Foto 33. Millores al mirador d'Estany Gento

Senyalització de carreteres:

S'ha fet el seguiment de les propostes de senyalització de l'OAPN per tal de senyalitzar les carreteres d'accés.

S'ha participat al subgrup de treball de senyalització T&T dels Espais Naturals Protegits.

Foto 34. Instal·lació i repintat d'estaques de seguiment

Desenvolupament local sostenible

FOMENT I SUPORT A LES INVERSIONS A LA ZONA D'INFLUÈNCIA

Per al finançament d'actuacions i inversions, el Departament de Territori i Sostenibilitat per Resolució TES/2642/2015, de 13 de novembre, per la qual es convoquen els ajuts per al finançament d'actuacions a la zona d'influència socioeconòmica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici per a l'any 2015, han concedit: 12 a ajuntaments i entitats locals per un import de 205.241,74 €, 15 empreses per un import de 232.345,46 € i 1 entitat sense ànim de lucre per un import de 3.940 €.

Participació social

VOLUNTARIAT

Programa de Junior Rangers amb 14 joves d'entre 15 i 18 anys de l'IES del Pont de Suert. Han desenvolupat les següents activitats:

- Trobada de Junior Rangers al punt jove del Pont de Suert, 1 d'abril.
- Preparació d'activitats de camp, 27 de juny.
- Participació en el 15è Camp Internacional Junior Ranger 2016 del 11 al 18 de juliol, que va tenir lloc al Gauja National Park, a Letònia, amb el tema del camp enguany "Descobreix la biodiversitat als parcs d'Europa".
- Activitats de seguiment del projecte LimnoPirineus, 8 de setembre.

Relacions i col·laboracions institucionals

- Participació en els òrgans de la Xarxa de Parcs Nacionals, tals com el Consell de la Xarxa o el Comitè Científic, entre d'altres.
- Participació en la Xarxa Pirineus de cooperació transfronterera en l'àmbit dels espais naturals protegits dels Pirineus, en reunions de la xarxa i en el projecte POCTEFA GREEN.
- Participació en la Xarxa LTER Espanya, formant part del node LTER Aigüestortes.
- Parcs Naturals de l'Alt Pirineu i del Cadí-Moixeró: Fira de Lleida (Saló de l'Esport i de Turisme de Muntanya) i Dia Europeu de Parcs.
- EUROPARC. Júnior Ranger Program Camp. 15è Camp Internacional Júnior Rànger: Gauja National Park, (Letònia). Del 11 al 18 de juliol.
- Parque Nacional de los Picos de Europa: Curs Patrimonio geológico de los Parques Nacionales.
- Parque Nacional de Garajonay. Programa de Intercambios del Organismo Autónomo de Parques Nacionales.
- Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente. Organització, participació i assistència a cursos i seminaris, actes i publicacions amb motiu del Centenari de la Ley de Parques, programa d'Intercanvis de la Red de Parques Nacionales i programa de Voluntariat.
- Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Pla Anual de Transferència Tecnològica (PATT) amb sessions formatives i Pla de Garantia Juvenil.
- Departament de Territori i Sostenibilitat. Valoració de l'atenció telefònica al ciutadà. Pla de foment del turisme de natura, Bus del Parc: opuscles informatius i horaris per les parades, IDAPA (Institut pel Desenvolupament de l'Alt Pirineu i Aran): reunions de la Taula de Senderisme, secretaria tècnica i comitès de treball, i fires promocionals de senderisme i espais naturals protegits.

- Departament de Cultura. Cessió de l'exposició "Foc al Pirineu" corresponent a fotografies de Manel Viladrich sobre les festes del foc del solstici d'estiu als Pirineus: falles, *haros* i brandons, i XXVI Concurs Literari Intercomarcal Mossèn Anton Navarro. Consorci per a la Normalització Lingüística. El Pont de Suert, 22 de novembre.
- Departament de Salut. Col·laboració amb estades de grups de diabètics.
- Departament d'Ensenyament. Escola Ribagorçana del Pont de Suert, ZER Alta Ribagorça, Escola Vall Fosca, IES del Pont de Suert, Camp d'Aprenentatge Valls d'Àneu i Camp d'Aprenentatge Vall de Boí.
- Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Pla d'atenció integral de suport a la infància i l'adolescència (activitats i pressupost), Destinació de Turisme Familiar d'Interior i Muntanya (DTF): la vall de Boí i les valls d'Àneu, i revisió catàleg empreses turisme familiar.
- Departament d'Empresa i Coneixement (Direcció General de Turisme). Material informatiu i divulgatiu del Parc.
- Diputació de Lleida. Lliurament de dades de visitants, Patronat de Turisme de les Terres de Lleida: visites de *touropersadors* i periodistes, agenda d'activitats, impressió de l'opuscle d'itineraris "*Travessa el parc a peu*" en versió catalana i castellana.
- Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI): activitats de promoció conjuntes i XXIII Concurs de Fotografia.
- Nombroses col·laboracions amb entitats locals de les quatre comarques de la Zona d'Influència.
- Institució Catalana d'Història Natural. Programació de cursos naturalístics.
- Centre de Natura MónNatura Pirineus. Coordinació d'activitats.
- Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació. Setmana de la Ciència.
- Fundación Oso Pardo. Material divulgatiu.
- FEDME. Campament d'estiu a la Vall de Boí i material divulgatiu.

Programa intercanvis

S'ha continuat amb el programa d'intercanvis entre el personal dels diferents parcs nacionals de la Xarxa amb l'objectiu de compartir experiències de gestió. S'ha rebut la visita de dues persones: una del *Parque Nacional de la Sierra Nevada*, que ha donat suport a la Unitat d'Ús Públic i al CAR, i una altra del *Parque Nacional de Doñana* amb la Unitat de Medi Natural i el projecte LIFE LimnoPirineus.

Dues persones del Parc han participat també en el programa: la directora-conservadora que ha fet l'intercanvi al *Parque Nacional de Sierra Nevada* del 3 al 8 d'octubre, i el coordinador de la Unitat d'Ús Públic, que entre el 22 i el 29 de maig ha visitat el *Parque Nacional de Garajonay*.

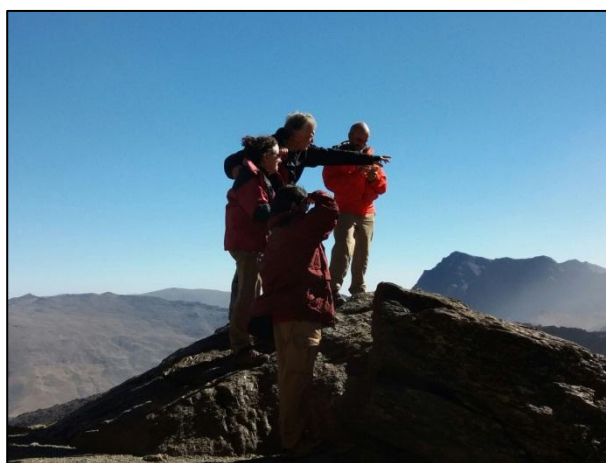

Foto 35. Intercanvi a Sierra Nevada, Granada

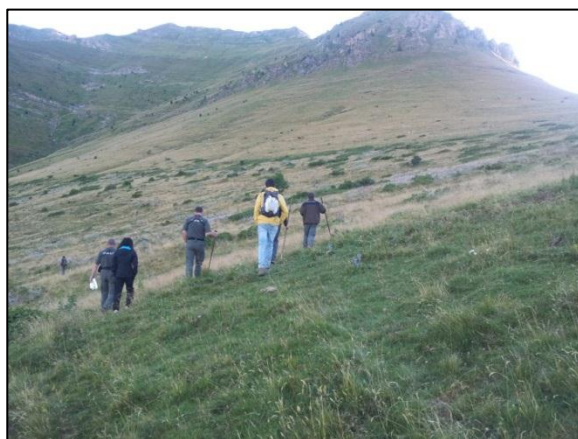
Vigilància

Organitzada a través de les oficines comarcals del Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça per les tres patrulles especials d'agents rurals. Una amb seu a Sort, Delta 372 i dues més al Pont de Suert, Delta 392 i 939. A més a més, els Agents Rurals del Pallars Jussà, de la zona perifèrica del Pallars Sobirà i de la Vall d'Àssua realitzen actuacions a la zona perifèrica de la Vall Fosca, de les Valls d'Àneu, de Llessui i Besiberri. La vigilància de la Val d'Aran és desenvolupada pel agents forestaus del Conselh Generau.

S'han realitzat 3.976 actuacions (1.216 al Parc Nacional, 1.356 a zona perifèrica i 1.404 a zona d'influència, enfront de les 3.767 de 2015).

Les patrulles especials han desenvolupat aquestes tasques:

- Recollida i recuperació d'animals salvatges ferits.
- Recollida i dipòsit d'animals salvatges morts.
- Acompanyament de persones.
- Seguiment de l'estat de les poblacions de fauna autòctona (isard, gall fer, trençalòs, perdiu blanca)
- Control i assessorament als visitants pel que fa a itineraris, llocs d'interès, normes de comportament i atenció ciutadana: rescat i recerca de persones perdudes i assistència a persones amb dificultats.
- Vigilància i control de les activitats realitzades.
- Seguiment de refugis, cabanes i senyalització: estat de conservació, deixalles i operativitat de les emissores d'emergència.
- Vigilància del compliment de la normativa del Parc.
- Col·laboració en la neteja i amb les Unitats de Medi Natural i Ús Públic.
- Feines de suport als refugis.
- Treballs de control de fauna, de nivometeorologia i d'estudis i investigacions.

Foto 36. Cens de perdiu xerra

D'entre totes les actuacions, 57 han estat denúncies: 16 al Parc Nacional estricte i 41 a la zona perifèrica. El SEPRONA ha realitzat varies actuacions de vigilància, d'entre les quals hi ha 6 denúncies: 2 de circulació o estacionament i 4 per portar gossos deslligats.

Juntament amb els grups de rescat de muntanya dels Bombers de la Generalitat i s'han efectuat 103 actuacions en els municipis del Parc i la zona perifèrica, entre recerca i rescat de persones. I la Unitat de muntanya de la PG-ME ha realitzat 100 actuacions, de les quals 5 han sigut de recerca i rescat.

Gestió administrativa, econòmica i de personal

OFICINA

La Unitat d'Administració i Gestió està dotada amb una auxiliar administrativa i dues administratives. D'aquesta oficina emana tota la producció administrativa (preparació i execució de propostes, gestió de recursos econòmics i humans, subvencions i coordinació de les diferents unitats de gestió i dels serveis que hi concorren, etc.), així com les tasques d'informació telefònica i escrita i de representació i relació amb l'exterior. Convocatòria i assistència a les reunions del Patronat i elaboració d'actes. També es realitza el subministrament de material als centres.

Celebració de 9 reunions de coordinació entre les diferents unitats del Parc per tractar entre d'altres, els següents temes: programa d'actuacions i pressupost RAE 2016 i 2017, Q i EMAS, LIFE+LimnoPirineus, centenari de la Ley de Parques Nacionales, certificació Starlight, actuacions de l' OAPN, Camins Vius, conveni Associació guies, harmonització dels guies de natura, projecte POCTEFA, Pla de Foment del Turisme, reunions de directors ENPE, etc. S'ha fet també el repàs de les queixes i suggeriments i s'han entregat les novetats documentals.

S'ha participat en 3 reunions de directors d'Espais Naturals Protegits, on els principals temes tractats han estat: programa i pressupost de l'any, acords i negociacions DARP-DTES, Pla d'Educació Ambiental, projectes FEDER, mètode IDAPA sobre criteris de determinació del grau de dificultat dels camins, implicacions de la XN2000 en la planificació i la gestió, actualització de protocols i procediments, etc.

S'ha participat també en el projecte GREEN, assistint al seminari tècnic de l'acció "zones humides" del projecte.

PROPOSTES RAE

S'han tramitat 119 propostes de RAE amb una despesa total de 253.920,25 € (247.418,36 € de capítol II i 6.502,59 € de capítol VI).

S'han incrementat els crèdits de diverses partides per poder realitzar la incorporació del romanent de l'exercici 2015, i aquest any s'ha tornat a fer servir la vinculació de crèdits, concepte incorporat a partir de la Llei 20/2005, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2006, i no ha calgut fer modificacions.

Les despeses més importants es realitzen a la partida de treballs tècnics (18,30 %), publicacions (17,67 %), altres subministraments (16,74 %), altres treballs realitzats per altres empreses (13,08 %), i conservació, reparació i manteniment de terrenys, béns naturals, edificis i altres construccions (9,23 %); per sota trobem les altres despeses de conservació, reparació i manteniment (4,74 %), vestuari (4,54 %) i gas, calefacció i condicionament d'aire (3,36 %). El 12,34 % restant es reparteix entre les altres partides en menor percentatge.

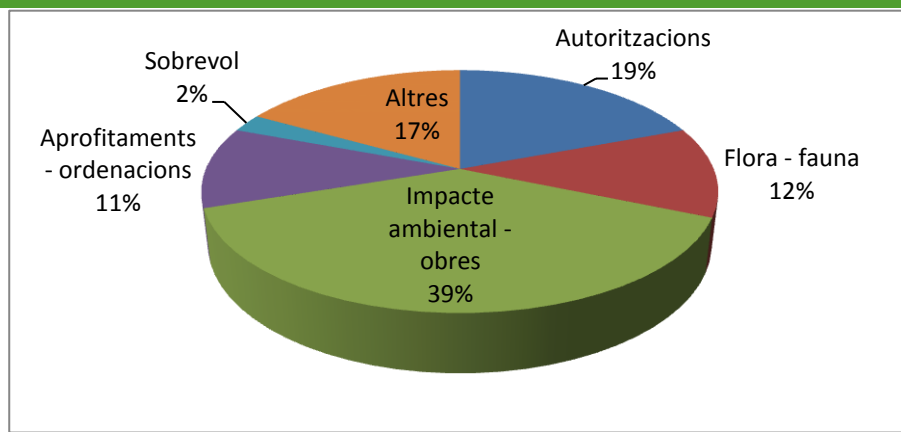
En el total de despeses la quantitat inicialment prevista en el pressupost (253.000,00 €) ha augmentat en un 0,36 % (253.920,95 €). Respecte a l'any 2015, les despeses han disminuït un 13,75 %.

La gestió del Règim d'Autonomia Econòmica ha continuat sent difícil durant aquest exercici 2016, ja que com els anys anteriors s'ha caracteritzat per una gran incertesa al no poder-se saber l'import total del pressupost del Parc Nacional fins molt avançat l'any. A més a més, també s'han continuat demorant força, tot i que sembla que no tant com en anys anteriors, els ingressos de

l'aportació del Departament, contribuint encara més a la situació d'inseguretat. Durant els mesos d'abril, maig i juny es van rebre les aportacions que quedaven pendents de 2015, i al mes de setembre es va rebre l'aportació corresponent als mesos de gener a agost de 2016, quedant pendent de cobrar a final d'any les aportacions de setembre a desembre.

INFORMES I AUTORITZACIONS

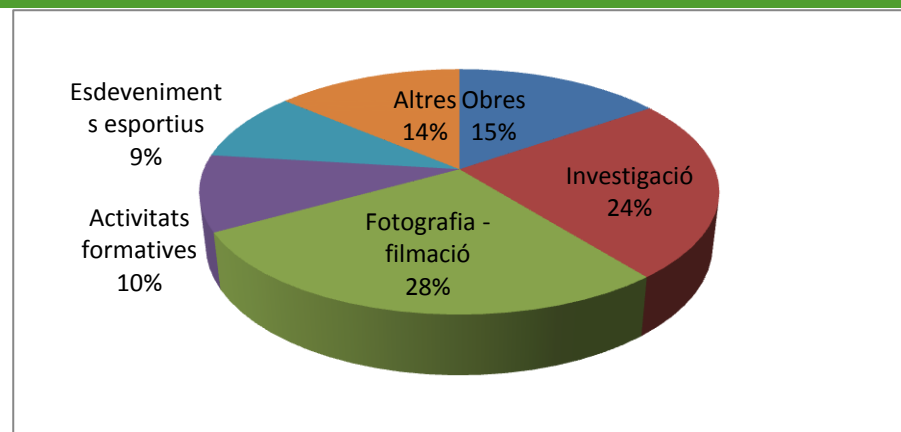
Resum informes 2016

S'han emès 83 informes (95 al 2015), sobre els següents temes: 16 d'autoritzacions, 10 de flora-fauna, 32 d'impactes ambientals-obres, 9 d'aprofitaments-ordenacions, 2 de sobrevol i 14 d'altres.

D'acord amb l'Ordre de 7 d'octubre de 1987 i amb el Decret 148/1992, de 9 de juny, s'han donat i s'ha fet el seguiment de 130 permisos: 20 especials d'obres, 31 d'investigació, 36 de fotografia, 18 d'altres (10 per sobrevolar, 6 curses amb vehicles i 2 d'altres), 13 d'activitats formatives i 12 d'esdeveniments esportius.

Resum autoritzacions 2016

REGISTRE DE DOCUMENTS

S'han registrat, a través del SARCAT, 488 entrades i 468 sortides de documents administratius, enfront les 509 i les 549 respectivament de 2015.

Qualitat i eficàcia de la gestió

Q DE QUALITAT

Destaquem la renovació de l'ús de la marca Q en la reunió del Comitè de Certificació de l'ICTE, així com el canvi de sistema per tal d'adaptar-lo a la nova norma UNE ISO 18065.

S'ha passat una auditoria interna, en la qual no s'ha detectat cap anomalia greu que comportés l'obertura d'alguna no conformitat crítica, però sí es van fer 22 observacions sobre temes per resoldre, propostes de millora o comentaris sobre accions per millorar l'efectivitat i el funcionament d'alguns procediments i registres associats del sistema i de l'ús públic en general.

En l'auditoria de seguiment, realitzada per l'empresa SGS TECNOS, es va fer un repàs general de la documentació bàsica. No es va detectar cap no conformitat crítica, però sí va efectuar 5 recomanacions per tal de millorar el funcionament del sistema: disposar d'un apartat de legislació local, anar traient la data de la versió dels procediments, millorar el procés de seguiment de les incidències, posar data límit de la consecució dels objectius i realitzar simulacres anuals d'emergència a les Cases del Parc.

S'han realitzat 9 accions correctives o de millora/preventives sobre el funcionament del sistema i No conformitats sobre aspectes diversos que van ser detectats en l'auditoria anterior.

Les queixes han rebut el tractament adequat i s'han contestat totes d'acord com marca el procediment establert, i s'han resolt satisfactòriament en la majoria de casos. S'han rebut 30 queixes i suggeriments relatives principalment a: el servei de transport públic, els refugis de muntanya, l'estat dels camins i de la senyalització, peticions de retirada de residus de l'activitat ramadera, entre d'altres. També s'han rebut 3 agraïments.

Els cinc objectius proposats pel 2016 s'han assolit de manera completa:

1. Millora de l'exposició interpretativa de la Casa del Parc d'Espot amb la incorporació d'un nou interactiu de rastres d'animals.
2. Instal·lació de quatre cartells interpretatius a la ruta dels Orris de la Mainera per reforçar la seva importància arqueològica.
3. Construcció d'un tram de camí d'enllaç entre l'aparcament del Prat de Pierró i l'inici del camí de Sant Maurici.
4. Millora dels serveis prestats als visitants amb la instal·lació d'un lavabo sec de vermicompostatge al planell d'Aigüestortes.
5. Instal·lació de mesures antivandàliques (metacrilats de protecció) a diversos plafons interpretatius i informatius.

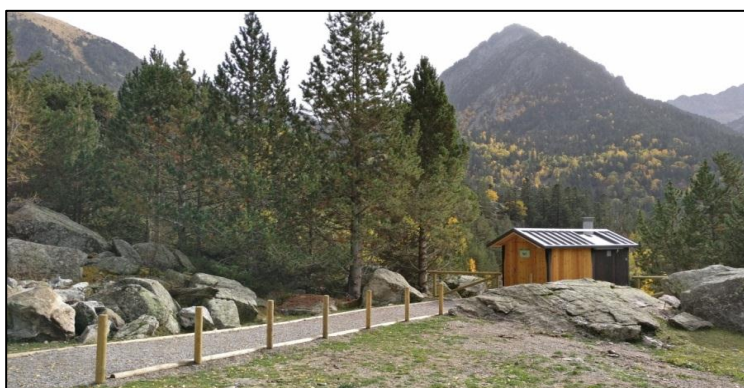

Foto 37. Lavabo sec de vermicompostatge instal·lat al planell d'Aigüestortes

CERTIFICAT EMAS

S'ha fet l'auditoria interna i externa, i s'ha presentat la declaració ambiental 2015 al Departament de Territori i Sostenibilitat.

L'estat d'assoliment dels objectius ambientals 2016 ha estat:

- *Objectiu 1/15 (tancament 2016). Reducció dels paràmetres d'abocament de la fossa sèptica del Refugi Estany Llong.* L'objectiu s'ha assolit parcialment donat que s'ha disminuït les MES (matèries sòlides en suspensió), la DQO (demanda química d'oxígen), el P (fòsfor) i els olis vegetals, però els paràmetres del N (nitrogen) resten descontrolats.
- *Objectiu 2/15 (tancament 2016). Substitució del consum de gasoil C de calefacció al CCI de Senet per consum de pellet.* S'ha adaptat la caldera de gasoil per poder cremar pellet. Objectiu assolit.
- *Objectiu ambiental 3/15 (tancament 2016). Substitució del consum de gasoil C de calefacció a la Casa Forestal de Boí per consum de pellet.* Objectiu no assolit perquè problemes estructurals sorgits en les obres obliguen a ajornar els treballs de substitució del cremador de gasoil per un de pellet.
- *Objectiu ambiental 1/16 (tancament 2017). Reducció d'un 3% dels residus abandonats al parc per part dels visitants.* Tot i l'increment de visitants enguany s'ha disminuït en un 4% el nombre absolut de deixalles recollides (equivalent a un 16,5% si es considera el valor relatiu de kg/nº visitants), però caldrà veure els resultats de l'any vinent per treure conclusions.
- *Objectiu ambiental 2/16 (tancament 2017). Reducció de l'impacte de l'ús públic intens al camí del Pinetó un 20% (Índex de drecceres DCR).* S'han eliminat drecceres i s'ha millorat la senyalització de seguiment del camí amb estaquetes de fusta. L'objectiu es considera doncs assolit.

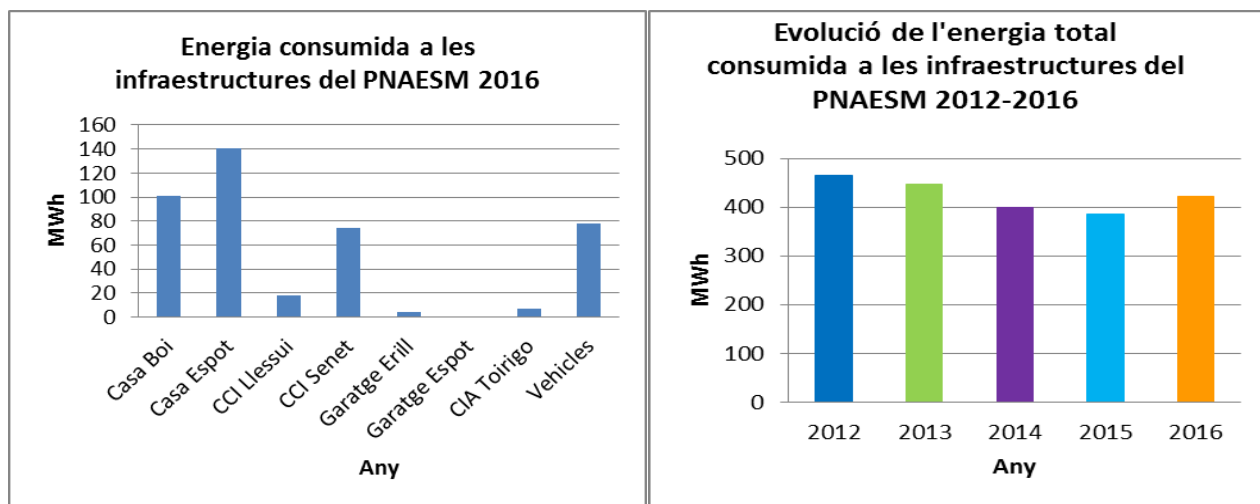

Foto 38. Caldera de pellets al Centre de Senet

S'ha continuat fent també el seguiment del consum de recursos naturals a les infraestructures del Parc:

- Energia elèctrica: s'ha incrementat un 2,4%, trencant-se així la tendència dels darrers 4 anys de davallada.
- Gas propà: aquest consum principal és per la calefacció de Ca de Simamet i s'ha incrementat enguany respecte als tres anys anteriors. A Toirigo el consum de bombones de propà ha estat inferior que l'any anterior.
- Gasoil C de calefacció: també lligat a la meteorologia, ha augmentat a la casa d'Espot. A Senet aquest any ja no s'ha produït consum de gasoil C doncs s'ha substituït per pellets.
- Pellets: s'ha incrementat a Llessui respecte anys anteriors, tal i com ha passat a la resta d'infraestructures. Senet s'estrena amb aquest tipus de combustible.
- Gasoil A vehicles: ha augmentat lleugerament respecte el 2015, malgrat que el nombre de kilòmetres ha disminuït (però augmentat els km fets amb vehicles tot terreny, amb major consum).

S'ha produït un increment del 9,3% en el consum d'energia total de les infraestructures i vehicles del Parc respecte a l'any 2015. Malgrat tot, respecte el 2010 s'ha consumit el 24% menys. Aquest increment es deu principalment al major consum de calefacció en totes les infraestructures. El 18,7% de l'energia consumida és provinent de biomassa i energia solar.

- Consum d'aigua, que va lligat principalment al CIA Toirigo, s'ha regularitzat força degut a les reparacions del dipòsit i xarxa de l'aigua. A la resta d'instal·lacions el consum d'aigua és similar a l'any anterior.
- Consum de paper (A4 i A3): ha disminuït als quatre centres. Es continuarà fomentant l'entrega de material dels cursos en format electrònic.

Pel que fa a la generació de residus:

- Paper: la generació d'aquest residu ha augmentat als centres d'Espot i Boí, en part perquè ara es controla més la gestió del rebuig, com per exemple molt paper de les tovalloles dels lavabos que han passat a reciclar-se, fent incrementar el volum del residu.
- Vidre: es genera molt poc residu de vidre a les cases del parc, però enguany ha estat superior al del 2015. A Toirigo i als refugis s'observa una progressiva reducció d'aquest residu.
- Plàstic: la generació d'aquest residu és força estable al llarg dels anys. A Espot s'ha incrementat però a la resta de centres es tendeix a la disminució.
- Rebuig: després del fort augment de l'any 2015, enguany s'ha aconseguit una reducció de la fracció de rebuig del 53% al conjunt de les quatre infraestructures del parc, i un 67% a la casa de Boí en concret
- Fracció orgànica: s'ha implementat la recollida selectiva orgànica a Senet i Boí. A Senet es gestiona principalment el residu de les cendres de la caldera de biomassa.

En resum cal destacar que es recicla el 89% dels residus que es generen als centres, ja sigui mitjançant els contenidors selectius o portant-los a les deixalleries. En referència als refugis, es reciclen el 71% dels residus no perillosos.

III. Execució econòmica

Dades generals del pressupost

Finançament

Font	Pressupost del Parc
Finançament del Departament, ordinari	1.032.874
Finançament del Departament, RAE ¹	187.000
Finançament del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient ²	100.356
Bus del Parc	85.859
Ingressos propis	116.018
Projecte Limno Pirineus	12.849
Altres fonts (La Caixa)	36.667
TOTAL (€)	1.571.622

Execució de despeses

Concepte		Previsió òrgan rector	Executat	Romanent
Personal	Propi (Cap. 1)	658.962	567.962	
	Reforç	79.471	19.455	
	Altres			
Manteniment, subministraments, estudis, etc. (Capítol 2)	Adenda Forestal Catalana, SA. ³	501.950	383.393	
	Serveis i estudis ⁴	119.663	62.075	
	Règim d'Autonomia Econòmica ⁵	253.000	253.921	49.097
	Indemnitzacions	5.972		
	Projecte Limno Pirineus		12.849	
	Bus del Parc	85.859	85.859	
	OAPN ⁶		48.140	
Inversions (Capítol 6)	Obres, i material inventariable ⁷	2.525.979	0	
	Projecte Limno Pirineus			
	Altres (espònsor de la Caixa) ³	120.659	36.667	
	OAPN ⁸		43.375	

Ajuts * (capítols 4 i/o 7)	A ajuntaments			
	A particulars			
	A associacions			
	A empreses			
	OAPN ⁹	441.527	407.345	
	Universitats ¹⁰	27.879	2.174	
	Voluntariat ¹¹	18.851	0	
	Subvencions Ass. Partic. Consejo Red		6.667	
TOTAL		4.398.245	1.522.525	49.097
Executat + Obligacions reconegudes			1.571.622	

¹- Aportació del Departament per RAE.

²- Per primera vegada s'inclouen les aportacions de l'OAPN de capítol II, IV, VI i VII. Tot i que es van adjudicar el 2016, no està sumat import de les obligacions reconegudes dels ajuts 2015-2016, ja que és una aportació de 2015.

³- Import de l'addenda de Forestal Catalana pel personal de manteniment (120.472,14€), informadors (203.539,18€) i vehicles (30.981,93€).

⁴- Propostes de cap II: Neteja centres i proposta de seguiment d'ungulats.

⁵- Import realment executat de RAE.

⁶- Cap II de l'OAPN, que inclou:

- Tot i no haver convocatòria hi ha despeses de gestió del programa: 4.543,61€
- Publicacions: 26.069,45€
- Formació "entorno PPNN" i "Desarrollando la Red de PPNN": 3.199,95€
- Programa d'intercanvi: 1.715,33€
- Difusió de la Xarxa: L'import de Cap es divideix entre els 15 parcs: 12.612,07€

⁷- No hi ha hagut propostes de Cap VI executades.

⁸- Cap VI de l'OAPN, que inclou:

- SIG i Teledetecció: 13.600,88€
- Seguiments: 29.773,64€

⁹- Import de les Obligacions reconegudes dels ajuts 2015-2016.

¹⁰- Tot i que no hi hagut convocatòria, és l'import pagat d'anualitat pendents d'altres anys.

¹¹- No hi ha hagut convocatòria, però hi ha una despesa del programa que s'adjudica a Cap II.

Detall per actuacions

Sols s'han posat les actuacions més destacades seguint el mateix ordre dels apartats del capítol anterior.

PUBLICACIONS

Actuació	Despesa executada
Disseny i impressió dels programes d'activitats del Parc	7.296 €
Impressió de la memòria del Parc Nacional 2015	5.002 €
Edició del fulletó del Concurs de fotografia	2.347 €
Llibre ponències "International Workshop The high mountain in a changing world"	10.500 €
Llibre "X Jornades de recerca del Parc"	15.309 €
Edició d'altres publicacions (fulletó "Travessa el Parc a Peu", "Portarró nº36", plànol-guia i "El mundo de los Pirineos")	5.592 €

PRINCIPALS ACTUACIONS EXECUTADES

Actuació	Despesa executada
Centenari	12.612,07 €

NORMATIVA, PLANS I PROGRAMES

Actuació	Despesa executada
Quarta revisió del Pla Bàsic de Prevenció d'Incendis Forestals	10.684 €
Seguiment de la càrrega ramadera: anàlisi de dades	17.833 €

SEGUIMENT DELS SISTEMES NATURALS

Actuació	Despesa executada
Seguiment de la població de cèrvids	9.075 €
Seguiment de ropalòcers (CBMS)	3.920 €
Seguiment de les poblacions de quiròpters	2.983 €

SEGUIMENT AMBIENTAL

Actuació	Despesa executada
Seguiment qualitat de l'aigua de les fosses sèptiques dels refugis	2.400 €

GESTIÓ D'HÀBITATS I ECOSISTEMES

Actuació	Despesa executada
Projecte LIFE+ Limno Pirineus	12.849 €
Millora captació abeuradors Estanyeres de Son (LIFE+ Limno Pirineus)	1.128 €

ESTUDIS, PROSPECCIONS, CATÀLEGS

Actuació	Despesa executada
Documentació arqueològica del despoblat de Casesnoves i l'Abric d'Obagues de Ratera	9.000 €

INFORMACIÓ, CONTROL I SEGUIMENT DELS VISITANTS

Actuació	Despesa executada
Manteniment, reparació i renovació dels punts automàtics d'informació	9.591 €
Servei Bus del Parc	85.859 €
Retolació i difusió Bus del Parc	1.875 €

EDUCACIÓ AMBIENTAL

Actuació	Despesa executada
Educació Ambiental (educació ambiental a les escoles, activitats ramaderes a Llessui i Senet, Dia Europeu dels Parcs, Activitats d'interpretació ambiental adreçades a discapacitats, Activitats relacionades amb els muixirecs, Dia Mundial dels Ocells)	6.949 €

DIVULGACIÓ I COMUNICACIÓ SOCIAL

Actuació	Despesa executada
Premis XXII Concurs de fotografia	3.920 €
Cicle de cinema als pobles de l'entorn del Parc	2.000 €
Plafons interpretatius de la Ruta de la Llúdriga	8.893 €

DOCUMENTACIÓ I INVESTIGACIÓ

Actuació	Despesa executada
Ampliació fons del Centre de Documentació	294 €

CREACIÓ I MANTENIMENT D'EQUIPAMENTS I INFRAESTRUCTURES**Cases del parc, centres d'informació i infraestructures varies
Instal·lacions d'acollida al visitant**

Actuació	Despesa executada
Manteniment dels ascensors dels centres	4.385 €
Manteniment de la calefacció de la casa del Parc d'Espot	4.385 €
Manteniment edificacions i equipaments	5.390 €
Lloguer de sanitaris a la palanca de la Molina	5.005 €

XARXA VIÀRIA, PISTES FORESTALS I APARCAMENTS

Actuació	Despesa executada
Manteniment dels aparcaments	544 €

INFRAESTRUCTURES PER ÚS TRADICIONAL

Actuació	Despesa executada

SENYALITZACIÓ

Actuació	Despesa executada
Senyalització diversa al Parc Nacional	11.242 €

PARTICIPACIÓ SOCIAL

Actuació	Despesa executada
Junior Rangers	1.563 €

QUALITAT I EFICÀCIA DE LA GESTIÓ

Actuació	Despesa executada
Auditoria de seguiment de la Q i ús de la marca	1.600 €
Auditoria renovació EMAS	4.320 €

IV. Annexes

Annex 1 - Taula ajuts concedits 2015-2016

Sol·licitant	Títol	Projecte total	Import atorgat	Certificació			
				Import certificat	%	Import a cobrar	Diferència
Ajuntaments i entitats locals (57 61--- 2015 27)							
Ajuntament d'Alt Àneu	ARRANJAMENT CAMINS NATURALS DE L'ALT ÀNEU	10.284,58	4.139,86	4.690,00	113,29%	4.139,86 €	0,00 €
Ajuntament de la Guingueta	ARRANJAMENT CAMÍ DE LA GUINGUETA A JOU I AL PLA DE LA FONT	10.010,00	10.010,00	10.010,00	100,00%	10.010,00 €	0,00 €
Ajuntament de la Vall de Boí	CONDICIONAMENT I MILLORA DESL CAMINS DE CAVALLERIA AL MUNICIPI DE LA VALL DE BOÍ	22.104,25	19.188,75	20.381,60	106,22%	19.188,75 €	0,00 €
Ajuntament de Naut Aran	PAVIMENTACIÓ TRAM PISTA PRUEDO ENTRE PONT MONTANHETA I CAMÍ COLOMÈRS-FASE I	45.931,12	34.042,20	39.036,85	84,99%	28.932,46 €	-5.109,74 €
Ajuntament de Sort	MILLORA CAMINS VALL D'ÀSSUA 2016	33.448,30	17.022,18	17.022,18	100,00%	17.022,18 €	0,00 €
Ajuntament d'Espot	PAVIMENTACIÓ APARCAMENT PER VISITANTS	44.194,34	24.993,01	29.632,40	100,00%	24.993,01 €	0,00 €
Ajuntament d'Esterrri d'Àneu	CREACIÓ ÀREA SERVEIS AUTOCARAVANES I PUNT CONNEXIÓ ELÈCTRICA PER A VEHICLES PEL CONTROL RESIDUS A ZI DEL PARC	41.459,65	14.407,83	0,00	0,00%	0,00 €	-14.407,83 €
Conselh Generau d'Aran	PAVIMENTACIÓ TRAM PISTA PRUEDO ENTRE PONT MONTANHETA I CAMÍ COLOMÈRS-FASE II	36.187,04	34.018,26	30.755,37	84,99%	28.912,12 €	-5.106,14 €
Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça	ACTUACIONS DE MILLORA DE LA GESTIÓ DE RESIDUS EN L'ENTORN DEL PARC	47.526,00	13.522,82	13.692,02	101,25%	13.522,82 €	0,00 €
Consell Comarcal del Pallars Sobirà	MILLORA IMPACTE VISUAL I MODERNITZACIÓ ÀREA CONTENIDORS A L'ENTRADA DEL PARC A ESPOT	=24603,85+23500	18.166,83	24.603,85	100,00%	18.166,83 €	0,00 €
Ecomuseu de les Valls d'Àneu	NOVES LÍNIES DE RECUPERACIÓ, PROMOCIÓ I REIVINDICACIÓ DE L'ARTESANIA PIRINENCA	9700	8.750,00	10.153,64	116,04%	8.750,00 €	0,00 €
EMD d'Espui	RECUPERACIÓ CABANERA I MESURES CORRECTORES DE CONSERVACIÓ DE L'ESTANY DE FILIÀ	14863	6.980,00	6.980,00	100,00%	6.980,00 €	0,00 €
		24.563,00	205.241,74 €			180.618,03	-24.623,71

Empreses privades							
Alba Badia Fité	MILLORA RAMADERA I DE LA BIODIVERSITAT D'UN PRAT DE DALL	15.047,58	15.047,58	15.047,58	100,00%	15.047,58 €	0,00 €
Ana Grau Gay	MILLORA RAMADERA D'UN PRAT DE DALL	6.571,35	6.571,35	6.571,35	100,00%	6.571,35 €	0,00 €
Estació Termal de Caldes de Boí, SA	RESTAURACIÓ DEL PAISATGE DE L'AIGUA AL BALNEARI DE CALDES DE BOÍ	44.786,60	23.067,85	23.067,85	100,00%	23.067,85 €	0,00 €
Fardaball, SAT 1508 CAT	MILLORES AMBIENTALS A LA QUADRA	20.300,14	20.300,14	20.300,14	100,00%	20.300,14 €	0,00 €
Francesc Xavier Palacín Farré	MILLORA DE LA GESTIÓ DE LES DEJECCIONS A LA QUADRA	11.089,07	11.089,07	11.089,07	100,00%	11.089,07 €	0,00 €
Granja Grabat, SCP	MILLORA RAMADERA I DE LA BIODIVERSITAT D'UN PRAT DE DALL	13.895,34	13.895,34	13.895,34	100,00%	13.895,34 €	0,00 €
Hostal L'Aüt	MILLOR EFICIÈNCIA ENERGÈTICA I D'IMPACTE VISUAL DE LA FAÇANA SUD DE L'HOTEL L'AÜT	20.840,28	20.609,56	20.840,28	100,00%	20.609,56 €	0,00 €
Immo-Escaló 860, SL	ADEQUACIÓ FINCA AGRÍCOLA	18.228,00	18.228,00	18.228,00	100,00%	18.228,00 €	0,00 €
José Manuel Cazorla Hijano	CENTRE D'INTERPRETACIÓ AGRÍCOLA	12.551,69	12.551,69	12.551,69	100,00%	12.551,69 €	0,00 €
Pere Palacín Farré	RESTAURACIÓ PAISTGE DE BORDES RAMADERES	21.257,21	14.430,76	15.286,87	100,00%	14.430,76 €	0,00 €
Pere Peiró Pifarré	MILLORA RAMADERA D'UN PRAT DE DALL	11.483,25	11.483,25	11.483,25	100,00%	11.483,25 €	0,00 €
Ramaderia Forn, SCP	INSTAL·LACIÓ D'UNA MÀNEGA DE MANEIG DE BESTIAR VAQUÍ A LES BORDES D'OLP	11.059,63	9.419,43	9.461,20	100,44%	9.419,43 €	0,00 €
Ramon Durano Forradelles	MILLORA DE LA GESTIÓ DE LES DEJECCIONS A LA QUADRA	23.525,00	23.175,96	23.525,00	100,00%	23.175,96 €	0,00 €
Tros de Sort, SL	MILLORA PROCÉS PRODUCTIU I OBERTURA PUNTS DE VENDA	99.700,00	15.119,23	17.303,16	68,31%	10.328,70 €	-4.790,53 €
Xavier Pifarré Martí	MILLORA DE LA GESTIÓ DE LES DEJECCIONS A LA QUADRA	56.697,57	17.356,25	45.237,00	100,00%	17.356,25 €	0,00 €
TOTAL EMPRESES PRIVADES		365.413,78	232.345,46			227.554,93 €	-4.790,53 €
Associacions sense ànim de lucre							
Associació Tumeneia	DINAMITZACIÓ DEL CIA TOIRIGO	13.330,61	3.940,00	5.023,01	127,49%	3.940,00 €	0,00 €
TOT.ASSOCIACIONS SENSE ÀNIM DE LUCRE		13.330,61	3.940,00 €			3.940,00 €	0,00 €
TOTAL		403.307,39 €	441.527,20 €			412.112,96 €	-29.414,24 €
						407.345,23 €	

Import compromès 407.345,23 €

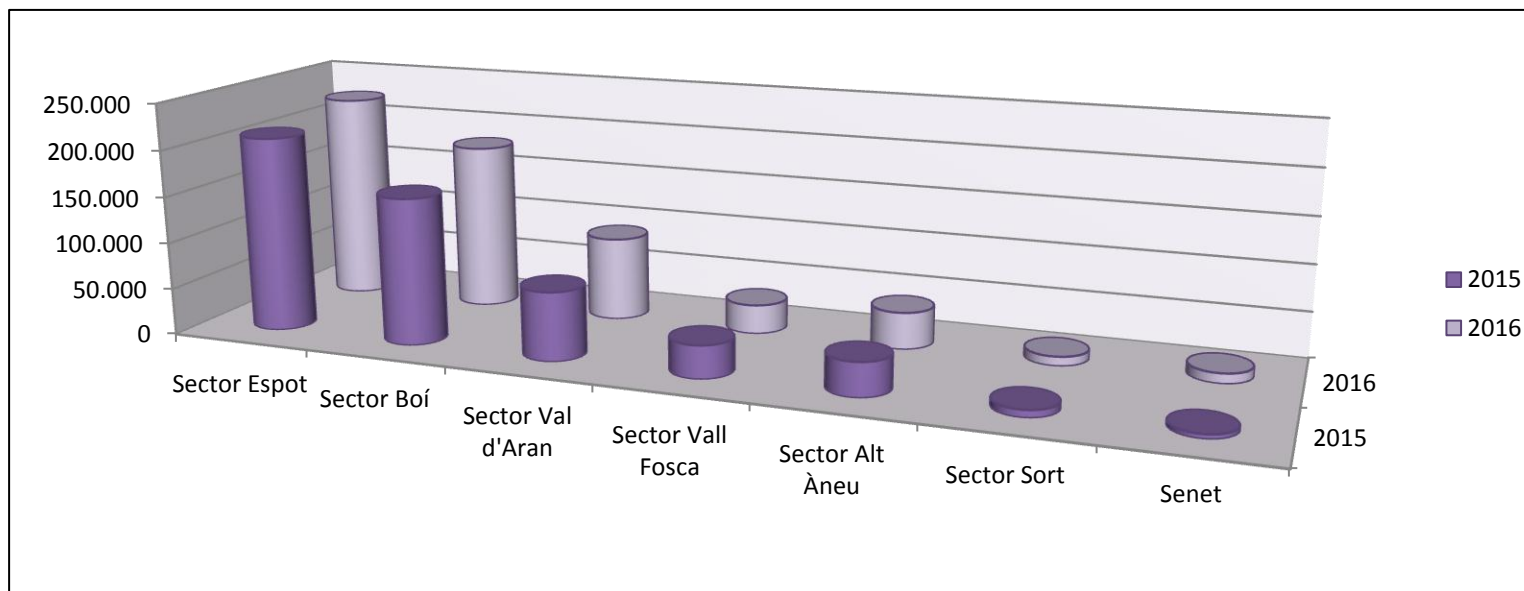
Annex 2 – Resum visitants atesos

	RESUM ANUAL DE PERSONES ATESES AL PARC NACIONAL D'AIGÜESTORTES I ESTANY DE SANT MAURICI						
				ANY:	2016		
VISITANTS ATESES	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento	TOTAL	
INFORMACIÓ CASA DEL PARC	17174	17726	4746	1336	5909	46891	
INFORMACIÓ PUNT D'INFORMACIÓ	7119	7701				14820	
INFORMACIÓ CONTROL 1	20114	20158				40272	
INFORMACIÓ CONTROL 2	27584					27584	
Subtotal Visitants Atesos	71991	45585	4746	1336	5909	129567	
ATENCIÓNS PERSONALS	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento	TOTAL	
AUDIOVISUALS	4018	2705		83	870	7676	
ACTIVITATS ORGANITZADES							
ITINERARIS	1518	407	34	146	0	2105	
VISITES AL MUSEU	0	0	463	148	0	611	
VISITES AL CENTRE (ATENCIÓNS)	2	0	2297	0	0	2299	
CURSOS, JORNADES, TALLERS	31	48	0	0	0	79	
CONFERÈNCIES I XERRADES	340	40	0	0	0	380	
REUNIONS, ACTIVITATS INTERNES	0	0	0	7	0	7	
ACTIVITATS FORA DEL CENTRE	0	0	35	0	0	35	
ALTRES	101	0	100	16	0	217	
Subtotal Activitats Realitzades	6010	3200	2929	400	870	13409	
TOTAL PERSONES ATESES A CASES I CENTRES (Informació Casa Parc + Activitats organitzades, excepte activitats fora centre)	23184	20926	7640	1736	6779	60265	
TOTAL PERSONES ATESES (Visitants atesos + Activitats organitzades)	78001	48785	7675	1736	6779	142976	
Nº VISITANTS PER MITJANS D'ACCÉS	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Molina	Caldes		TOTAL	
TAXI LOCAL	50755	82650	50007	748		133405	
TAXI NO LOCAL	181	342	137	44		523	
VEHICLE AUTORITZAT	3556	2103	2584	972		5659	
BICICLETA	671	469	301	370		1140	
A PEU	88892	56496	21303	67589		145388	
COMPTADORS		15504				15504	
TOTAL	144055	157564	74332	69723		301619	
ALTRES ATENCIÓNS	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento	TOTAL	
TELÈFON	1851	1451	415	85		3802	
E-MAIL	310	13	0	208		531	
CORREU	29	3	0	0		32	
ENVIAMENTS D'E-MAIL	0	0	0	122211		122211	
TOTAL ALTRES ATENCIÓNS	2190	1467	415	122504	0	126576	
ALTRES	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento	TOTAL	
PERMISOS PER A DISCAPACITATS	144	101				245	
GOSSOS	2829	1989				4818	
TOTAL ALTRES	2973	2090	0	0	0	5063	

**Nombre de visitants al Parc Nacional segons la procedència
Any 2016**

ANY	Sector Espot	Sector Boí	Sector Val d'Aran	Sector Vall Fosca	Sector Alt Àneu	Sector Sort	Senet	TOTAL
2015	209.787	157.584	73.604	35.229	36.356	7.823	4.686	525.067
2016	224.454	180.010	90.075	31.466	39.665	9.918	10.745	586.334

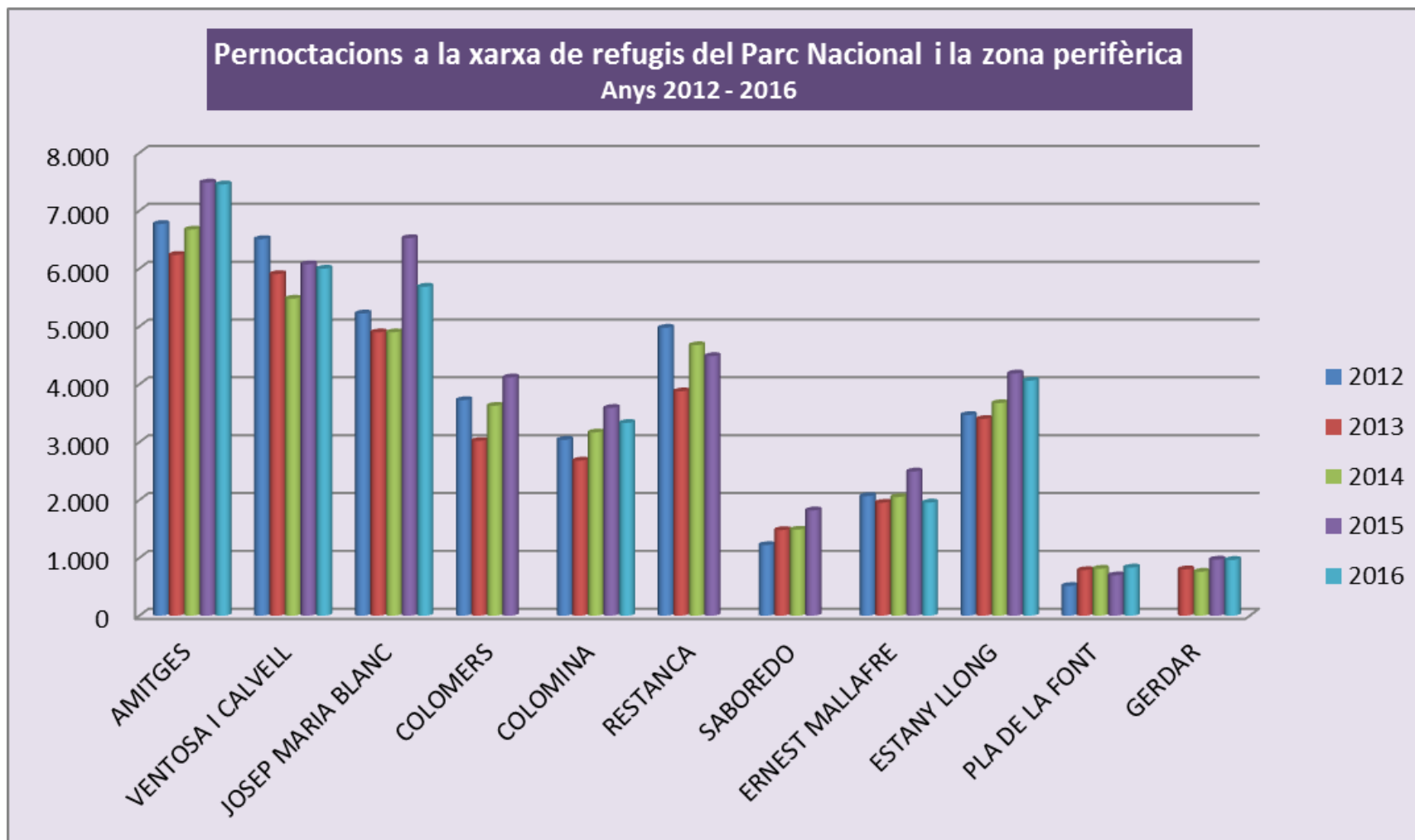

Annex 3 – Evolució pernотacions refugis 1997-2016

Pernoctacions a la xarxa de refugis del Parc Nacional i la zona perifèrica

Anys 1997-2016

Refugis	AMITGES	VENTOSA I CALVELL	JOSEP MARIA BLANC	COLOMERS	COLOMINA	RESTANCA	SABOREDO	ERNEST MALLAFRE	ESTANY LLONG	PLA DE LA FONT	GERDAR
1997	5.274	6.386	2.046	2.757	2.799	5.220	750	2.498	1.191	196	
1998	5.754	6.091	2.000	2.460	2.411	5.433	659	2.032	2.752	143	
1999	6.271	6.663	2.586	2.774	2.527	5.945	863	2.110	3.244	tancat	
2000	6.793	6.806	2.811	2.572	2.761	7.014	1.051	2.189	3.742	450	
2001	7.342	6.972	3.103	2.614	2.981	6.318	965	2.199	3.159	549	
2002	7.581	6.957	2.792	2.787	2.617	6.093	1.158	2.075	3.595	734	
2003	7.330	7.324	2.974	2.885	2.953	7.233	1.179	2.131	3.681	742	
2004	7.514	7.498	2.418	2.814	3.164	6.360	1.060	2.507	3.760	478	
2005	7.044	7.215	5.262	2.906	3.097	5.493	1.389	2.489	3.678	551	
2006	7.655	7.652	5.450	2.713	3.362	4.951		2.348	3.286		
2007	7.012	6.512	5.362	2.410	3.169	4.855	1.110	2.292	3.280		
2008	6.833	6.844	5.119	3.370	3.250	4.512	1.713	2.181	3.079	669	
2009	7.286	7.421	5.611	3.633	3.245	4.534	1.712	2.382	3.265	785	
2010	6.906	6.887	5.922	3.984	3.204	4.361	1.320	2.327	3.334	762	
2011	7.244	6.978	5.922	4.192	3.328	4.409		2.440	3.556	609	
2012	6.772	6.510	5.224	3.727	3.041	4.977	1.221	2.068	3.469	514	
2013	6.236	5.905	4.898	3.021	2.681	3.877	1.480	1.953	3.401	787	801
2014	6.675	5.481	4.898	3.629	3.168	4.675	1.487	2.050	3.674	812	760
2015	7.488	6.076	6.526	4.119	3.592	4.487	1.820	2.493	4.187	697	969
2016	7.455	5.999	5.686		3.332			1.955	4.064	832	964

Annex 4 – Comptadors automàtics

Comptadors automàtics de persones

Pallars Sobirà

	Suar	Portarró	Cabanes	Gerber	Peguera (1600)	Negre (2400)	Port de Ratera	Mainera	Cascada Gerber	Quatrepins (vehicle i bici)	Prat de Pierró (vehicle i bici)
Gener	472	4			159			1	307		524
Febrer	366				80				183		609
Març	918				205				203		1.975
Abril	136		1		151				298		1.673
Maig	320	31	59	268	347		12	19	1.012		3.436
Juny	812	782	302	2.629	929	561	622	267	2.865	267	1.220
Juliol	1.515	2.779	747	7.093	2.235	2.014	3.683	904	4.643	870	
Agost	1.848	2.804	2.077	14.352	3.560	2.113	4.091	1.615	10.243	1.309	
Setembre	396	1.173	232	2.506	1.019	1.094	1.731	793	1.928	559	87
Octubre	383	509	343	2.013	721	250	482	55	1.070		4.168
Novembre	198	22		231	101		13		295		1.115
Desembre	368				11						861
TOTAL	7.358	8.104	3.761	29.092	9.518	6.032	10.634	3.654	23.047	3.005	15.668

Alta Ribagorça

	Besiberri	Contraix	Dellui	Montanyeta	Port de Caldes	Port de Rius	Llubriquito	Cavallers (vehicle i bici)	Rus
Gener	9						80	805	14
Febrer		2					45	254	8
Març		6					108	2.188	2
Abril	79	16					65	1.307	8
Maig	269	44		59			205	2.968	64
Juny	753	610	558	223	1.075	1.121	865	4.501	196
Juliol	2.180	1.729	1.649	224	6.224	4.311	1.907	9.766	930
Agost	4.576	1.886	2.036	396	6.656	6.468	2.689	14.345	1.551
Setembre	1.614	845	890	219	2.651	1.800	591	5.748	265
Octubre	555	273	686	226	298	859	535	4.358	148
Novembre	64	4					57	1.320	
Desembre								1.807	
TOTAL	10.099	5.415	5.819	1.347	16.904	14.559	7.147	49.367	3.186

Pallars Jussà

	Colomina	Pigolo
Gener		94
Febrer		17
Març		7
Abril		201
Maig	173	606
Juny	1.194	288
Juliol	4.679	943
Agost	8.562	1.670
Setembre	2.838	1.206
Octubre	400	362
Novembre		
Desembre		
TOTAL	17.846	5.394

Val d'Aran

	Conangles	Colomers	Restanca	Saboredó
Gener	101	16	194	
Febrer	45		180	
Març	70		42	
Abril	32		226	
Maig	134	775	173	10
Juny	640	5.368	1.568	658
Juliol	3.268	17.731	4.414	1.913
Agost	3.167	34.255	10.010	3.990
Setembre	2.151	6.934	2.007	828
Octubre	1.294	2.150	642	162
Novembre	85			
Desembre				
TOTAL	10.987	67.229	19.456	7.561

Annex 5 – Tasques brigada de manteniment

Resum tasques brigada manteniment del PNAIESM any 2016

2016	Aigüestortes	Sant Maurici	Total Parc Nacional	%
Neteja	575	809	1384	12,9
Camins	1459,5	1751	3210,5	29,9
Carreteres	426	460	886	8,3
Ramaderia	14,5		14,5	0,1
Cens	188,5	153	341,5	3,2
Senyalització	203	394	597	5,6
Refugis	108,5	36	144,5	1,3
Ponts	145	217	362	3,4
Àrees recreatives	21	43	64	0,6
Rest zones degrad.	309	75	384	3,6
Prev i Ext incendis	40,5	62	102,5	1,0
Cases Inf.	179,45	280	459,45	4,3
Cases forestals	298,75	13	311,75	2,9
Campament Joventut	72		72	0,7
Aparcaments	284,5	188	472,5	4,4
Control accés	448,5	136	584,5	5,4
Varis	753,25	586	1339,25	12,5
	5526,95	5203	10729,95	100

Resum tasques brigada manteniment del PNAIESM any 2016

